

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

88'inci Birleşim 12 Haziran 2019 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	491
II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	496,498,517,518
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması	496
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Amasya Tamimi'nin emperyalizme karşı verilen Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktası olduğuna ilişkin konuşması	498
3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Türkiye Büyük Millet Meclisinin her konunun özgürce konuşulabildiği bir platform olduğuna ilişkin konuşması	517
4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Çorlu tren kazasında yakınlarını yitiren ailelerin Anayasa Mahkemesinin önünde maruz kaldıkları polis müdahalesiyle ilgili konuyu araştıracağına ilişkin konuşması	518:519

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**496,498***A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI**496:498,498:502*

- 1.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 12 Haziran Atatürk'ün Amasya'ya gelişinin ve 22 Haziran Amasya Tamimi'nin yayımlanmasının 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması 496:498
- 2.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması 498:500
- 3.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, aşı kullanımının önemine ve aşı karşıtlığının risklerine ilişkin gündem dışı konuşması 501:502

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**498,514***A) ÇEŞİTLİ İŞLER**498,514*

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Çorlu tren kazasında yakınlarını yitiren ailelere "Hoş geldiniz." denilmesi 498
- 2.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Karadağ Parlamentosu Uluslararası İlişkiler ve Göçmenler Komisyonu Heyeti Grubu Başkanı Andrija Nikolic ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi 514

V.- AÇIKLAMALAR**502,515,517,538,540,****556,564,578,586**

- 1.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Sıfır Atık Mavi Projesi'yle oluşturulacak farkındalığın yanı sıra çocuklara eğitimle çöpün oluşmasını engelleyecek davranış biçimlerinin aşılmasının önemli olduğuna ilişkin açıklaması 502
- 2.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Radyo Televizyon Üst Kurulunda savurganlık yaşandığına ilişkin açıklaması 503
- 3.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Suriyeli mülteciler sorununun Türkiye'nin en büyük sorunlarından olacağına ilişkin açıklaması 503
- 4.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 7 Haziran şair Abdurrahim Karakoç'a vefatının 7'nci yıl dönümünde Allah'tan rahmet dilediğine ve şairlerimizin yeterince tanıtılmadığına ilişkin açıklaması 503:504
- 5.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Tibet'in ruhani lideri Dalai Lama'nın Müslümanlara tavsiyesine ilişkin açıklaması 504
- 6.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, halk sağlığını tehdit eden İskenderun Limanı'na getirilen ithal angus ve küçükbaş hayvanlarla ilgili Sağlık Bakanı ile Çevre ve Şehircilik Bakanını göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması 504
- 7.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne ilişkin açıklaması 504:505
- 8.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Tunceli kırsalında vatan için şehadet şerbetini içen Mehmetçikler ile 14 Haziran Türk-İslam ülküsünün örnek şahsiyeti Dünder Taşer'e ölümünün 47'nci yıl dönümünde Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 505

- 9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ve Sağlık Bakanlığının personel alımıyla ilgili açıklama yapmasının beklenildiğine ilişkin açıklaması 505
- 10.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, bayram dönemlerinde artan trafik kazaları nedeniyle çok sayıda can kaybı yaşandığına, ölümlü kazaların en aza indirilebilmesi için araçlarda çarpışmayı önleyen sistemlerin kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması 505:506
- 11.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya İnönü Üniversitesi Karaciğer Nakli Enstitüsünün canlı vericiden karaciğer naklindeki başarılarına ve üniversitenin devletten alacağı ödeneğin çıkmadığına ilişkin açıklaması 506
- 12.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, İstanbul'a tecrübeli bir başkanın yakışacağına, 23 Haziranda kazananın İstanbul ve Binali Başkanın olacağına ilişkin açıklaması 506
- 13.- Bursa Milletvekili Mustafa Esgin'in, 6 Haziran Bursa Ticaret ve Sanayi Odasının kuruluşunun 130'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması 506:507
- 14.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit düşen askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ve 11 Haziran Kızılayın kuruluşunun 151'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 507
- 15.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, 15-16 Haziran 2019 tarihlerinde üniversite sınavına girecek olan öğrencilere başarılar dilediğine ve en büyük başarının insana verilen emek olduğuna ilişkin açıklaması 507
- 16.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, çocuk işçiliğinin artmasının yoksulluğun göstergesi olduğuna, her yıl onlarca çocuk işçinin iş cinayetlerine kurban gittiğine ve bu konuda gerekli önlemlerin alınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 508
- 17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 508
- 18.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit düşen Jandarma Uzman Çavuş Emre Üçkan ile Jandarma Uzman Çavuş Ökkeş Ede'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve dağ köylerindeki çiftçilerin destekleme projelerinden faydalanabilmesi için Tarım Bakanlığının gerekli düzenlemeleri yapması gerektiğine ilişkin açıklaması 508
- 19.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Ankara ilinde Çorlu tren kazasında yakınlarını yitiren ailelerin Anayasa Mahkemesinin önünde polis müdahalesiyle karşılaştığına ve 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 509
- 20.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 509
- 21.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Binali Yıldırım'ı "Ekümenik Patriği" sözünden dolayı kınadığına ilişkin açıklaması 509

- 22.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit olan askerlere ve 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, dolu yağışı nedeniyle mahsulünü kaybeden Eskişehir ili Yahnikapan, Kalkanlı, İmişehir, Aksaklı, Türkmentokat köylerindeki çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 510
- 23.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Binali Yıldırım'ın Diyarbakır ilinde yaptığı konuşmasındaki "lazistan" ve "kürdistan" açıklamalarını tasvip etmediklerine, devletin en mühim mevkilerinde hizmet görmüş insanların söylediklerine, yazdıklarına ya da kendisine söylenecek olanlara, yazdırılanlara dikkat etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 510:511
- 24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit düşen Jandarma Uzman Çavuş Emre Üçkan ile Jandarma Uzman Çavuş Ökkeş Ede'ye Allah'tan rahmet dilediğine, Tunceli ilinde Dünya Rafting Şampiyonası'nın yapıldığı tarihlerde terör saldırısının gerçekleştirilmesinin altının çizilmesi gerektiğine, 22 Haziran Amasya Tamimi'nin yayımlanmasının 100'üncü yıl dönümüne ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün veciz sözlerinin rehber olduğuna ilişkin açıklaması 511:512
- 25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, dünya kültür ve tarih mirası Hasankeyf'in İllisu Barajı Projesi'yle ortadan kaldırılmak istenmesini protesto etmek için yapılan basın açıklamasında yaşanan gözaltıları ve Ankara ilinde Çorlu tren kazasında yakınlarını yitiren ailelere Anayasa Mahkemesinin önünde yapılan polis müdahalesini kınadıklarına, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü vesilesiyle çocuk işçiliğinin yasaklanarak sorumlularının yargılanması gerektiğine ilişkin açıklaması 512:513
- 26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, 8 Temmuz 2018 tarihinde Çorlu'da yaşanan tren kazasıyla ilgili Ulaştırma Bakanının, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürü ile üst yönetiminin hiç mi sorumluluğu olmadığına, Anayasa Mahkemesi önünde adalet arayan Çorlu tren faciasında yakınlarını yitiren ailelere ne için şiddet uygulandığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 513:514
- 27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit olan Jandarma Uzman Çavuş Emre Üçkan ile Jandarma Uzman Çavuş Ökkeş Ede'ye Allah'tan rahmet dilediğine, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne, 12 Haziran Urfa'ya şanlı unvanının verilmesinin 35'inci yıl dönümüne, 5-11 Haziran Çevre Koruma Haftası'na, Sıfır Atık Mavi Projesi'ne, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve gündeme bağlı kalınarak konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması 515:516
- 28.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin millî bir devlet olduğuna, sınırlarının, adının belli olduğuna ilişkin açıklaması 517:518

29.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	518
30.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sivas Milletvekili Mehmet Habib Soluk'un CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	538:539
31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	539:540
32.- Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu'nun, Çorlu katliamında yakınlarını kaybeden ailelerin Anayasa Mahkemesi önünde saldırıya uğramasıyla ilgili Genel Kurulu bilgilendirmek istediğine ilişkin açıklaması	540:541
33.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Ordu ili Gürgentepe ilçesinde dolu yağışı nedeniyle oluşan mağduriyetin afet kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	556
34.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, yurttaşların iktidar partisinin politikalarını desteklemek zorunda mı olduğunu ve her eleştiride tehdit altında mı yaşayacaklarını İçişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması	556
35.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Askeralma Kanunu Teklifi'nin 42'nci maddesinin tekrar ele alınması gerektiğine ilişkin açıklaması	557
36.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Çorlu katliamında yakınlarını kaybeden ailelerin Anayasa Mahkemesi önünde yaşadıkları saldırıya ilişkin açıklaması	557
37.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	564:565
38.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Cumhuriyet Halk Partisiyle ittifak hâlinde olduklarına, açık siyaset yaptıklarına ve seçim meydanlarında konuştuklarının neler olduğuna ilişkin açıklaması	565:566
39.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İYİ PARTİ Grubuyla herhangi bir ortaklıklarının, ittifaklarının olmadığına ve olmasını da düşünmediklerine ilişkin açıklaması	566
40.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	578:579
41.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, ikinci altı ayda da askerlik yapmak isteyenlerin ne zaman müracaat etmeleri gerektiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması	586
42.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Askeralma Kanunu Teklifi içerisinde çelişkiler olduğuna ve düzeltilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	586
43.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, askerliğin altı ay olması durumunda Silahlı Kuvvetlere gereken 600 bin kadronun nasıl sağlanacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması	586
44.- Millî Savunma Komisyonu Başkanı İsmet Yılmaz'ın, Mersin Milletvekili Baki Şimşek ile İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	586:587

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 12/6/2019 tarihinde İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu tarafından, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun seçim meydanlarında kullandığı ayrıstırıcı ve tahrik edici ifadelerin görev tanımı içinde yer alan milletin bölünmez bütünlüğünü ve genel ahlakı korumak ilkeleriyle çelişmesi, son yıllarda artan asayiş olayları ve vatandaşlarımızın huzur içerisinde yaşaması için güven ortamının hızla tesis edilmesi amacıyla İçişleri Bakanının görev ve yetkilerini yerine getirmemesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

519:527

2.- HDP Grubunun, 12/6/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, belediyelerdeki yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

527:533

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, demir yollarının durumu ve ihtiyaçları ile yaşanan kazaların nedenlerinin tespiti için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/95) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

533:538,540

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

542,557,567,579,588

A) KANUN TEKLİFLERİ

542:556,557:561,

567:578,579:585,588

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69)

542:556,557:561,

567:578,579:585,588

VIII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

562

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

562:563

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak üç oturum yaptı.

25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın vefatı nedeniyle saygı duruşunda bulunuldu.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklama yaptı.

Amasya Milletvekili Hasan Çilez,

Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer,

12 Haziran Atatürk'ün Amasya'ya gelişinin ve 22 Haziran Amasya Tamimi'nin yayımlanmasının 100'üncü yıl dönümüne;

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, Düzce ilinin sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve Gaziantep ili Şahinbey ilçesi İyınacar Camisi imamının sözlerine karşılık Diyanet İşleri Başkanlığının tutumunun ne olacağını merak ettiklerine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, A Millî Futbol Takımı'nı Fransa karşısındaki galibiyetinden dolayı tebrik ettiğine ve A Millî Futbol Takımı'na İzlanda'da yapılan saygısızlığa Türk misafirperverliği gösterilerek karşılık verilmesi gerektiğine,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 10 Haziran Kırgız yazar Cengiz Aytmatov'un ölümünün 11'inci yıl dönümüne,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Hükûmetin genç işsizliğe çözüm için ne yapmayı düşündüğüne ve TBMM'de bu konuda neden bir çalışma grubu oluşturulmadığını öğrenmek istediğine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, maaşları bayram öncesinde Suriyelilere ödendiği hâlde engelli vatandaşlara neden ödenmediğini, yağlı tohum prim desteğinin eksik ödenen kısmının çiftçiye ne zaman ödeneceğini ve tarımsal destek miktarının ne zaman belirleneceğini öğrenmek istediğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 11 Haziran Kızılayın kuruluşunun 151'inci yıl dönümüne,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 2 Haziran Ahmed Arif'in ölümünün 28'inci ve 3 Haziran Nâzım Hikmet'in ölümünün 56'ncı yıl dönümüne, A Millî Futbol Takımı'na İzlanda'da yapılan saygısızlığı kınadığına,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu personelinin yaşadığı mağduriyetin gerekçesini öğrenmek istediğine,

Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca,

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk,

Vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine;

Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a, Suriye'nin Azez bölgesinde şehit olan hemşehrisi Piyade Uzman Onbaşı Halil Kurt'a ve şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a, Adana'dan Çanakkale'ye giden yolcu otobüsünün kaza yapması sonucu hayatını kaybeden hemşehrilerine Allah'tan rahmet dilediğine, Adana Büyükşehir Belediye Başkanının projelerinin desteklenmesini ve yerli otomobil üretim üssünün Adana'ya kurulmasını talep ettiklerine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve emeklilikte yaşa takılanların mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Bursa Milletvekili Mustafa Esgin, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Türklerin ve Müslümanların tutulduğu toplama kampı Belene'nin kuruluşunun 70'inci yıl dönümüne,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, 5-11 Haziran Çevre Koruma Haftası'na,

Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Kuzey Irak'ta yürütülen Pençe Operasyonu'nun başarıyla devam ettiğine, vatan savunmasında şehit olan Mehmetçikler ile vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Rize-Artvin Havalimanı inşaatı nedeniyle Arhavili kamyoncuların yaşadığı mağduriyetin giderilmesi gerektiğine,

Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a ve Ankara'da sağanak nedeniyle oluşan selde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, A Millî Futbol Takımı'na İzlanda'da yapılan saygısızlığı kınadığına, 669 sayılı KHK'nin 104'üncü maddesi kapsamında kapatılan askerî okul öğrencilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, dolu yağışı nedeniyle zarar gören Aksaraylı çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a, şehitlere ve Ramazan Bayramı boyunca yaşanan trafik kazalarında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, trafik konusunun her yönüyle ele alınması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu, devletin merasim bölümüne dönüştürüldüğüne, devlet kurumlarından milletvekillerine gönderilen bildiri, davet ve broşürlerin neden olduğu israfın önüne geçilmesi gerektiğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "İstanbul'u Konstantinopol yapmak isteyenlere karşı yirmi iki günümüz var." ifadesinin talihsiz bir beyan olduğuna,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a ve Antalya ilinde eğitim uçağının düşmesi sonucunda, Ramazan Bayramı boyunca yaşanan trafik kazalarında, Ankara'da yaşanan sel felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, A Millî Futbol Takımı'na İzlanda'da yapılan saygısızlığı kınadıklarına,

Kıbrıs Türklerinin ve Türkiye'nin Doğu Akdeniz havzasındaki haklarının gasbedilmesine müsaade etmeyeceklerine, ABD Temsilciler Meclisinde kabul edilen karar ile ABD'nin S-400 konusundaki şantajını şiddetle reddettiklerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, hem tarihin hem de yaşam alanlarının yok olmasına sebebiyet verecek olan İlisu Barajı'ndaki çalışmaların durdurulması gerektiğine, Türkiye'nin AKP döneminde iş cinayetlerinde Avrupa birincisi olduğuna ve Meclisin bu konuda çalışmalar yapması gerektiğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet, A Millî Futbol Takımı'na İzlanda'da yapacağı maçta başarılar dilediklerine, devletin Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarını zedeleyici davranışlara karşı en ağır şekilde karşılık vermesi gerektiğine, 22 Haziran Amasya Tamimi'nin yayımlanmasının 100'üncü yıl dönümüne, bir grup askerinin "Devler gelir devler gider, bir tek dev kalır Sedat Peker." sloganıyla ilgili Millî Savunma Bakanı ile İçişleri Bakanının açıklama yapmadığına ve Sedat Pekerlerin örnek alındığı bir Türkiye Cumhuriyeti istemediklerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, geçmiş Ramazan Bayramı'nı kutladığına, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, A Millî Futbol Takımı'nı Fransa karşısındaki galibiyetinden dolayı tebrik ettiğine, İzlanda'ya A Millî Futbol Takımı'nın maruz kaldığı muamele nedeniyle nota verildiğine ve başarılı bir yasama haftası geçirmeyi ümit ettiklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Parlamentolararası Birlik Grubu Başkanı ve üyelerine "Hoş geldiniz." denildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, ülkemizin Latin Amerika ve Karayip ülkelerine yönelik açılım politikasının parlamenter diplomasi boyutunun da güçlendirilmesi kapsamında TBMM'nin AND Topluluğunun danışma ve denetim organı olan AND Parlamentosuna gözlemci üye olması TBMM Başkanlık Divanının 3 Mayıs 2019 tarih ve 15 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi kabul edildi.

İYİ PARTİ Grubunun, 22/5/2019 tarihinde Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 20 milletvekilinin, yüksek sayıda Suriyeli mültecinin ülkemize sığınmasının yol açtığı sorunların incelenip çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1278) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

HDP Grubunun, 30/5/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, İstanbul Havalimanı'nın kamuya uğrattığı zararın ortaya çıkarılması ve güvenli yolcu taşımacılığı için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2587 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 11/6/2019 tarihinde Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve arkadaşları tarafından, cezaevinde tutuklu ve hükümlülere yönelik hak ihlalleri iddialarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (980 sıra no.lu),

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Haziran 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 11, 12, 13, 18, 19, 20, 25, 26 ve 27 Haziran 2019 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, vefat eden 25, 26 ve 27’nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan’a Allah’tan rahmet dilediğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu’nun HDP grup önerisi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, vefat eden 25, 26 ve 27’nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan’a Allah’tan rahmet dilediğine ve 5-11 Haziran Çevre Koruma Haftası’na,

Mardin Milletvekili Tuma Çelik, Batman Belediyespor Kadın Futbol Takımı’nın uğradığı saldırıyı kınadığına,

Şırnak Milletvekili Nuran İmir, Şırnak ili ile İdil, Silopi, Cizre ilçelerindeki mezar taşlarının tahrip edilerek ne elde edilmek istenildiğine, savcılıkların konuyla ilgili soruşturma başlatması, Meclis İnsan Hakları İnceleme Komisyonu’nun yerinde inceleme yaparak kamuoyunu aydınlatması ve Hükümetin uluslararası sözleşmelere bağlı kalması gerektiğine,

Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel, açlık grevini sonlandıran mahpuslara tedavi hizmetlerinin kimi cezaevlerinde neden uygulanmadığını ve bu konuyla ilgili neden yeterli önlemlerin alınmadığını öğrenmek istediğine,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde IŞİD terör örgütü temsilcisi Abdulbasit El Sarut için yapılan cenaze töreninin Hatay halkını derinden yaraladığına ve provokatif davranışlara karşı İçişleri Bakanı ile Hükümet yetkililerini göreve davet ettiğine,

Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülander Açısal, Şanlıurfa ili Ceylânınar ilçesi Saraççeşme Mahallesi’nde yıldırım düşmesi sonucu ekili arazilerin zarar gördüğüne ve hemşehrilerine geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün’un (2/1551) esas numaralı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) görüşmelerine başlanarak tümü üzerindeki görüşmeler sırasında verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun 69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun Türk Silahlı Kuvvetlerinde yapısal değişikliği öngören Askeralma Kanunu Teklifi'nin hangi saiklerle hazırladığını ve ülkeye neler kazandıracakını açıklaması gerektiğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Kocaeli ili Çayırova ilçesindeki Akpınar Tekstil'de çıkan yangına ilişkin Kocaeli Valiliğince açıklama yapılmadığına,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Binali Yıldırım'ın sosyal medyada "İstanbul Rum Ortodoks Patrikhanesi Ekümenik Patriği ve İstanbul Başpiskoposu Patrik Bartholomeos'un isim gününü kutluyor, sağlık ve uzun ömürlere diliyorum." ifadesinin yer aldığı "tweet'i atıp atmadığını öğrenmek istediklerine,

Ankara Milletvekili Mustafa Destici, vefat eden 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan ile şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, Askeralma Kanunu Teklifi'ni geneli itibarıyla desteklediklerine, bir aylık temel eğitim, dövizli askerlik ve kısa dönem askerlik konularının dikkate alınması gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, Türk halkının hassas olduğu askerlik konusunda partilerin en yüksek uzlaşmayı göstereceklerine inandığına ilişkin açıklama yaptı.

Gündemde başka bir iş bulunmadığından, 12 Haziran 2019 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 20.05'te son verildi.

Levent GÖK

Başkan Vekili

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

İsmail OK

Balıkesir

Kâtip Üye

12 Haziran 2019 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: İsmail OK (Balıkesir), Şeymus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök’ün, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit olan askerlere Allah’tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

Değerli milletvekilleri, Tunceli’de şehit olan 2 askerimize Allah’tan rahmet diliyorum, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum. Gencecik evlatlarımızı hain terör saldırılarına kurban veriyoruz. Umuyor ve diliyorum ki bu son olur. Genç kardeşlerimizin her biri ülkesi için hayatlarını ortaya koyuyor. Onlar ülkemizin ulusal kahramanıdır. Ulusumuzun başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk söz, Amasya Tamimi hakkında söz isteyen Amasya Milletvekilimiz Sayın Mustafa Levent Karahocagil’e aittir.

Buyurun Sayın Karahocagil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil’in, 12 Haziran Atatürk’ün Amasya’ya gelişinin ve 22 Haziran Amasya Tamimi’nin yayımlanmasının 100’üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de konuşmamın başında hem şehitlerimize rahmet diliyorum ve hem de geçtiğimiz günlerde kaybettiğimiz Cumhuriyet Halk Partisi Denizli Milletvekilimiz Kazım abimize rahmetler diliyorum. Cumhuriyet Halk Partili milletvekili kardeşlerime ve camiaya başsağlığı diliyorum ve ayrıca yakınlarına sabırlar diliyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Mustafa Kemal Atatürk ve beraberindekiler, bundan tam yüz yıl önce, tarih boyunca hür yaşamış milletimizin esarete zorlandığı, vatanının elinden alınmaya çalışıldığı bir dönemde Millî Mücadele’yi başlatmak amacıyla 19 Mayıs 1919’da Samsun’a çıkmıştı. Samsun ve Havza’daki çalışmalarını tamamlayan Mustafa Kemal Atatürk, Amasyalılarının yoğun isteği ve daveti üzerine 12 Haziran 1919’da Amasya’mızı teşrif etmişlerdi. Mustafa Kemal Atatürk’ü Amasya’da karşılayan heyetin başında yer alan Müftü Hacı Hafız Tevfik Efendi “Paşam, bütün Amasya emrinizdedir. Gazanız mübarek olsun.” diyerek Amasya halkının Anafartalar kahramanı Mustafa Kemal Paşa’nın yanında yer aldığını kısa ve özlü bir şekilde ifade ediyordu. Amasya bu bakımdan, Mustafa Kemal Paşa’nın Millî Mücadele’de halkın tam desteğini aldığı en önemli şehirlerimizdendir. 12 Haziranda geldiği Amasya’dan 26 Haziran 1919 sabahı ayrılan Mustafa Kemal Paşa, 21 Haziranı 22 Hazirana bağlayan gece, Türkiye Cumhuriyeti’nin doğum belgesi olan Amasya Tamimi’ni hazırlamıştır. Bu

tamimde “Vatanın tamamı, milletin istiklali tehlikededir.” uyarısıyla “Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.” inanç ve kararlılığını tüm dünyaya ilan etmiştir. Millî Mücadele'nin ilk siyasi ve askerî kararlarının alındığı bir şehrin milletvekili olmanın gururuyla bu kutlu mücadeleyi başlatan ve zaferle taçlandıran başta Gazi Mustafa Kemal Paşa Atatürk olmak üzere bütün kurtuluş mücadelesi önderlerinin, şehit ve gazilerimizin aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyorum. Amasya'nın bu onurlu gününün 100'üncü yılında her yıl olduğundan daha fazla heyecan ve coşku doluyuz.

Millî Mücadele'yi hazırlayan gerekçeleri içinde özümseyen ve bu yolda bütün değerleriyle ortaya çıkan Amasya, cumhuriyetin kurulmasına kadar uzanan meşakkatli yola ilk katılan şehirdir. Bu itibarla övünç duymak, onurlanmak en fazla Amasyalıların hakkıdır ve biz de onur duyuyoruz. Bu onuru bizden öncekiler yaşadığı ve bizlere yaşattıkları gibi, bizler de çocuklarımıza ve gelecek nesillere aktararak yaşatacağımız inşallah.

Her ilin tarihine yazılan önemli günleri vardır. Bu tarihler ilin sosyal, siyasi, kültürel ve ekonomik yönünü öne çıkarır. Bazı tarihler vardır ki o ilin ismiyle bütünleşir. Amasya için bu tarih, sayıdan öte sıfat olur, tarihin tarih olarak kayıtlara geçirilişinde satır başı olur. 12 Haziran 1919'la altı kalın çizgilerle belirlenebilecek bir başka tarih kayıtlarda yoktur. Belki de bu tarih diğerlerinin önüne geçerken kendiliğinden değil de tarihimizin şekli belirleyişindeki özelliğinden kaynaklanmaktadır. Bu tarih, bir milletin yeniden doğuşu bir devletin kuruluşuna kadar uzanan bir galeridir.

Amasya'nın tarihî olaylar karşısında üstlendiği sayısız misyonu olmuştur. Hatırlanacağı gibi, Osmanlı Sultanı Yıldırım Beyazıt ile Moğol İmparatoru Timur Han'ın 1402'de tuttuğuları ve tarihimize Ankara Meydan Savaşı diye geçen büyük kapışma cihan devletini sarsmıştı. Devlet parçalanmış, Osmanlı şehzadeleri arasında baş gösteren ayrışma Fetret Dönemi'ni yaşatmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – Osmanlı birliğini yeniden sağlayabilmek için Amasya'ya davet edilen Çelebi Mehmet, Cülus Tepe'de Amasyalıların coşkun tezahüratı eşliğinde karşılanmıştı. Bu davetle, dağılmakta olan Osmanlı Devleti'nin ikinci kuruluşu bu topraklar üzerinde olmuştur.

Neden bu açıklamaya ihtiyaç duydum? Bu tarihten beş yüz yıl sonra bir 12 Haziran günü yine aynı yerde Mustafa Kemal Paşa'nın karşılanmasının ardından gelen olaylarda da benzerlik vardır. Zayıf düşen bir devletin yeniden ayağa kaldırılmasında Amasyalıların geleceği hissetmeleri vardır. Amasya'daki Cülus Tepe her iki olayın, her iki varoluş heyecanının şahididir. Yeni devletlerin kurulmasına şahit olan Amasyalılar, tarihten gelen bu geleneği bir kere daha yaşamışlardır. Osmanlı'nın ikinci defa kuruluşuna zemin ve imkân hazırlayan Amasyalılar, yeni Türk devletinin, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna zemin hazırlayacak olan o ünlü bağımsızlık beyannamesinin ilanına da bu topraklar üzerinde şahit olmuşlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – Tarihte “şehzadeler şehri” olarak bilinen Amasya'nın Anadolu'nun şanlı direnişine başlanacak yer seçilmesi de tam isabet idi. Çünkü Amasya'nın yedi bin beş yüz yıllık bir tarihsel birikimi vardı; bilim vardı; sanat vardı, coşku vardı ve sözün özü, aranılan tüm özellikler vardı. Bu nedenle, Mustafa Kemal gibi, attığı her adımı ölçerek biçerek, cesaret ve bilinçle atan bir önderin Amasya'yı bilerek seçtiğine bütün kalbimle inanıyorum.

12 Haziran 1919'da Mustafa Kemal ve arkadaşlarının gelişiyile başlayan çalışmalar semeresini vermiş ve 22 Haziran 1919'da Türkiye Cumhuriyeti'nin doğum belgesi olarak gururla ve onurla anlattığımız, demokrasinin tam tanımı olan "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." ifadesinin yer aldığı Amasya Tamimi burada imzalanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – Birileri tarafından "hasta adam" diye tanımlanan bir milletin 22 Haziran 1919 sabahı bütün dünyaya karşı sesini yükselttiği günde bir cümle daha Amasya'nın kayalıklarında dalga dalga yayılmıştır: "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." Tek cümle, tek hedef. İşte kurtuluşun şekil ve detaylarının çizildiği belde. Devletlerin yıkılıp devletlerin kurulduğu bu topraklarda yeni bir bağımsızlık meşalesinin kıvılcıklarının çakıldığı il olmanın özelliği burada gizlidir. Bunun için "Amasya 12 Haziran" adı altın harflerle, silinmemek üzere tarihimize yazılmıştır.

Bu inançla ve onurla, ruhunu gönülümüzde, sorumluluğunu omuzlarımızda taşıdığımız Türkiye Cumhuriyeti'mizin doğduğu bu kentte görev yapmanın onuruyla nice yüzyıllara diliyor; Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarına, cumhuriyet için can veren şehitlerimize, gazilerimize ve cumhuriyet yolunda emeği geçen herkese bir kez daha minnet ve şükranlarımı sunuyorum. Gazi Meclisimi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Amasya Tamimi'nin emperyalizme karşı verilen Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktası olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Amasya Tamimi emperyalizme karşı verilen ulusal Kurtuluş Savaşı'nın bir dönüm noktası. Bugün, Amasya'ya Atatürk'ün gelişinin 100'üncü yılı nedeniyle Amasya'da da görkemli törenler düzenlenecek ve 22 Hazirana kadar sürecek olan -Amasya Tamimi'nin yayınlanmasına kadar olan- bu törenler Türkiye'miz açısından bir harç görevini görmeye devam edecek.

Ben de babamın memuriyeti nedeniyle Amasya'da yaşadım bir müddet, ortaokulu orada bitirdim. Ortaokulumun ismi de 12 Haziran Ortaokuludur. Bu vesileyle tüm Amasyalıları da sevgiyle, saygıyla selamlıyorum ve Aziz Atatürk'ü bir kez daha minnetle, saygıyla anıyorum.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Çorlu tren kazasında yakınlarını yitiren ailelere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Çorlu tren kazasında yakınlarını yitiren aileler şu anda Meclisimizi selamlamak ve izlemek üzere dinleyici tribününde yer almışlardır, kendilerini saygıyla selamlıyorum. Tekrar hepinizin başı sağ olsun. (Alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Iğdır'ın sorunları hakkında söz isteyen Iğdır Milletvekilimiz Sayın Habip Eksik'e aittir.

Buyurun Sayın Eksik. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

HABİP EKSİK (İğdir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İğdir ilinin sorunları üzerine gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, İğdir küçük bir il, 200 bine yakın nüfusu var fakat çok güzelliklere sahip. Mesela dünyada eşi benzeri bulunmayan bir özellik söyleyeyim size, üç ülkeyle sınır olması. Mesela Ağrı Dağı'nın eteğine kurulmuş, Aras Nehri'nin suladığı muhteşem bir ovaya sahip. Yine, insanları sosyolojik olarak çok farklı, barış, kardeşlik ve eşitlik içerisinde yaşayıp gidiyorlar.

Daha önce de yine İğdir'in sorunları üzerine gündem dışı söz almıştım fakat ne yaparsak yapalım AKP iktidarı bu sorunları çözmek için elinden gelen tüm engellemeleri yapıyor maalesef. Bugün de İğdir'in devasa iki sorununu dile getireceğim çünkü bütün sorunlarını beş dakikada dile getirmem maalesef mümkün değil.

İğdir ili dediğimiz gibi ovaya kurulmuş muhteşem bir il ve oradaki insanlar maalesef işsizlikle mücadele ediyorlar, yoksullukla mücadele ediyorlar. Bu insanlarımız geçim kapısı olarak fabrika bulamadıkları için, atölye bulamadıkları için, sınır kapıları kapalı olduğu için, ticaret yapamadıkları için hayvancılıkla bir şekilde geçimlerini sağlamaktaydılar. İlde yaklaşık 1 milyon 200 bin küçükbaş hayvan bulunmaktadır, 150 bin büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Maalesef Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ardahan Valiliği İğdir insanının bu hayvanlarını götürüp otlatıldığı yaylalara İğdirli vatandaşlarımıza kapıyı kapatarak onların bir geçim kapısını daha ellerinden aldı. Bakın, Ardahan Valiliği hukuksuz bir şekilde bu konuda, yaylalarla ilgili, oradaki meralarla ilgili ihale sistemini değiştirerek, Kamu İhale Kurumunun belirlediği kuralların dışında kaideler koyarak oranın, Ardahan ilinin, Ardahan yaylalarının kapısını maalesef İğdirli insanımıza kapatmış bulunmaktadır. Size soruyorum: 1 milyon 200 bin küçükbaş hayvan, 150 bin büyükbaş hayvan sizce bu ülkenin ekonomisine ne kadar katkı sağlar? Ve o yaz sıcaklığında İğdir'da kalırlarsa bu hayvanlar telef olmaz mı? Bunu bir düşünmenizi ve bununla ilgili ne yapılması gerekiyorsa hepinizin elinden geleni yapmasını bekliyorum. Zaten bölgenin diğer yaylalarının geçici güvenlik yasaklarıyla yasaklandığını söylemeye gerek yok, hepiniz biliyorsunuz, kamuoyu zaten bundan haberdar.

Değerli milletvekilleri, dediğimiz gibi, ticaret İğdir'da yapılamamaktadır. 3 tane sınır kapısı vardır, 3 ülkeyle sınırdır fakat maalesef ticaret yapılamamaktadır.

Sağlık zaten içler acısıdır. Bakın, İğdir'a 2018 yılında ihalesi yapılan bir tane göçmen geçici geri gönderme merkezi kurulmuştu, burada 870 tane göçmen vardı. Üç-beş gün önce, maalesef, bu kampta tüberküloz -21'inci yüzyılda tüberküloz- vakalarının ortaya çıktığı ve bununla ilgili hiçbir önlem alınmadığı, orada hiçbir tetkik yapılmadan oradaki insanların bir araya konulduğu ve insanımızın, hiçbir koruyucu sağlık hizmeti verilmeden, bu şekilde onlara hizmet ettiği, hizmet verdiğini öğrendik. Bununla ilgili kamuoyuna bilgilendirme yaptık, gerekli kurumları, bakanlıkları aradık. Zaten birçok bakanlık bu konuda, maalesef, doğru bilgiyi bizimle paylaşmıyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, size bir kez daha şunu söylemek istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

HABİP EKSİK (Devamla) – Teşekkürler.

Bir insanı bir kampa koymadan önce onu sağlık taramasından geçirirsiniz; hangi hastalığı taşıyorsa, bulaşıcı mıdır, bulaşıcı değil midir, ona göre önlem alırsınız; bulaşıcı bir hastalıkta kesinlikle diğerleriyle aynı ortama koymazsınız çünkü o hastalığı diğer insanlara da bulaştıracaktır. Bu aynı zamanda bir insanlık suçudur.

Bakın, biz açıklama yaptıktan sonra Iğdır Valiliği hemen, alelacele gece yarısı açıklama yaptı ve dedi ki: “2 vaka var, 47 de şüpheli vaka var.” Evet, böyle bir yerde zaten o şekilde durumun olmaması söz konusu değil. Bakın, kamptan gelen fotoğraflar. Ve Iğdır Valiliği maalesef bu göçmenleri şu araçlara koyarak Kırıkkale’ye gönderdi, hiçbir önlem almadan ve oradaki personellerin taramalarını yaptırmadı. Bundan sonra, kendi ailelerine ve topluma bulaştırıp bulaştırmayacağı konusunda hiçbir araştırma yapmadan, araçlara koyup tabiri caizse diğer illere gönderdi; kendi sorumluluğundan bu şekilde kurtulacağını zannetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Eksik.

HABİP EKSİK (Devamla) – Şimdi, bir kez daha söylüyorum değerli milletvekilleri: İnsan sağlığı, koruyucu sağlık hizmetleriyle sağlanır. Ve bugün eğer Sayın Ravza Kavakcı bize bu şekilde bir davetiye gönderiyorsa, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği... TBMM Başkanı Prof. Dr. Sayın Mustafa Şentop’un teşekkürleriyle tanıtımı gerçekleştirilecek Parlamenterler için Uluslararası Mülteci Koruması ve Ulusal Sığınma Sistemlerinin Geliştirilmesi El Kitabı; bu şekilde bir davetiye gönderiyor ama bugün maalesef bizim ülkemizin mülteciye, göçmene yaklaşımı bu ve kendi insanımızın sağlığına yaklaşımı bu şekilde. “Yayılmış mıdır, yayılmamış mıdır? Tanı konmuş mudur, konmamış mıdır?” diye hiçbir şekilde araştırılmamıştır. Kendi kafalarına göre arabalara koyup, maalesef, başka illere gönderip kendi sorumluluğundan bu şekilde kurtulacağını düşünmüştür. Iğdır Valiliği ve Iğdır İl Sağlık Müdürlüğü bu konuda kesinlikle mesuldür, soruşturma açılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Eksik.

HABİP EKSİK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, gerçekten, bu sorun devasa bir sorundur. Bu sorun sadece Iğdır’ı değil, Türkiye’nin tüm bölgelerini, tüm şehirlerini etkileyebilecek bir sorundur. Bizler eğer derme çatma, hiçbir şekilde denetimi doğru yapılmayan bir yerlerde bu şekilde insanları kamplara toplarsak ondan sonra orada o insanların sağlığını, yaşamını tehlikeye sokarız ve orada ortaya çıkacak hastalıklar bizim de insanımızı, bizim de toplumumuzu etkiler ki sağlık evrenseldir, sadece ülkeyle endekli değildir, bu şekilde yaklaşılması lazım. Onların da sağlığı bizim için önemli olmalıdır.

Bir diğer konu arkadaşlar, bu konuya Meclis derhâl el atmalı ve bir soruşturma başlatmalıdır. Bununla ilgili gerekirse bir araştırma komisyonu kurulup orada gerekli araştırmaların derhâl yapılması gerekmektedir çünkü 21’inci yüzyılda tüberküloz yani veremin olması kabul edilebilir bir durum değildir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan, çok sağ olun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, aşı kullanımının önemi ve aşı karşıtlığının riskleri hakkında söz isteyen Ankara Milletvekilimiz Sayın Servet Ünsal’a aittir.

Buyurun Sayın Ünsal. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

3.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, aşı kullanımının önemine ve aşı karşıtlığının risklerine ilişkin gündem dışı konuşması

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilli arkadaşlarım, Denizli Milletvekilimiz Sevgili Kazım Arslan ağabeyimize rahmetler dilerken, ailesine de başsağlığı diliyorum.

Bugün, tabii -hekim olunca her zaman sağlığı ben ön plana alıyorum, sizleri de bilgilendirmek için bugün buradayım- aşı gündemimde.

Değerli arkadaşlar, yoğun gündemler arasında ülkemizde geri planda kalan ancak aslında çok çok önemli, kritik meselelerden biridir aşı. Tabii, sebebi bilgi eksikliği olabilir, cahillik olabilir, yobazlık olabilir ama bir aşı karşıtlığı gündemimizde arkadaşlar. Bu da halk sağlığını tehdit ederken, yurttaşların bu güvensizliğine karşı yetkililerin duyarsız kalması meseleyi çok kritik bir noktaya getiriyor. Sağlık Bakanlığı bu konuda sorumluluğunu bilmeli ve aşı reddine karşı çok ciddi bir şekilde harekete geçmeli ve bilgilendirmeler yapmalıdır.

Değerli arkadaşlar, insan sağlığı açısından bu denli önemli olan bu aşılama hizmetinin yaygınlaşmadığı yıllarda Türkiye’de her bin bebekten 150 ila 200 arasında çocuğumuzun öldüğünü görüyorduk 1 yaşına gelmeden. İşte, bu vahim tabloya geri dönülmemesi için aşı karşıtlığını bitirmek adına sağlam politikalar üretmeliyiz.

Evet, arkadaşlar, sadece kızamık aşısının bile son on beş yılda 20 milyon çocuğun hayatını kurtardığını söylemek istiyorum. İşte, bu konuya duyarsız ve tedbirsiz kalmayalım, gelişmiş ülkeler bu işe hemen el attı. Örneğin son günlerde Amerika’da görüyorsunuz, kızamık aşısıyla ilgili ciddi bir çalışma var. Yine, örneğin İtalya’da anaokulu ve ilkokula gidecek çocukların, mutlak ve mutlak aşı kartı olmadan alınmadığını bildirmek istiyorum arkadaşlar. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre Avrupa’da kızamık vakaları 2017’den 2018’e kadar 3 misli artmış arkadaşlar, 72 çocuğun -Avrupa’da bile- öldüğünü görüyoruz. Günümüzde çok önemli iki olgu var; birisi aşı, bir diğeri de suyun dezenfeksiyonu. Bunlar çocuk ölümlerinde çok önemli iki faktör değerli arkadaşlarım.

UNICEF verilerine göre aşıyla önlenabilir 6 tane hastalık çok önemli: Boğmaca, difteri, tetanos, çocuk felci, verem ve kızamık. Evet, bunlardan 1989’da 5 milyon dolayında ölüm varken arkadaşlar, bugün 100 binlere düşmüştür. Dünya Sağlık Örgütü kızamık aşısı yapılmadığı yıllarda 2,7 milyon çocuğun kızamık komplikasyonları nedeniyle öldüğünü öngörmüş. Aşının koruyuculuğu -bunu mutlak bilmeliyiz- yan etkilerinden çok daha önemlidir. Türkiye’de hiçbir aşı yaptırmamış olma durumu on üç ve yirmi altı aylık çocuklarda 2008’de 20 bin iken, bugünlerde 50 binlere yaklaşmış. Çok önemli bir konu, 50 binlere ulaştığında 10 bin çocuğun, aşı yaptırmış çocukların bile ölebileceğini söylüyorum arkadaşlar. Sadece bu rakamlar bile olayın vahametini gösteriyor.

Aşıya karşı çıkanların iddialarından biri de tabii içindeki maddeler; birisi cıva, birisi de alüminyum, ilk akla gelenler. Bir diğeri de cıva, alüminyumun dışında... Bunlarda tabii bilimsel bir kanıt yok çünkü bu gerekçe çok önemli değil, bu aşığı kontrol eden Sağlık Bakanlığının çok yetkili elemanları değerli arkadaşlar. Ayrıca, bu aşılarla domuz jelatini bulunduğu iddiası var, bu da sağlıklı değil, doğru değil. Çünkü Sağlık Bakanlığının ithal edilen aşıları kendi laboratuvarlarında çok özel ve sıkı bir şekilde denetlediğini biliyorum. Bu denetim mekanizmasının yurttaşa açıkça anlatılması ve kaygı duyanların bilgilendirilmesi önemli arkadaşlar.

Aslında, aşıyla ilgili kesin çözümü konuşalım arkadaşlar. Güçlü bir ülke, güçlü ve sağlıklı bir toplum ne ilacını başkasından alır ne de aşısını. Yani aşının ve ilacın yerli üretimine geçmeliyiz arkadaşlar. Ancak, sağlığı sadece bir sektör, bir piyasa olarak gören yaklaşım nedeniyle sağlıkta

çözüm olması gereken aşı kullanımı başka risklere yol açıyor görüyorsunuz. Yerli aşı üretiminden uzaklaşılmasıyla dışa bağımlı bir alan hâline gelmesi, aşı içerikleri üzerindeki kontrolü de azaltabilir. Oysaki ülkemizde aşının tarihçesi çok eskilere dayanıyor.

Değerli arkadaşlarım, 1720’lerde İngiltere Büyükelçisi Lady Montagu eşine yazdığı bir mektupta Osmanlı’da çiçek aşısının olduğunu söylüyor. 1885’te çiçek aşısı için kanun çıkarılıyor. 1885’te dünyada ilk kuduz aşısı bulunuyor ve iki yıl sonra da ülkemize geliyor arkadaşlar ve üretimine geçiliyor. Cumhuriyetin başlarında, hatta savaş yıllarında bile aşı üretiminin yapıldığını görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Ünsal.

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Ama zaman ilerledikçe yerli üretimden uzaklaşmış, bugün geldiğimiz noktada aşı üretimi gerçekten sıkıntılı bir hâle gelmiştir. Yerli üretime son verilmesi nedeniyle arkadaşlar, aşıya bütçeden ayırdığımız para 2002 yılında 26 milyonken bugün 893 milyon lira olmuştur. Şu an hiç bahane üretmeden, ertelemeyen, engel koymadan, kem küm etmeden harekete geçmeliyiz arkadaşlar. Sağlıklı nesiller ve güçlü bir gelecek için yerli aşı ve ilaç üretimine başlanması millî sorumluluktur, hepimiz için çok önemlidir. İnsanlığa hizmet yeri olan Türkiye Büyük Millet Meclisi için, sizler için, hepimiz için, bir arkadaşımızın, bir ozanımızın sözüyle konuşmamı bitireceğim: “Gerçeklerin kalbi aynadır Hakk’a/ Beytullah gönüldür, değildir Mekke/ Ne mescit isterim ne dahi tekke/ İnsanlığa hizmet ibadetimdir.” diyor.

Teşekkür ediyorum Sevgili Başkanım, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gündem dışı konuşmalarımızı tamamladık.

Şimdi, sisteme giren değerli milletvekillerimize yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

Bu sözlerin ardından sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Sayın Taşkın’ın...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın’ın, Sıfır Atık Mavi Projesi’yle oluşturulacak farkındalığın yanı sıra çocuklara eğitimle çöpün oluşmasını engelleyecek davranış biçimlerinin aşılmasının önemli olduğuna ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın eşi Emine Erdoğan Hanımefendi’nin himayesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bir sivil toplum kuruluşuyla iş birliği içinde yürüttüğü Sıfır Atık Mavi Projesi başlatıldı. Denizleri ve su kaynaklarını korumak için Türkiye’nin 81 ilindeki tüm kıyı şeritlerinde, göl ve nehir kenarlarında atıkların toplanmasını kapsayacak projenin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Aşırı ve bilinçsiz tüketim yaşadığımız çevreyi ve denizlerimizi hızla kirletmektedir. Sıfır Atık Mavi Projesi’yle oluşturulacak farkındalıkla birlikte yaşadığımız çevreyi yaşanabilir kılmak, çöpleri temizlemek ve ayrıştırmak kadar çöpün oluşmasını engelleyecek davranış biçimlerinin çocuklarımıza eğitimle aşılmasının da önemli olduğunu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Radyo Televizyon Üst Kurulunda savurganlık yaşandığına ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

AK PARTİ iktidarı bir yandan tasarruftan söz ediyor ama bir yandan da ciddi bir savurganlık var. Benim de bir dönem üyeliğini yaptığım Radyo Televizyon Üst Kuruluna ilişkin birkaç bilgi vermek istiyorum. RTÜK'ün yeni başkanı, kendisine kurum içerisinde “küçük reis” diye hitap edilmesini istiyor ve aynı zamanda ciddi bir savurganlık yapıyor. Bakın, RTÜK'ün Bilkent'te altı katlı binası var. Altı katlı binası yetmiyormuş gibi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden iki kat yeniden kiralandı. Bunlara ödenen kira aylık 150 bin lira. “Tasarruf” diyorlar ama her türlü savurganlık var. Sadece yeni atanan bir personele yapılan odanın fiyatı 30 bin lira tuttu. 28 yeni daire başkan yardımcısı var. Bu daire başkan yardımcıları AK PARTİ'li vekillerin yeğenleri, çocukları, gelinleri; bizde isimleri bire bir mevcut. Her birinin maaşı 10.500 lira, hepsi KPSS'siz alındı. 28 kişiyi 10.500 liradan hesaplayın. Pilates hocası getirildi daire başkan yardımcısı yapıldı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

3.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Suriyeli mülteciler sorununun Türkiye'nin en büyük sorunlarından olacağına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Türkiye'de yaşayan Suriyeli mülteciler sorunu önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin en büyük sorunlarından birisi olacaktır. Antep'te, Urfa'da, Hatay'da, Kilis'te, Adana'da, Mersin'de yaşayan Suriyelilerin sayısı neredeyse o kentte yaşayan vatandaşlarımızın sayısı ile eşit hâle gelmiştir. Artık Suriyelilerin çoğunluğu, kayıt dışı, sigortasız, vergi levhasız, rekabet ortamını ortadan kaldıracak şekilde ticaret yapıyor. Mersin'in bütün sahilleri, parkları, caddeleri Suriyeliler tarafından işgal edilmiş durumda. Sokaktaki insanlarımızın can güvenliği yok. Her gün bir mahallede kavga ve çatışmalar yaşanıyor. “Artık yeter!” diyoruz. Kendi ülkelerine tatile giden, bayrama giden insanlar terörden arındırılan bölgelere geri dönsünler. Devletimiz bu konuda bir çalışma yapsın. Mersinli hemşehrilerimizin diliyle “Gidişleri olsun da inşallah dönüşleri olmasın.” diyor, saygılarımı sunuyorum. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Filiz...

4.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 7 Haziran şair Abdurrahim Karakoç'a vefatının 7'nci yıl dönümünde Allah'tan rahmet dilediğine ve şairlerimizin yeterince tanıtılmadığına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Mazlumlar hakkını almayı ele,

Günü gün edersem zalimler ile

Evdeşim, öz kızım, öz oğlum bile,

Susarsam, hakkını helâl etmesin!” diyen ve 7 Haziranda vefatının 7'nci yıl dönümünü geride bıraktığımız şiirin güçlü ismi, duygu ve düşünceleriyle yürekleri fetheden ve her zaman şükranla anacağımız Abdurrahim Karakoç'a ve ebediyete intikal eden tüm şairlerimize rahmet diliyorum.

Şair, halkın söyleyemediğini dile getirir ve bazen çığlıklar içinde halkın sessizliğini haykırır.

“Brak beni haykırayım, susarsam sen matem et;

Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet,

Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir;” diyor millî şair Mehmet Emin Yurdakul.

Ülkemizde maalesef şairlerimiz yeterince tanıtılmamakta, şiir ve sanat programları yapan televizyonlar bir elin parmaklarını aşmamaktadır. Bu sorunu ilgili bakanlara duyuruyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

5.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Tibet'in ruhani lideri Dalai Lama'nın Müslümanlara tavsiyesine ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tibet'in ruhani lideri Dalai Lama Almanya seyahatinin Hamburg durağında “Budizm felsefesi ve pratiği” başlıklı bir konferansında bir soru üzerine Almanya'da giderek kendilerine şüpheyle bakılan Müslümanlara tavsiyesinde “Bence inançlarınızın gereğini hayata geçirin. Bu yapıldığı zaman komşularınız sizin barışsever insanlar ve iyi birer vatandaş olduğunuzu anlayacaklardır. Bu arada tabii size saldırıda bulunanlar olursa siz de kendinizi dikkatli bir şekilde savunun. Bildiğiniz gibi merhamet çok temel bir öneme sahiptir. Ancak üzerinize kuduz bir köpek geliyorsa ve siz de ‘Merhamet, merhamet...’ diyorsanız ben buna aptallık derim.” diyor. Osman Gazi de “Harbe hazır olmayan millet esarete hazır demektir.” der.

BAŞKAN – Sayın Topal...

6.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, halk sağlığını tehdit eden İskenderun Limanı'na getirilen ithal angus ve küçükbaş hayvanlarla ilgili Sağlık Bakanı ile Çevre ve Şehircilik Bakanını göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Et ihtiyacını karşılamak üzere ithal edilen hayvanların getirildiği limanlardan birisi de İskenderun Limanı. Bu hayvanlar ciddi anlamda sağlık riski taşımakla birlikte çevre kirliliğine neden olmaktadır. İskenderun halkı bu konudan oldukça rahatsızdır. Bizler de bölge milletvekili olarak konuyu birçok defa dile getirdik, ilgili bakanlıklarımızı göreve davet ettik ancak hâlâ sorun çözülmedi. Özellikle yaz aylarına girdiğimiz şu günlerde çevreye yayılan koku ve hastalık riski vatandaşlarımızı ciddi anlamda tedirgin etmektedir.

Buradan bir kez daha Sayın Sağlık Bakanını, Sayın Çevre Bakanını göreve davet ediyorum. İskenderun Limanı'nın oluşturduğu halk sağlığını tehdit eden bu soruna bir an önce çözüm bulun. İskenderun halkının sağlığı her türlü ticaretin üstündedir.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

7.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Haziran ayının 5'inci günü Dünya Çevre Günü, ikinci haftası da Çevre Koruma Haftası olarak kutlanmaktadır. Dünya Çevre Günü'nün bu yılki ana teması temiz hava. Dünyada nüfus artışı ve sanayileşmeyle birlikte su, hava ve toprak kirlenmesi bütün ülkelerin ortak sorunu olup hepimizin yaşamını etkilemektedir. Çevre sorunlarını en aza indirmek, bizden sonraki kuşaklara temiz bir çevre

ve yaşanılır bir dünyayı miras olarak bırakmak görevimizdir. Türkiye'nin sanayisinin kalbinin attığı seçim bölgem Kocaeli'de, üretim yapan fabrikaların bacaları on-line takip ediliyor, 13 hava kalitesi ölçüm istasyonu ile sürekli havalar ölçülüyor, tehlikeli atık üreten firmalar kamera sistemiyle yirmi dört saat kontrol ediliyor.

Kocaeli'de çevreye yönelik yapılan yatırımlarla çevreyi daha yaşanılır bir hâle getiren Büyükşehir Belediyemize ve Çevre İl Müdürüne teşekkür ediyorum. Emeği geçen herkesi kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Erel...

8.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Tunceli kırsalında vatan için şehadet şerbetini içen Mehmetçikler ile 14 Haziran Türk-İslam ülküsünün örnek şahsiyeti Dünder Taşer'e ölümünün 47'nci yıl dönümünde Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Tunceli'de vatan için, millet için, bayrak için şehadet şerbetini içen Mehmetçiklerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yüce Türk milletine başsağlığı diliyorum.

Türk-İslam ülküsünün örnek şahsiyeti, yılmaz savaşçısı, hayatının her döneminde millî devlet, güçlü iktidar için mücadele eden, bütün varlığını Türk milletinin menfaatine adanmış olan, düşüncelerinde ve önerilerinde Türk milletine en uygun fikirleri ifade eden ve bu özelliğiyle bütün meselelerde çözümünü Türk milletinin kendisinde bulan büyük dava adamı Dünder Taşer siyaseti bir gaye olarak değil, milletine ve ülkesine hizmet yolunda hep bir araç olarak görmüştür. Bilge dava adamı, değerli büyüğümüz merhum Dünder Taşer'e ölüm yıl dönümünde Allah'tan rahmet diliyorum. Ruhu şad, mekânı cennet olsun.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ve Sağlık Bakanlığının personel alımıyla ilgili açıklama yapmasının beklenildiğine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'dür.

TÜİK verilerine göre Türkiye'de çocuk işçilerin sayısı artmaktadır ve yüzde 21,1'e ulaşmıştır. 2 milyon çocuğumuz işçi olarak çalışmaktadır. Çocukların hane halkı gelirine katkıda bulunmak üzere çalışması işin daha da acı tarafıdır. Sokakta çalıştırılan çocukların sayısı da ne yazık ki artmaktadır. Çocukların çocukluğunu yaşamaktan, okuldan alıkoyan; fiziksel, zihinsel ve ahlaki gelişmelerine engel olacak tehlikeli işlerde kesinlikle çalıştırılmaması gerekir. Ülke olarak çocuk işçiliğinin önlenmesi için daha fazla gayret göstermeliyiz.

Sağlık çalışanları Sağlık Bakanlığından, söz verildiği gibi, personel alımıyla ilgili ilanını beklemektedir. Bu tarihin bir an önce açıklanmasını bekliyoruz.

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Ünsal...

10.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, bayram dönemlerinde artan trafik kazaları nedeniyle çok sayıda can kaybı yaşandığına, ölümlü kazaların en aza indirilebilmesi için araçlarda çarpışmayı önleyen sistemlerin kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, her sene, özellikle bayram dönemlerinde artan trafik kazaları nedeniyle çok sayıda can kaybediyoruz. Hem tatil zamanlarında hem de normal zamanlarda yaşanan bu kazalar sebebiyle ülkemiz ve yurttaşlarımız maddi manevi zarara uğramaktadır. Geçtiğimiz bayram

tatilinde 230 ölümlü kazanın yaşandığı, bu kazalarda 106 yurttaşımızın hayatını kaybettiği, 800 civarında yurttaşın da yaralandığı belirtiliyor. Yani bir savaşa girmiş gibi insanlarımızı kaybediyoruz ve adı da “kader” oluyor. Kazaların sonlandırılması için özellikle kamyon, tır ve otobüslerde, daha sonra da tüm araçlarda çarpışma önleyici ani fren sistemlerinin kullanılmasını yöneticilerden istiyoruz. Avrupa’da çok yaygın kullanılmakta bu. Yurt dışında kullanılan bu sistemin ülkemizde de kullanılması, yaygınlaşması, ölümlü kazaların bu yolla en aza düşürülebilmesi için yetkilileri harekete geçmeye davet ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

11.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya İnönü Üniversitesi Karaciğer Nakli Enstitüsünün canlı vericiden karaciğer naklindeki başarılarına ve üniversitenin devletten alacağı ödeneğin çıkmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Malatya İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezinde aynı anda 5 hastaya karaciğer nakli operasyonu bu sabah saat 08.00’de başladı ve hâlen devam ediyor. Üniversite yönetimi, eş zamanlı beş nakille hem insanları sağlığına kavuşturmayı hem de “Guinness Rekorlar Kitabı”na girmeyi hedefliyor. Canlıdan canlıya karaciğer naklinde Avrupa’da birinci, dünyada ikinci olan Malatya İnönü Üniversitesi Karaciğer Enstitümüzün başarıları ülke sınırlarını aşmıştır. Burada emeği geçen, başta Rektörümüz Ahmet Kızılay’a, Tıp Merkezi Başhekimi Ali Beytur’a ve Karaciğer Enstitüsü Başhekimi Doktor Sezai Yılmaz’a teşekkür ediyorum. Aynı zamanda üniversitemizin devletimizden alacağı ödenekler hâlen çıkmamıştır, 25 milyon TL’ye varan ödeneğimizi bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaynarca...

12.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, İstanbul'a tecrübeli bir başkanın yakışacağına, 23 Haziranda kazananın İstanbul ve Binali Başkanın olacağına ilişkin açıklaması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, gündemimiz aziz İstanbul. Gündemimizde Türkiye’nin kalbi, dünyanın göz bebeği İstanbul var ve İstanbul’a tecrübeli bir başkan yakışır diyoruz. İstanbul Büyükşehir Belediyesi başkan adayımız Sayın Binali Yıldırım, seçim bölgem Çatalca, Silivri ve Bakırköy bölgelerinde, özellikle Büyükkılıçlı Köyü ve Ormanlı’da kadın çiftçilerimize, kadın girişimcilerimize sözler verdi ve inanılmaz güzel bir etki bıraktı. Sadece kadınlarımız için değil, gençlerimiz, esnafımız, sanayicimiz, evlenecek genç çiftlerimiz için de hayal ettiği çok güzel projeler yer alıyor. Ben inanıyorum ki daha önce yaptığımız gibi İstanbul’a hizmetleri Binali Başkanımızla birlikte yine biz yapacağız; 23 Haziranda kazanan İstanbul olacak, Binali Başkanımız olacak diye yürekten inanıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Esgin...

13.- Bursa Milletvekili Mustafa Esgin'in, 6 Haziran Bursa Ticaret ve Sanayi Odasının kuruluşunun 130'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MUSTAFA ESGİN (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası 130 yaşında. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, altı yüz yıllık Koza Han’da, bundan tam yüz otuz yıl önce, Osman Fevzi Efendi tarafından kurulmuştur. Bugün 42 bin üyesiyle Türkiye’nin en büyük ticaret ve sanayi odası konumundadır.

Bursa, tarihî İpek Yolu'ndan gelen ticaret kültürünü girişimci ruhuyla güçlendiren Türkiye'nin öncü şehirlerindedir. 15 milyar dolarlık ihracatıyla Türkiye'nin 2'nci büyük ihracat şehridir. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, kentimizi tarım, sanayi, ticaret ve turizmde lider kent yapma adına çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir.

Geçtiğimiz dönemde Başkan Yardımcılığını gururla yaptığım Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, Türkiye'de öncü projeleri de hayata geçirmektedir. Bunların başında, önemli bir vizyon projesi olan, 150 bin istihdamda sahip, yüksek teknoloji sanayi bölgesi TEKNOSAB gelmektedir.

“Bursa büyürse Türkiye büyür.” mottosuyla hareket eden Bursa Ticaret ve Sanayi Odamızın 130'uncu kuruluş yıl dönümünü tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ödünç...

14.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit düşen askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ve 11 Haziran Kızılayın kuruluşunun 151'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ATILLA ÖDÜNÇ (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, Tunceli kırsalında PKK'lı teröristlerle çatışmada şehit düşen kahraman askerlerimize Allah'tan rahmet, yaralı askerlerimize acil şifalar temenni ediyorum; kederli ailelerine sabırlar, aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Barışa, huzura, kardeşlik ve dostluğa hizmet eden, dil, din, ırk ayrımı yapmadan tüm dünyada birlik ve beraberliğin sembolü Türk Kızılayının 151'inci kuruluş yıl dönümünü kutluyorum.

Kurulduğu 1868 yılından bu yana toplumsal dayanışmayı sağlamak, sosyal refahın gelişmesine katkıda bulunmak, yoksul ve muhtaç insanlara barınma, beslenme ve sağlık yardımı ulaştırmak için önemli görevler üstlenen Türk Kızılayı kan, afet, uluslararası yardım, göç ve mülteci hizmetleri, sosyal hizmetler, sağlık, ilk yardım, eğitim, gençlik ve birçok alanda faaliyetlerini sürdürmektedir.

“Kan vermek hayat kurtarır.” felsefesiyle hizmet veren kuruluşumuzun gönüllülerine, yönetici ve çalışanlarına teşekkür ediyor, şükranlarımı arz ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelik...

15.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, 15-16 Haziran 2019 tarihlerinde üniversite sınavına girecek olan öğrencilere başarılar dilediğine ve en büyük başarının insana verilen emek olduğuna ilişkin açıklaması

SABAHAT ÖZGÜRSOY ÇELİK (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hafta sonu yapılacak olan üniversite sınavına milyonlarca öğrenci kardeşimiz girecektir. Geleceğimizin mimarı olan gençlerimize hedeflerini yüksek tutmalarını, ideallerinin ardından vazgeçmeden yürümelerini, kendilerini bilim yolunda aklın, ruhen, bedenen iyi yetiştirmelerini, “önce insan” felsefesiyle yaşamalarını diliyorum. En büyük başarının sınavlardan elde edilen puanlar değil, insana ve ülkemizin yükselmesi için verilen emek olduğunu bilmelerini istiyorum. Sınava büyük bir azim ve özveriyle hazırlanan tüm öğrencilerimizin ve her zaman destekleriyle evlatlarının yanında olan velilerimizin sınav heyecanını paylaşıyor, sınava girecek tüm öğrencilerimize başarılar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Koç...

16.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, çocuk işçiliğinin artmasının yoksulluğun göstergesi olduğuna, her yıl onlarca çocuk işçinin iş cinayetlerine kurban gittiğine ve bu konuda gerekli önlemlerin alınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çocuk işçiliğinin artması yoksulluğun bir göstergesidir. Göçün olduğu bölgelerde çocuk işçiliği yoğunluk göstermektedir. Büyük metropollere göç etmek zorunda bırakılan Kürt ailelerin çocukları da ağır işlerde çalıştırılmaktadır. Çocuklar kayıt dışı çalıştırılmaktadır, sosyal güvenceleri yoktur. Çocuk işçilere ilişkin resmî bir veri de yoktur. Bu da devletin bu soruna yaklaşımını göstermektedir. Her yıl onlarca çocuk işçi iş cinayetlerine kurban gitmektedir. Bu konuda gerekli hassasiyetlerin gösterilmesi ve önlem alınmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin paylaştığı rapora göre 2019'un ilk beş ayında en az 26 çocuk işçi yaşamını yitirmiştir. Çocuk işçiliğiyle mücadele yılı ilan edilen 2018 de 67 çocuk iş cinayetiyle en çok çocuk iş cinayetinin yaşandığı yıl olmuştur.

Türkiye'de çocuk işçiliğinin bu denli yaygınlaşmasının önemli nedenlerinden biri de devletin bu alana ilişkin denetimsizlik ve cezasızlık politikasıdır. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2010'dan bu yana geçen dokuz yılda sadece 416 iş yerinde çocuk işçi ihlali tespit etmiştir ki bu bir skandal sayılır. Yaşamını yitiren 26 çocuk işçinin 4'ü mülteci, göçmen çocuklarıdır. Tarım sektöründe ölümlerin 8-10 yaşlarına düştüğü görülmektedir. Yaşamını yitiren 26 çocuğun 4'ü kız çocuğudur. İş cinayetinde yaşamını yitiren çocukların 9'u 14 yaş ve altındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılavuz.

18.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit düşen Jandarma Uzman Çavuş Emre Üçkan ile Jandarma Uzman Çavuş Ökkeş Ede'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve dağ köylerindeki çiftçilerin destekleme projelerinden faydalanabilmesi için Tarım Bakanlığının gerekli düzenlemeleri yapması gerektiğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tunceli'de bölücü hainlerle mücadele ederken Hakk'a yürüyen kahraman Mehmetçiklerimiz Ökkeş Ede ve Emre Üçkan'a Allah'tan rahmet, acılı ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Dağ köylerinde tarım arazileri toprak yapısından dolayı küçük parçalar hâlidir. Tarım Bakanlığının yem bitkileri için tarımsal destekleme projelerinde aldığı kriter 10 dönümün üstü olarak gözükmektedir. Mersin başta olmak üzere özellikle dağ köylerinin arazilerinin çoğunluğu 10 dönümün altında olduğundan dolayı çiftçilerimiz Tarım Bakanlığının destekleme projelerinden faydalanamamaktadır. Bu küçük tarla sahibi vatandaşlarımızın da desteklenme projelerinden faydalandırılması için gerekli düzenlemelerin yapılması bir ihtiyaçtır. Tarım Bakanlığımızın bu konuda gerekli ve kapsamlı çalışmalar yürütmesini temenni ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yeşil...

19.- *Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Ankara ilinde Çorlu tren kazasında yakınlarını yitiren ailelerin Anayasa Mahkemesinin önünde polis müdahalesiyle karşılaştığına ve 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması*

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde 25 kişinin yaşamını yitirdiği ve 340 kişinin yaralandığı tren kazasına ilişkin olarak, hayatını kaybeden vatandaşlarımızın aileleri Ankara'da Anayasa Mahkemesinin önünde adalet arıyor. Yalnızca kaybettiği yakınlarının fotoğraflarını taşıyan acılı ailelerimize biber gazı sıkıldı. Sıkılan gaz nedeniyle fenalaşanlar oldu. Bu insanlar adalet arıyor. Acılarını bir nebze olsun azaltmak ve daha yapıcı olmak gerekirken neden bu kadar sert müdahaleler ediliyor? Hayatını tren kazasında kaybeden çocuğun dedesi gazdan etkilenerek hastaneye kaldırıldı. Amaçları sadece insan gibi davranılması ve gereken haklarını aramaktı. Gaz sıkılarak hakları gasbedildi.

Ayrıca bugün Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü. Dünya genelinde 152 milyon çocuk, ülkemizde ise 2 milyondan fazla çocuğumuz çalışıyor. Ülkemizde son beş yılda 319 çocuğumuz iş cinayetlerine kurban gitti. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2018...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zeybek...

20.- *Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması*

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi verilerine göre 2013 yılında 59 çocuk, 2014 yılında 54 çocuk, 2015 yılında 63 çocuk, 2016 yılında 56 çocuk, 2017 yılında 60 çocuk, 2018 yılında 67 çocuk ve 2019 yılının ilk beş ayında ise en az 26 çocuk iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. Ucuz iş gücü olarak görülen çocuk işçiliğiyle kârlarını artıranlar emek sömürüsü yapmakta, ülkenin evlatlarını, çocuklarını çalmaktadırlar.

Çocuk işçiliğiyle mücadele etmek, açıldığı gün olan 23 Nisanı çocuklara armağan eden Türkiye Büyük Millet Meclisinin en önemli görevlerinden biri olmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Cinisli...

21.- *Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Binali Yıldırım'ı "Ekümenik Patriği" sözünden dolayı kınadığına ilişkin açıklaması*

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Eski Başbakan, Türkiye Büyük Millet Meclisi eski Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi başkan adayı Sayın Binali Yıldırım son zamanlarda sarf ettiği millî birliğimizi zedeleyici sözlerine dün bir yenisini eklemiştir.

Daha on gün önce Bratislava'da düzenlenen NATO Parlamenterler Asamblesi Bahar Genel Kurulunda görüşülen bir raporda "Konstantinapol'un Ekümenik Patrikliği" ibaresinin 2010 yılındaki Venedik Komisyonu kararına göre kullanılmayacağını ifade ederek "İstanbul Fener'deki Rum Ortodoks Patrikliği" olarak değiştirilmesi için bir konuşma yapıp teklif vermiş bir Türkiye Cumhuriyeti milletvekili olarak Binali Yıldırım'ı sorumsuzca kullandığı "Ekümenik Patrik" sözünden dolayı şiddetle kınıyor, bu tavrını bir millî suur kaybı olarak değerlendiriyorum.

Kendilerini sorumlu devlet adamlığına ve akliselime davet eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Kabukçuoğlu...

22.- *Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit olan askerlere ve 25, 26 ve 27'nci Dönem Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet dilediğine, dolu yağışı nedeniyle mahsulünü kaybeden Eskişehir ili Yahnikapan, Kalkanlı, İmişer, Aksaklı, Türkmentokat köylerindeki çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tunceli şehitlerimize ve CHP Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet diliyorum.

Eskişehir Yahnikapan, Kalkanlı, İmişer, Aksaklı, Türkmentokat köylerini içine alan 15-20 bin dönüm alandaki mahsul şiddetli dolu neticesinde tamamen zarar görmüştür. Girdi fiyatlarının bu denli yüksek olması nedeniyle zor günler geçiren çiftçimize bir darbe de dolu felaketi vurmuştur. Çiftçinin mazotuna, gübresine zam yaparak onu perişan eden Hükümetin, dolu felaketinde mahsulünü kaybeden çiftçilerimizin zararını tespit etmesi ve tazmin etmesi şarttır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi sayın grup başkan vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk olarak, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekilimiz Sayın Ağırlioğlu...

23.- *İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Binali Yıldırım'ın Diyarbakır ilinde yaptığı konuşmasındaki "lazistan" ve "kürdistan" açıklamalarını tasvip etmediklerine, devletin en mühim mevkilerinde hizmet görmüş insanların söylediklerine, yazdıklarına ya da kendisine söylettirilene, yazdırılanlara dikkat etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubuna sataşacağım, sataşmadan söz isterlerse, Başkanım, verin lütfen.

BAŞKAN – Artık ona bakarız.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – İstanbul Belediyesi başkan adayımızın seçim çalışmaları münasebetiyle Diyarbakır'da "lazistan" "kürdistan" cümleleri kuruyor olmasını asla tasvip etmiyoruz. Bu cümleleri sehven herhangi birimiz kurabilmiş olsaydı, sehven, kasten de değil, bu cümlelerden herhangi birisi bizim parti yetkililerimizin, parti başkanlarımızın yahut adaylarımızın herhangi birinin ağzından sehven dökülmüş olsaydı muhtemelen seçim sathını bizim aleyhimize şu hâle getirecektiniz: "Kendi vatanının adını bilmeyen, beraber ittifak yaptıkları Kandil'in cümleleriyle siyaset yapmaya cüret eden, vatan telakkisi zayıflamış, gözü dönmüş bir siyasi azgınlığın, İçişleri Bakanlığı da yapmış..." Genel Başkanlığına falan da atıf yaparak cümleler kuracaksınız.

"Kürdistan" cümleleri kuranlara parti grubunuzun ve Hükümetin yetkililerinin "Burası kürdistan değildir." hassasiyetine aynıyla katılıyoruz, Türkiye Cumhuriyeti devletidir burası. Ama bu cümleyi kuranlara mukabele ederken "Niçin yeterli cevap verilmedi?" diye bizim partimizin genel başkanına da kızdınız. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, "Bu memlekette kürdistan cümleleri kuranlara, böyle edepsizlik yapanlara... Bir cümlesine şahit oldunuz mu?" diye sataştı bize. Hâlen de aynı cümleleri kurarak İstanbul'da propaganda yapıyor.

Süleyman Soylu Bey'e ve AK PARTİ Grubunun yetkililerine söylüyorum: Kürdistan ve lazistan cümlelerini Binali Bey kurdu. Niçin bu edepsizce cümlelerin kurulmuş olmasına mukabele etmiyorsunuz siz, niçin etmiyorsunuz? Bu cümleyi Ekrem İmamoğlu kursaydı, Ekrem İmamoğlu Trabzon'da böyle bir cümleyi bu tonlamayla kursaydı müttefiklerinizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Ağırlioğlu.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) - Böyle bir cümleyi kurmuş olmasından size şöyle bir propaganda avantajı sağlanacaktı: “Görüyorsunuz, zillet ittifakının, şer ittifakının literatürü, terminolojisi bile Kandil’den besleniyor.” diyecektiniz. O yüzden bu mevzuda bize kurduğunuz cümlelerin nezaketsizliğini size iade ediyoruz ve Türk toplumundan özür dilemeye davet ediyoruz.

Dün ekümeniklikle ilgili bir cümle daha düştü. Düşer düşmez -arkadaşlarım şahit- dedim ki: “Bunu Binali Bey’in yazmış olma ihtimali asla mümkün değil çünkü Binali Bey yumuşak g’yi yazmadığını kendisi de söyledi.” Dolayısıyla, bu, Binali Bey’in yazdığı bir şey değildir ama devletin en mühim mevzilerinde, mevkilerinde hizmet görmüş bir insanın söylediklerine, dediklerine ve yazdıklarına ya da kendisine söyletirenlere ve yazdırılanlara dikkat etmesi lazımdır.

Genel Kurula saygılarımızla efendim.

BAŞKAN – Söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Bülbül’de. Buyurun Sayın Bülbül.

24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit düşen Jandarma Uzman Çavuş Emre Üçkan ile Jandarma Uzman Çavuş Ökkeş Ede’ye Allah’tan rahmet dilediğine, Tunceli ilinde Dünya Rafting Şampiyonası’nın yapıldığı tarihlerde terör saldırısının gerçekleştirilmesinin altının çizilmesi gerektiğine, 22 Haziran Amasya Tamimi’nin yayımlanmasının 100’üncü yıl dönümüne ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün veciz sözlerinin rehber olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın başında, Tunceli’de teröristlerle çıkan çatışma sonucu şehit olan askerlerimiz Uzman Çavuş Emre Üçkan ve Ökkeş Ede’ye Allah’tan rahmet ve yakınlarına ve Türk milletine başsağlığı dileyerek başlamak istiyorum. Yaralı askerlerimiz de vardır, inşallah onlara da acil şifalar diliyoruz.

Sayın Başkan, 8-13 Haziran tarihleri arasında Tunceli’de Dünya Rafting Şampiyonası yapılmaktadır. Dünyada azımsanamayacak derecede takipçisi olan bu spor dalının müsabakaları Türkiye’de ve Tunceli’de yapılırken hain terör saldırısının aynı tarihlerde olması son derece önemlidir. Dün olduğu gibi bugün de terör örgütünün gayesi, hakkını savunduğunu ifade ettiği insanlara zulmetmek, onların hak ettiği şekilde yaşamalarını engellemek, sosyal, ekonomik ve kültürel faaliyetleri yapılamaz hâle getirmek ve arkasından bunun suçunu devletimize atmak şeklinde olmaktadır. Bu terör olayı bu ifade ettiklerimizin tipik bir örneğidir, bu açıdan altını çizmek istiyorum.

Sayın Başkan, 22 Haziran 1919 tarihinde Mustafa Kemal Paşa ve Millî Mücadele’nin lider kadrosu tarafından hazırlanıp onaylanan Amasya Tamimi, yakın tarihimizde önemli bir dönüm noktasıdır. 100’üncü yılını idrak ettiğimiz Amasya Tamimi’nde 6 madde hâlinde ilan edilen kararlar, sadece o günün şartlarında değil, bugün ve gelecekte de lazım olan sarsılmaz millî direnci ortaya koyması açısından son derece önemlidir. O günlerde, İstanbul’da, Damat Ferit hükümetlerinin teslimiyetçi ruhunu barış ifadesinin altına gizlemeye çalıştığını görmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Artık savaş günlerini unutmak gerekir. Müttefiklerimizle, başa çıkamadıklarımızla tek başına mücadele etmek çılgınlıktır. Kötü günleri unutmak, barış için çalışmak lazımdır.” diyen bu teslimiyetçilere karşı Anadolu’dan, Amasya’dan verilen ses “Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikededir. Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.” şeklinde olmuştur. Bu müthiş mücadele kararlılığı Erzurum

ve Sivas Kongrelerinde pekişmiş, Türk milleti kendisine reva görülen zillete karşı en güzel cevabı İstiklal Savaşı sonunda kurduğu hür ve bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'yle vermiştir. Bu vesileyle, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını saygı, rahmet ve minnetle anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün günümüzde geçerliliğini muhafaza eden ve geleceğimize yön veren veciz sözleri rehberimizdir. Ancak bu sözlerin hangi dönemde, ne için ve kime karşı söylendiğini de iyi bilmek gerekmektedir.

Atatürk, Anadolu toprakları işgal altındayken, Türk milleti esir alınmaya çalışılırken “Yurtta sulh cihanda sulh.” deseydi o zaman Damat Ferit'ten hiçbir farkı kalmazdı ve eminiz ki Türkiye Cumhuriyeti de olmazdı. Atatürk ve Türk milleti vatani işgal edenlere karşı o dönemde “Ya istiklal ya ölüm.” diyerek karşı durmuş ve vatani düşmandan kurtarmıştır. Kısacası “Ya istiklal ya ölüm.” demeden “Yurtta sulh cihanda sulh.” denilemeyeceğini iyi kavramak gerekmektedir. Bunu kavradığımız takdirde, Damat Ferit'in değil Atatürk'ün yolunu tercih etmiş olacağımızı ve yüz yıl sonra yeniden kapımıza dayanmış olan emperyalist zorbalığa karşı onurlu ve tavizsiz duruşumuzu tahkim etmiş olacağımızı saygıyla ifade ediyorum.

BAŞKAN - Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Oluç'ta.

Buyurun.

25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, dünya kültür ve tarih mirası Hasankeyf'in Ilısu Barajı Projesi'yle ortadan kaldırılmak istenmesini protesto etmek için yapılan basın açıklamasında yaşanan gözaltıları ve Ankara ilinde Çorlu tren kazasında yakınlarını yitiren ailelere Anayasa Mahkemesinin önünde yapılan polis müdahalesini kınadıklarına, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü vesilesiyle çocuk işçiliğinin yasaklanarak sorumlularının yargılanması gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, biliyorsunuz, bir süredir Hasankeyf konusunu Genel Kurulda da tartışıyoruz, gündeme getiriyoruz hem öngergelerimizle hem aldığımız sözlerle. On dört bin yıllık bir tarih ve kültür mirası bir baraj projesiyle ortadan kaldırılmak isteniyor. Bugün, Hasankeyf'teki bu kültür ve tarih tahribatını protesto etmek için Diyarbakır ve Batman Gençlik Meclisi üyelerimiz ve Batman il yöneticilerimiz, il eş başkanlarımız bir basın açıklaması yapmak istediler ve kolluk güçlerinin ağır saldırısıyla karşı karşıya kaldılar. Aralarında Batman il eş başkanlarımızın da bulunduğu, Diyarbakır ve Batman Gençlik Meclisi üyelerimizin de bulunduğu 33 arkadaşımız gözaltına alındı. Sadece gözaltına alınmakla yetinilmedi, gözaltına alınırken otobüsün içinde biber gazı sıkıldı, kötü muameleye maruz kaldılar, işkenceye maruz kaldılar. Elimizde fotoğrafları var. Öncelikle bu gözaltını, anayasal bir haklarını kullanmak isterken insanların gözaltına alınmasını en sert biçimde protesto ediyoruz ve kınıyoruz. Gözaltına alınanlara kötü muameleyi ve işkenceyi maalesef teşvik eden bir İçişleri Bakanının bulunduğunu biliyoruz, bunu da esefle kınıyoruz. Gözaltına alınan arkadaşlarımızın derhâl serbest bırakılmasını istiyoruz.

Hasankeyf bir dünya mirasıdır ve dün “Ayder'i rezil ettik, kirlettik.” diyenler, yarın “Hasankeyf'i yıktık, mahvettik.” demek durumunda kalacaklardır. Biz bunu dememeleri için kendilerine bir kez daha çağrıda bulunuyoruz: Bu dünya kültür ve tarih mirasının yok edilmemesi için elinizden geleni yapın diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Biliyorsunuz, bundan yaklaşık bir yıl önce, 8 Temmuz 2018’de Çorlu’da, Tekirdağ’ın Çorlu ilçesinde bir tren kazası, bir facia yaşanmıştı ve 25 kişi yaşamını yitirmişti, 340 kişi de yaralanmıştı. Facia hakkındaki hukuki süreçte son olarak Ulaştırma Bakanlığı ve TCDD hakkında “Kovuşturmaya gerek yok.” denildi ve takipsizlik kararı verildi. Kazada yaşamını yitirenlerin yakınları, aileleri bu takipsizlik kararına tepkililer ve bu konuda sorumlular yargılansın diye bugün Anayasa Mahkemesi önünde bir açıklama yapmak istediler, yine kolluğun saldırısıyla karşı karşıya kaldılar. Tekirdağ’da, Çorlu’da ailelerinden insanları yitirmiş olanlar biber gazıyla, copla, müdahaleyle karşı karşıya kaldılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu konuda da kolluğun bu tutumunu ve İçişleri Bakanlığının bu konudaki tutumunu kınıyoruz ve protesto ediyoruz.

Bugün 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü. Türkiye’de çocuk işçiliği artıyor ve çocuk işçiliği cinayetlerine ne yazık ki hâlâ göz yumuluyor. 2018 en çok çocuğun iş cinayetinde yaşamını yitirdiği yıl olarak kayda geçti. Bir yılda tam 70 bin çocuk geçtiğimiz yıl iş gücüne katıldı ve 2018’de çocukların iş gücüne katılım oranı yüzde 21’e yükseldi. Kayıt dışı bir katılımdır, çocuk emeği sömürsüdür.

Bir kez daha, Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü’nde çocuk işçiliğinin yasaklanması ve çocuk işçilerin ölümlerinin sorumlularının yargılanması gerektiğine vurgu yapmak istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Türkiye, Uluslararası Çocuk Sözleşmesi’ni imzalamış bir ülkedir. Bu imzasına sahip çıkarak iktidarın da çocuk işçiliğini ve çocuk emeğinin sömürülmesine karşı adım atması gerektiğini bir kez daha vurgulamak istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Özkoç’ta.

Buyurun Sayın Özkoç.

26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit olan askerlere Allah’tan rahmet dilediğine, 8 Temmuz 2018 tarihinde Çorlu’da yaşanan tren kazasıyla ilgili Ulaştırma Bakanının, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürü ile üst yönetiminin hiç mi sorumluluğu olmadığına, Anayasa Mahkemesi önünde adalet arayan Çorlu tren faciasında yakınlarını yitiren ailelere niçin şiddet uygulandığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; şehitlerimiz canımızı yakmaya devam ediyor. Evlatlarımızın şehit cenazelerinin geliyor olması bütün ülkemizi yasa boğuyor. Evlatlarımız şehit edilmişlerdir. Şehit edilen evlatlarımızın ailelerine başsağlığı, milletimize başsağlığı diliyoruz.

Değerli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; 8 Temmuz 2018’de Çorlu’da bir tren kazası oldu. Hemen yukarıda, bizi izleyen sıralarda anneler oturuyor, eşleri oturuyor. Ayrıldılar mı? Bu annelerden bir tanesi 9 yaşında kaybettiği evladının resmini üzerinde taşıyor ama acısını yüreğinde

taşıyor. Evlatlar, 9 yaşında, 6 yaşında, 12 yaşında evlatlar burada canlarını verdiler. Aradan bir yıl geçti, bir yıl geçmesine rağmen şu anda mahkemeleri devam eden sadece 4 kişi var; demir yolu bakım müdürü, onarım şefi, onarım memuru, köprüler şefi. Peki, Ulaştırma Bakanının bu konuda hiç mi sorumluluğu yok? Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürünün hiç mi sorumluluğu yok? Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının üst yönetiminin hiç mi sorumluluğu yok? Bugüne kadar tek bir kişi ciddi bir şekilde yargı karşısına çıkarılmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Pamukova’da canımız yandı, Soma’da canımız yandı, Aladağ’da yurt yangınında canımız yandı, Rabia Naz cinayetinde canımız yandı. Canımız yanmaya, canlarımız yanmaya devam ediyor.

Bu anneler, evladını kaybedenler, eşlerini kaybedenler bir yıldan beri sadece kendi acılarını yaşamıyorlar, bir yıldan beri mücadele ediyorlar, hukuk mücadelesi veriyorlar, diyorlar ki: “Bizim gibi annelerin canları yanmasın bundan sonra bu ülkede.”

Hızlı tren yapıyorsunuz, trenleri bir an önce devreye sokmaya çalışıyorsunuz ama bunun tedbirini almıyorsanız ve bu ülkede insanlarımızın ölümüne neden oluyorsa bunun sorumluluğunu da almak zorundasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Eğer almazsanız o zaman Türkiye’de adaletten bahsedemezsiniz.

Onlar nereye sığınmak istediler bugün? Adaletle sığınmak istediler. 25 ailenin yakınları yakınlarının acısıyla birlikte Anayasa Mahkemesinin önüne gidip Türkiye’ye seslenmek istediler “Bizim gibi hiç kimsenin canı yanmasın, evlatlar ölmesin.” diye ama bir polis amiri dedi ki: “Milletvekilleri ayırın, diğerlerini süpürün.” Gaz bombası patladı, 9 yaşındaki çocuğun dedesi baygınlık geçirdi, hastaneye kaldırıldı. Bunlar terörist mi? Bunlara şiddet uygulamanın ne anlamı var, ne gereği var? Onlar sadece orada “Türkiye’de bu acılar bir daha yaşanmasın.” diye seslerini duyurmaya çalışan ölenlerin acılı yakınları.

BAŞKAN – Tamamlayalım, devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yazık değil mi? Buradan sesleniyorum: Bu konuda gerçekten sorumluluğu olan Ulaştırma Bakanının, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürünün, üst düzey yönetiminin ve gerçek suçluların yargı karşısına çıkarılmasını ve bu acılı ailelere, hiç olmazsa devlet tarafından, hatta Demiryolları tarafından bugüne kadar gidilip “Başımız sağ olsun.” denmemesini buradan kınayarak bir an önce bunun da telafi edilmesini rica ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

2.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Karadağ Parlamentosu Uluslararası İlişkiler ve Göçmenler Komisyonu Heyeti Grubu Başkanı Andrija Nikolic ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, ülkemizi ziyaret etmekte olan Karadağ Parlamentosu Uluslararası İlişkiler ve Göçmenler Komisyonu Heyeti Grubu Başkanı Andrija Nikolic ve beraberindeki heyet şu anda Meclisimizi teşrif etmiş bulunmaktadır. Kendilerine Meclisimiz adına hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Tunceli kırsalında çıkan çatışmada şehit olan Jandarma Uzman Çavuş Emre Üçkan ile Jandarma Uzman Çavuş Ökkeş Ede'ye Allah'tan rahmet dilediğine, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne, 12 Haziran Urfa'ya şanlı unvanının verilmesinin 35'inci yıl dönümüne, 5-11 Haziran Çevre Koruma Haftası'na, Sıfır Atık Mavi Projesi'ne, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve gündeme bağlı kalınarak konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Turan'da. Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ne yazık ki bugün Tunceli kırsalında PKK'lı teröristlerle çıkan çatışmada Jandarma Uzman Çavuş Emre Üçkan ve Jandarma Uzman Çavuş Ökkeş Ede'nin şehit haberini üzülererek aldık. 2 şehit askerimizin dışında 2 de yaralımız var. Aziz şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyoruz; yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz. Vatan için kahramanca canlarını ortaya koyan aziz şehitlerimize tekrar Allah'tan rahmet diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün dile getirildiği üzere Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü. Çocuk işçiliği küresel ölçekte olduğu gibi ülkemizde de yapılan çalışmalara rağmen önemli bir sorun olarak önümüzde duruyor. Dünyada çalışan çocukların sayıları yıllar içerisinde azalma göstermekle beraber günümüzde maalesef 152 milyon çocuk işçisi olduğu zikredilmekte.

Burada tüm ülke yönetimleriyle beraber Birleşmiş Milletler ve UNICEF'e de büyük sorumluluklar düşmekte. Çocuk ve gençlerin korunması hususu öncelikli olarak Anayasa'da güvence altına alınmış, ülkemizde çocuk işçiliğiyle mücadeleye yönelik düzenlemeler yapılmış, büyük oranda da başarı sağlanmıştır. Ülkemizde 2018 yılı Çocuk İşçiliği ile Mücadele Yılı ilan edilmiş;, ilgili bakanlıklarımız, sosyal taraflar ve ILO Türkiye Ofisi tarafından Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ortak Deklarasyonu imzalanmıştır. Bir insanlık ayıbı olan çocuk işçiliğine karşı mücadeleye devam edeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, Meclisimiz tarafından kadim tarihe ve doğal güzelliklere sahip, “peygamberler şehri” olarak anılan Urfa'ya “şanlı” unvanının verilmesinin 35'inci yılı. Şanlıurfa'mıza Gazi Meclisimizin bu unvanı vermesinin 35'inci yılını kutluyorum, Şanlıurfalı hemşehrilerimize selam ve sevgilerimi iletiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hafta biliyorsunuz Çevre Koruma Haftası. Doğal kaynakların giderek azaldığı ve dünyanın pek çok bölgesinde çevre kirliliğinin büyük sorun teşkil ettiği günümüzde doğayı, denizi ve çevreyi koruma konusu çok önemli bir gündem olarak önümüzde durmakta. Çevreyi korumak geleceği korumaktır. “On yedi yıllık iktidarı 25 kuruşluk poşet yıkacak.” gibi amiyane ifadelerle bu konuları ciddiyetsizce değerlendirmek hepimizi üzmeyle beraber poşet kullanımındaki azalma hepimizi memnun etti, mutlu etti.

Dün Saygıdeğer Emine Erdoğan Hanımefendi'nin katılımıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızca yürütülen -Deniz Temiz Derneğinin iş birliğiyle- deniz kirliliğinin önlenmesi amacıyla hayata geçirilen Sıfır Atık Mavi Projesi tanıtım toplantısı gerçekleştirildi. Bu farkındalık oluşturan projede emeği geçen tüm katılımcıları kutlamak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizin nezaketinizle, takdirinizle, gündemde ve tüzükte olmamasına rağmen her gün grup başkan vekillerine yerinden söz verme âdeta bir teamül hâline geldi. Bundan keyif alıyoruz. Ancak bu teamül, zaten tüzük gereği olan maddeler, kürsüde konuşma hakları olmasına rağmen gündeme geçerken yerinden söz verilmesi o günün gündemine ilişkin vurguda bulunmak, hatıramız varsa canlı tutmak, anılacak gün varsa bunu hatırlamak için bir söz imkânı. Bunu tüm guruplarımız keyifle değerlendiriyor. Ancak az önce daha cümleye başlarken “AK PARTİ’ye sataşıyorum.” diye başlamanın bu gündem ve nezaketinizin çok dışında olduğunu maalesef üzülmekle takip ettim. Bunu burada polemik konusu yapıp saatlerce tartışabiliriz ama bu gündem dışı konuşmanın, yani grup başkan vekillerinin yerinde konuşmasının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - ...tekrar sizin uyarınız doğrultusunda gündeme bağlı olarak konuşulmasını hatırlatmanızı talep ediyorum sizlerden.

Sayın Başkan, Binali Bey’in ifade ettiğini güya üzülmekle söyleyen arkadaşlarımızın, Binali Bey’in ısrarla altını çizerek “Ben üniter yapıya saygı duyan bir insanım. AK PARTİ’nin ‘Tek millet, tek bayrak, tek devlet, tek vatan.’ diyen felsefesini bilen insanım.” demesine rağmen, tarihî atıfla yaptığı, hatta Gazi Mustafa Kemal’in vurgusuna yaptığı, hatta Meclis zabıtlarında olduğunu ifade ettiği konuşmasını bugün bir siyasal polemik gibi buraya taşımalarının gündem ve nezaket dışında olduğunu ifade etmek istiyorum Sayın Başkanım.

Onun dışında, eğer bu kadar hassassa arkadaşlarımız, bu konudan, ifadesinden eğer bu kadar rahatsızlarsa, madem Binali Bey’in bu tarihî atıfla kullanmış olduğu ifadeden rahatsızlarsa şunu deme hakkımız doğar: Keşke Sayın Ağırlioğlu Binali Bey’e duyduğu hassasiyetin daha ötesini kendi ortaklarının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) - Ortak?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bizim ortağımız yok ki.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...“Batıda Tayyip Erdoğan’a kaybettireceğiz, kürdistanda kazanacağız.” ifadesine de gösterseydi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Yine iftira atıyorsunuz! Yine iftira atıyorsunuz! Her zaman yaptığımı yapıyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bunu ben samimiyetten uzak olarak, gündeme yakışmayan bir yaklaşım olarak düşünüyorum. Nezakete tekrar davet ediyorum. Bu konuşma hakkımız kürsüde olabilir ama yerinden olduğunda grup başkan vekillerini asgari nezakete ve İç Tüzük’e davete sizi davet ediyorum Sayın Başkanım.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Mecburen cevap vereceğim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Türkiye Büyük Millet Meclisinin her konunun özgürce konuşulabildiği bir platform olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisi her konunun özgürce konuşulabildiği bir platformdur. Özellikle sayın grup başkan vekillerimizin konuşmalarında parti tüzel kişiliğini temsil etme hüviyetlerini de göz önünde tutarak...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Keşke...

BAŞKAN - ...bugüne kadarki uygulamalarımda olduğu gibi her birinin konuşmalarını sürelerini aşmak kaydını da daha da fazla ilerleterek olanak sağlamaya özen gösterdim. Ben arzu ediyorum ki Türkiye’de kavga değil konuşma olsun. Bence konuşarak anlaşılabilir ve Meclis de zaten bunun yeridir. Bu nedenle, sayın grup başkan vekillerinin konuşmalarına benim müdahale etmem söz konusu olamaz, hiçbiriniz için böyle bir şey söz konusu değildir. Yani ben bunları bütün partiler adına kendi adıma saygısızlık kabul ederim. Ama dile getirilen konularda herkesin cevap hakkı her zaman söz konusudur.

Sayın Ağıriloğlu, konu fazla uzamadan birkaç cümleyle katkı yaparak kapatırsanız sevinirim. Cevap hakkı doğarsa da yine söz veririm. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağıriloğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin millî bir devlet olduğuna, sınırlarının, adının belli olduğuna ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, “Tarihi kaynaklarıyla konuşmak” diye geçiştirilemeyecek bir hatadır bu. Eğer “Zamanında böyle kullanılıyordu.” diye cümle kuruyorsanız Konstantinopol üzerinden Rumluk imasını, Yunanlılık imasını da yapamazsınız o zaman, bin yıl da “Konstantinopol” dendi. İstanbul’un fethine dair böyle bir cümle kullanmanız yoktur. Bizim içimizde, İstanbul’da, İstanbul’a “Kostantinopol” deme heveslisi bir tane adam yoktur ama ona rağmen, kelimenin lafzından daha fazlasını ima ederek “İstanbul’da yirmi iki gün kaldı, İstanbul’u Konstantinopol yapmak isteyenlere.” cümlesinin arkasındaki Yunanlılık iddiasını da konuşamazsınız. Normalde, Efendimiz’in, fethine dair hadisinin üzerinde de “İstanbul” kelimesi geçmiyor biliyorsunuz “Konstantiniye” geçiyor, madem öyle. Kullanabiliyor muyuz? Kullanamıyoruz. Dolayısıyla, imparatorluk terminolojisi başka bir şeydir. İmparatorluk, zamanında “Kürdistan”, “Lazistan” her türlü ilaveleri koyabileceğiniz “Konstantinopol” diyebileceğiniz zamanlar yaşadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Ağıriloğlu.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – İstanbul’da Fatih Sultan Mehmet aynı zamanda kendisini “Roma’nın kayseri” olarak bile andı, “Rum kayseri” olarak bile andı. Biz “Mevlâna Celâlettin Rûmî” derken Mevlâna’ya Yunanlılık imasında mı bulunuyoruz? Bulunmuyoruz. Söz ile sözün bağlamı arasındaki kastı koparmamak lazımdır.

Dolayısıyla, bizim bugün hassasiyet gösterdiğimiz yer şurasıdır: Türkiye Cumhuriyeti devleti millî bir devlettir, sınırları bellidir, adı bellidir. “Türkiye Cumhuriyeti devletinin içerisinde ‘kürdistan’ denilemez.” cümlesini Cumhurbaşkanına hatırlatın, bize değil. Cumhurbaşkanına hatırlatacaksınız, bize değil. Cumhurbaşkanı “kürdistan” diyenlere sınır ötesinden yer gösterdi. Aradan on beş gün geçti... Bu arada, cümle olarak kurduğu, hassasiyet olarak taşıdığı şeye katılarak söylüyorum; Binali Bey’e hatırlatması gerekiyor bu hassasiyeti AK PARTİ Grup Başkan Vekilinin, bize değil.

Dolayısıyla millî devletin kendisini ifade etmek için, sınırlarını ifade etmek için kullanacağı dil bellidir. Madem öyle, Dersim’e de itiraz etmeyin; Dersim’e de itiraz etmeyin, o da eskiden kullanılıyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Tamamlıyorum Başkanım.

Dolayısıyla arkadaşlar, işinize geldi mi tarihî vesikalar, işinize gelmedi mi zihinlerinizdeki kirlenmişliğin tezahürü cümleleri lütfen dikkatle kullanın.

İkincisi: Bizim müttefikimiz falan değil. Bizim Cumhuriyet Halk Partisiyle müşterek adayımızdır Ekrem İmamoğlu, seçim beraberliğimizin adaydır. Bizim ittifak unsurlarımızdan biri HDP değildir.

BAŞKAN – Teşekkürler.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Dolayısıyla, ortağınız mortağınız diye mevzuu Bayburtlular gibi kalaklamayın lütfen. Dolayısıyla, lütfen, sizi bu anlamda ithamlarınız ile kastınız arasında bir ciddiyete davet ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ağırlioğlu.

Sayın Turan, sizin de elbette buna bir cevap verme hakkınız var, buyurun.

29.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, kıymetli grup başkan vekili herhâlde dinleyemedi konuşmamı. Ben içerikten, esastan ziyade usulden bahsettim. Diyorum ki: Grup başkan vekillerine gündeme başlarken verdiğiniz söz, gündemin o günkü özel anlamıyla ilgili. Bugün şehitlerimiz var onu andık, bugün Pençe Harekâtı var onu andık, bugün Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü onu andık, bugün Urfa'ya özel statü verilmiş onu andık, bugün Çevre Koruma Haftası onu andık, bunlar için konuşuyoruz. Askerlik Yasası'yla ilgili binlerce genç bizi bekliyor, Meclisin gündemi var. Siyasi polemiklerden bıktık artık. Aynı polemikleri, aynı tartışmaları her gün yapmanın kimseye faydası yok. Bırakın gündeme geçelim diyorum. Eğer bu konuyla ilgili tartışmak istiyorsa, örneğin İYİ PARTİ Süleyman Soylu'yla ilgili bir önerge vermiş, benzer bir önergeyi Binali Bey için verir bunu tartışırız, bundan korkmayız, çekinmeyiz ama nezaket şudur ki gündemle ilgili biz bir alanda kalıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bu gündemi sabote edercesine konuşma yapıyor olmanın ne partiye ne ülkeye ne Meclise faydası var. Bir daha diyorum, burada saatlerce o tartışmalar niçin var diye çok tartışabiliriz ama mademki İçişleri Bakanımız hakkında önerge vermişler, versinler bir önerge de diğer konuyla ilgili tartışalım. Ama “Benim aklıma esti, AK PARTİ'ye sataşıyorum, bunu ortaya atıyorum.” demenin hiçbir siyasi nezaketle bağdaşır tarafı yok, topluma faydası yok Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Çorlu tren kazasında yakınlarını yitiren ailelerin Anayasa Mahkemesinin önünde maruz kaldıkları polis müdahalesiyle ilgili konuyu araştıracağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, az önce konuşmalar sırasında üzülererek öğrendiğim bir konuyla ilgili... Çorlu'daki tren kazasında yakınlarını kaybedenlerin Anayasa Mahkemesi önünde saldırıya uğradığına dair bilgiler verildi. O konuda, bu konuyu bilen arkadaşlarımız, gören arkadaşlarımız ara verdiğim zaman beni bilgilendirirlerse ben o konu üzerinde gerekli bir araştırmayı yapmak isterim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hasankeyf’le de ilgili yaparsanız Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Elbette.

Değerli arkadaşlar, şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 12/6/2019 tarihinde İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu tarafından, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun seçim meydanlarında kullandığı ayrıştırıcı ve tahrik edici ifadelerin görev tanımı içinde yer alan milletin bölünmez bütünlüğünü ve genel ahlakı korumak ilkeleriyle çelişmesi, son yıllarda artan asayiş olayları ve vatandaşlarımızın huzur içerisinde yaşamaları için güven ortamının hızla tesis edilmesi amacıyla İçişleri Bakanının görev ve yetkilerini yerine getirmemesinin nedenlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/06/2019 Çarşamba günü (Bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasına saygılarımla arz ederim.

Yavuz Ağırlioğlu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Yavuz Ağırlioğlu tarafından “İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu’nun seçim meydanlarında kullandığı ayrıştırıcı ve tahrik edici ifadelerin görev tanımı içinde yer alan ‘milletin bölünmez bütünlüğünü ve genel ahlakı korumak’ ilkeleriyle çelişmesi, son yıllarda artan asayiş olayları ve vatandaşlarımızın huzur içerisinde yaşamaları için güven ortamının hızla tesis edilmesi amacıyla İçişleri Bakanının görev ve yetkilerini yerine getirmemesinin nedenlerinin araştırılması” maksadıyla 12/06/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 12/06/2019 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi İYİ PARTİ Grubu adına Muğla Milletvekilimiz Sayın Metin Ergun...

Süreniz beş dakika Sayın Ergun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tunceli’de hain saldırı sonucu şehit olan 2 askerimize Allah’tan rahmet, yaralanan 2 askerimize de acil şifalar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzük’ün 104 ve 105’inci maddeleri doğrultusunda verdiğimiz Meclis araştırma önergesi için söz almış bulunuyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bizim toplumsal algımızda Dışişleri, Millî Savunma ve İçişleri gibi bazı bakanlıklar günlük siyasetten ve onun getirmiş olduğu çekişmelerden arı kurumlar olarak algılanır. Yani milletimiz bu kurumları, tırnak içerisinde, daha bir devlet olarak görür ve ona göre yaklaşır. Dolayısıyla söz konusu kurumları idare eden bakanlar da siyasetin günlük mevzularından ziyade Türkiye’yi genel olarak ilgilendiren konularda değerlendirmelerde bulunurlar, siyasi polemikten kaçınırlar; belgelere dayalı, rasyonel ifadeler kullanılır. Bu anlayışla da kurumlar idare edilir. Devlet hafızamız ve tarihimiz bunu böyle söylemektedir. Bu yönetim anlayışı ve oluşturduğu toplumsal algı son döneme kadar böyleydi.

Ancak son dönemde bu anlayıştan uzaklaşmıştır. İlgili bakanlar, özellikle de İçişleri Bakanı âdeta günlük siyasetin propaganda şefi hâline gelmiş durumdadır. İçişleri Bakanı olarak atanmış olan Süleyman Soylu, bildiğiniz gibi uzun zamandır yetki ve görevlerinin dışında çıkarak göreviyle çelişen ve toplumsal gerginliği körükleyen bir politika yürütmektedir. Asıl görevi asayışı ve toplumsal huzuru sağlamak olan Soylu, özellikle 23 Haziranda yeniden yapılacak olan İstanbul seçimi sürecinde her geçen gün ayrıştırmacı söylemlerine bir yenisini daha eklemektedir. Bir devlet adamına yakışmayacak üslup ve tarzıyla sergilediği nefret söylemlerini belediye başkanlığı seçimleri için bir araç hâline getirmiştir. Yaptığı açıklamalar, bırakın siyasi nezaketi ve devlet adamlığı ciddiyetini, en temel değerleri bile yok sayar durumdadır. Son dönemde yeniden yükselişe geçen terör olayları ve vatan toprağına düşen şehitlerimizin artması, Sayın Bakanın görevini layıkıyla yapamadığının en somut göstergesidir. Sadece PKK terör örgütüyle mücadelede değil, Süleyman Soylu’nun geçmişte öve öve bitiremediği FETÖ terör örgütüne karşı bugün verilen mücadelede de gereken başarının elde edilmediği açıktır. 15 Temmuz hain darbe girişimi üzerinden dört yıla yakın bir süre geçmesine rağmen örgütün siyasi ayağı açığa çıkarılmamış, FETÖ’ye destek veren bazı üst düzey yöneticiler, iş adamları ellerini kollarını sallayarak ülkemizden kaçabilmişlerdir.

Soylu’nun başarısız olduğu ve görevini yerine getiremediği bir başka konu ise uyuşturucuyla mücadele meselesidir. Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezine göre, Türkiye uyuşturucu kaçakçıları tarafından kullanılan önemli bir transit ülke hâline gelmiştir. Son resmî istatistiklere göre, Türkiye’de 2017 yılında uyuşturucudan ölenlerin sayısı 941’dir. Yani aşırı doz ölümlerinde 2017 yılında 2011 yılına oranla yüzde 800 üzerinde bir artış görülmektedir. Sayın Bakan seçim gezileri yaparken sokaklar uyuşturucu satıcılarının yuvası olmuş, gençlerimiz, hatta çocuklarımız uyuşturucu satıcılarının açık hedefi hâline gelmiştir.

2010 ve özellikle 2017 Anayasa değişiklikleriyle birlikte yeni bir yönetim şekli ortaya çıkmıştır Türkiye’de. Bu yeni sistem sonu “okrasi” ile biten hiçbir terime uymamaktadır. Bu sisteme en uygun terim “keyfokrasi” olsa gerektir. Çünkü bu yeni sistemde idare ve hukuk göreceli hâle gelmiştir, hukuk idareyi sınırlamaktan çıkmış ve artık siyaset hukuku sınırlamaya başlamıştır. Bunun örneklerinden biri, Saadet Partisi Genel Başkanı Sayın Temel Karamollaoğlu’nun yaşadığı son pasaport krizidir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yalanlandı o.

METİN ERGUN (Devamla) – Sayın Karamollaoğlu siyasi tavrından dolayı mahkeme kararı olmaksızın âdeta cezalandırılmak istenmiştir.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğü yalanlandı onu, yalanladı.

METİN ERGUN (Devamla) – Sayın Saadet Partisi yetkilileri de açıklama yaptı aynı şekilde.

ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Ama yalanlandı o.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, konuşmacıya müdahale etmeyelim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ama yalanlandı.

SALİH CORA (Trabzon) – İngiliz pasaportu varsa ona olabilir.

BAŞKAN – Arkadaşınız konuşacak zaten bu konuda, bir bekleyin lütfen.

Buyurun, devam edin.

METİN ERGUN (Devamla) – Bir memleket ya zulümle yönetilir ya da ilimle.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

METİN ERGUN (Devamla) – Yönetimin ilmi kamu hukuku çerçevesinde kalmaktır. Demokrasilerde vatandaşın hakları kendisi tarafsız ve bağımsız olan ama yöneticiyi sınırlayan hukukla korunur. Hukukla sınırlanmayan yönetim anlayışı demokratik değildir ve milletin temel hak ve özgürlüklerini ortadan kaldıracığı gibi yönetimin de meşruiyetini zedeler. Bundan dolayı iyi yönetim ancak hukukla sınırlanarak ve denetlenerek ortaya çıkar yani kuvvetler ayrılığıyla mümkündür.

Sayın milletvekilleri, bu gerekçelerle, İYİ PARTİ Grubu olarak vermiş olduğumuz Meclis araştırması önergesine desteğinizi bekler, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Artvin Milletvekilimiz Sayın Uğur Bayraktutan.

Süreniz üç dakika Sayın Bayraktutan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum..

Bugün Süleyman Soylu hakkında İYİ PARTİ Grubunun verdiği araştırma önergesi üzerine CHP Grubu adına söz aldım. Sözlerimin başında şöyle ifade ediyorum: Bir bakan nasıl tarif edilir? Yapması gerekenleri yapmayan, yapmaması gerekenleri yapan bir bakan profiliyle karşı karşıyayız değerli arkadaşlarım.

Sözlerimin başında, daha yeni Tunceli’de 2 vatan evladını, 2 Mehmetçik’imizi şehit verdik, şehitlerimizi rahmetle anıyorum, bu saldırıdan yaralı olarak kurtulan 2 askerimiz var, onlara acil şifalar diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, bir ülkede İçişleri Bakanının yapması gereken şehit gelmemesini sağlamaktır, şehit cenazelerinin bu ülkede olmamasıdır, bunun olması gerekir. Bir İçişleri Bakanı şehitler geliyorken, hele de son bir ayda 30 şehit gelmiş iken bir “tweet” atıyorsa... Değerli arkadaşlarım, İçişleri Bakanı “tweet” atmayacak. İçişleri Bakanı şehit cenazeleri gelmesin diye mücadele edecek.

“Tweet” şu, diyor ki: “Ben tıraşımı Yunanistan’da olmuyorum, Türkiye’de oluyorum, Mahmut ustaya oluyorum.” Değerli arkadaşlarım, biz İçişleri Bakanının kime tıraş olduğuyula ilgilenmiyoruz. Biz diyoruz ki: Şehit cenazeleri başında hamaset yapmak kolay. Biz diyoruz ki: Şehit cenazeleri başında her türlü sözleri söylemek kolay, mühim olan onları buraya getirmemek değerli arkadaşlarım.

Ne diyoruz? 3600’le alakalı bir problem var. Polis teşkilatı diyor ki: 3600’ü verin kardeşim. Ne yapıyorsunuz? Hiçbir şey yapmıyoruz. 3600’la alakalı niye vermiyoruz güvenlik teşkilatına? Askere, polise bu 3600’le alakalı iyileştirmeyi niye sağlamıyoruz değerli arkadaşlarım?

Tabutların başına geçince diyoruz ki: “Bu çocuklar cennete gidiyor.” Tamam, onların ölülerine göstermiş olduğunuz ilgiyi dirilerine de gösterin diyoruz değerli arkadaşlarım yüce Parlamentoda. Öncelikle bunu söylüyorum.

Değerli arkadaşlarım, geçen hafta içerisinde Sayın İmamoğlu benim seçim bölgeme doğru geldi, Karadeniz’de geziler yaptı. Trabzon’daki mitinge Sayın Bakan “photoshop” dedi. Diyoruz ki: Mitinge gösterdiği ilgiyi başka şeylere de gösterebilirsin. Bu terörün bitmesi konusunda gerekli ilgi ve alakayı gösterebilirsin, değerli arkadaşlarım.

Bakın, Ordu’da VIP salonunda bir olay yaşandı, Ordu’da VIP salonundan geçişle alakalı ciddi bir problem yaşandı. Problemler var. Valinin kendi kafasına göre bunu yapması mümkün değil. Ordu’da bu talimatı veren... Bakın hepimiz milletvekiliyiz. Ben VIP salonuna gittiğim zaman yanımda, refakatimde olan herhangi bir vatandaş oluyor, geçiyorum. Ordu Valisine talimat veriliyor. Kim veriyor bu talimatı? İçişleri Bakanı.

Saygıdeğer arkadaşlarım, Ordu Havaalanı’nın adını değiştirin. “Or-Gi Havaalanı, Ordu Giresun Havaalanı” filan diye boş verin, adını “Süleyman Soylu Havaalanı” yapın. Babasının havaalanı mıdır ki oraya kim girecek kim çıkacak diye bununla alakalı talimat veriyor? (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, İçişleri Bakanı güvenliği sağlayan bir bakan olmalıdır. İçişleri Bakanı, bu ülkeyle alakalı ciddi bir güvenlik sorunudur.

Bakın, ne yapıyor? İYİ PARTİ’nin Sayın Genel Başkanıyla alakalı hakaretlerde bulunuyor, onu küçümsüyor; o bana düşmez, İYİ PARTİ’nin milletvekilleri bunu savunurlar. Ne diyor? “Stajyer İçişler Bakanı.”

Buradayken oraya bağıyor, oraya geçince buraya bağıyor. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Demokrat Partinin Genel Başkanı olduğu zaman Artvin’e geldiğinde iyi hatırlıyorum. Sayın Tayyip Erdoğan’a benim olduğum yerde “Cibali Karakolunun başkomiserisin.” diyordu, arkadaşlar. Öyle diyordu, o taraftayken size böyle bağıyordu, şimdi buradan öbür tarafa doğru öyle bağıyor.

Bunları niye söylüyorum?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Bayraktutan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Sözlerimi bitiriyorum.

Bunun siyasette bir karşılığı var ama onu aldığım terbiye gereği demek istemiyorum.

Sözlerimi bitiriyorken şunu söylüyorum: İçişleri Bakanı bir güvenlik sorunudur. İYİ PARTİ’nin önerisini yürekten destekliyoruz.

Sözlerimi bitiriyorken de şöyle söylüyorum: Siyasette bu dönüklüğün bir karşılığı var. Güneşin etrafında dünya dönüyor değerli arkadaşlarım. Dünya kendi etrafında yirmi dört saatte, güneşin etrafında üç yüz altmış beş günde dönüyor. Allah’tan güneşin etrafında dönen dünya. Eğer güneşin etrafında Sayın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu dönüyor olsaydı, emin olun üç yüz altmış beş günde 365 kere dönerdi, değerli arkadaşlarım.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konuya ilişkin az sonra konuşmacımız zaten cevap verecek ancak şu konuyu düzeltmek isterim: İsrarla, gündemde olan “Efendim, yanında vekil varsa oradan geçebilir.” iddiası -çok zor değil, yönetmeliklere bakılsın- doğru bir yaklaşım değil. (İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Bülent, sen bir de güneşin etrafında...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen laf atmayalım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Uçak manifestosu” diye bir belge var, uçağa kim binecekse bu liste bir defa verilir. Bu listede 14 kişinin içerisinde CHP adayıyla beraber hiçbir vekil yok. Dolayısıyla uçağa binecek kimseler içerisinde vekil veya VIP kullanacak kişi yoksa oradan geçmemek bir yasal düzenleme.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Ayıptır ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunu böyle ısrarla bir polemik konusu...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Ayıp, ayıp!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Nasıl yok ya? Seyit Torun var yanında.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Her şeyi biliyorsunuz arkadaşlar!

BAŞKAN – Sayın Turan... Sayın Turan, lütfen Genel Kurula, bana dönerek hitap ediniz.

Sayın Sertel, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Arkadaşlar, dünyanın en zor işi her şeyi...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Genel Başkan Yardımcısı var, Necati Tıǧlı var, 4 tane milletvekili var orada.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben size anlatıyorum arkadaşlar, dinlemeyenle işim yok.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, 4 milletvekili var, 4.

BAŞKAN – Siz bana doğru dönün.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Diyorum ki: Arkadaşlar, CHP’nin adayı Ordu’ya VIP’den geçerken bir manifesto listesi var. Uçağa...

ATİLA SERTEL (İzmir) – 4 tane milletvekili var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya bir dur, gözünü seveyim ya!

BAŞKAN – Sayın Sertel, lütfen... Değerli arkadaşlar, bir grup başkan vekili konuşuyor değerli arkadaşlar, lütfen, bakın...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, arkadaşlara vereceğim, Sayın Sertel’e.

BAŞKAN – Siz anlatın, ben duyuyorum, bütün Genel Kurul duyuyor zaten.

Buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sende kalsın o, ben biliyorum olayı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Uçağa bineceklerin listesi önceden bildirilir. Bunun güvenlik gerekçesi vesaire var.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, bırakın Allah aşkına!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Uçağa binecek o “manifesto” diye ifade edilen liste 14 kişi. CHP adayının şoförü var, koruması var, o var, bu var, vekil yok. Bu bir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Nasıl yok ya?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Ebru Gündeş’in geçtiği VIP’den mevzu ettiğiniz şeye bak! Allah’ınızı severseniz ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok meraklılarsa VIP’den geçsinler, başka bir şey.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Zarrab’ın eşi nasıl gitti?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Siz geçin ya, siz kullanıyorsunuz orayı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O bizim işimiz değil, fakat yalanla, yanlışla bu iş olmaz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bütün AKP'nin ilçe başkanları biniyor kardeşim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayrıca, tutanak da elimde var, onu da size göstereceğim. Tutanakta CHP adayının hakaretlerinin yanında, ilgili CHP'lilerin de ısrarla çok ağır küfürleri var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – CHP adayı kim?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Millet İttifakı adayı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şu an İstanbul seçimi olduğundan dolayı ısrarla CHP adayının adı öne çıkıyor.

BAŞKAN – Tamamlayalım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Fakat CHP'nin vekillerini daha edepli, daha nezaketli olmaya davet ediyorum. O konuşmada -çok çok özür dileyerek söylüyorum- “Falanca yerden kan alırız.” gibi iğrenç ifadelerin olduğu bir gerçek var. O tutanağı okumadan, o yazıya bakmadan, manifestoyu incelemeden ezbere aynı laflarla bir iş yapmak yanlış.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Tutduğunuz tutanak da yalan ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir yanlış daha söyleyeyim Sayın Başkan: “İstanbul'da VIP'den geçip Ordu'ya geldi ama geriye dönemedi.” diyorlar. Bu da yalan. İstanbul'da VIP'den geçmek yok. İstanbul'da özel uçaklara ait ayrı bir bina var, o binayı geçmişler ve Ordu'ya gelmişler. “Hiçbir bilgi belge olmadan Ordu'da da VIP'den geçeriz.” diyorlar. Oranın ilgili polisi de yönetmeliğin gereğini yapınca bir kavga hâline getiriyorlar. Ama ne kadar yalan, ne kadar iftira, ne kadar hakaret olduğunu tüm kamuoyu gördü. Ben tekrar bir devlet adamı adabına, usulüne uygun açıklama yapmaya davet ediyorum Sayın Başkan.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ebru Gündeş'i, Reza Zarrab'ı nasıl geçirdiniz? Ona bakın önce!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, siz de konuyu toparlayarak...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben mi geçirdim? O geldi...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben de soruyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

Sayın Turan, siz konuşmanızı tamamladınız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşıyorlar Sayın Başkan. Grup başkan vekilini dinleyelim, Engin Bey'i dinleyelim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, grup başkan vekillerinin hepsi partilerinin görüşlerini aktarabilecek düzeyde.

Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye ifade etmek istiyorum.

Gerçekten bu VIP sisteminde sıkıntılar yaşanıyor. Milletvekili arkadaşlarımız oraya gittiğinde, artık VIP'nin bir yol geçen hanına döndüğü kesin. Ancak işimize geldiği zaman kendimize göre, işimize gelmediği zaman başka birisine göre bir uygulamanın da doğru olmadığını ifade etmek istiyorum. Bir

milletvekili oraya gittiğinde yanında da bir misafiri varsa “Sizinle mi beraber?” diye sorarlar. “Bizimle beraber.” dediğimiz zaman bizim iznimizle orada hemen gerekli işlem yapılır, rahatça geçeriz.

Şimdi, böyle bir şeyi siyasi malzeme hâline getirmek gerçekten... Bu bir valinin görevi değil, valinin bu konuyu bu noktalara getirmesi de doğru değil. Tartışacağımız kişinin de vali olmaması gerekir. Yani bu makamlar özenle koruyacağımız makamlar olmalı. Devletimizin itibarını sağlayan makamlar bunlardır. Onun için, biz, eğer, orada yapılan hatayı sanki olması gereken bir şeymiş gibi algılatırsak o zaman bütün milletvekillerimizin, kuruluşlarda adı geçen kurumların bundan sonra da rahatsızlık verici bir uygulamayla karşı karşıya kalmasını sağlarız.

Biz birbirimize atıfta bulunabiliriz, siyaset yapabiliriz ama her zaman söylediğim gibi, bunu bir devlet ciddiyeti içinde yapma zorunluluğumuz var. Ülkemizin itibarı ancak böyle sağlanır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, 60'a göre izin verirsiniz bir cümle ifade etmek istiyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O zaman iki cümle söylemek zorunda kalıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Turan, Sayın Özkoç son derece nazik bir üslupla, size karşılık vermekten de öte, bir durumu izah etti.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - O zaman kayıtlara geçsin Başkanım izin verirsiniz.

BAŞKAN – Kayıtlara geçsin, peki.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben Sayın Özkoç'un nezaketine teşekkür ediyorum. Keşke herkes Sayın Özkoç gibi davransa, çözsük. Fakat şu var Sayın Başkan: Devletin ağırlığına, devletin itibarına katkı sağlayalım, aynı kanaatteyim fakat bu ifadeyi, aynı şekilde, devletin valisine en galiz küfürleri edenlere söyleyeyim? Az önce ben bahsedince kızdı arkadaşlar, Atıla Bey özellikle.

ATILA SERTEL (İzmir) – Yok canım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakın, çıkardım şimdi dosyayı. 14 kişinin içerisinde, uçağa bineceklerin içerisinde vekil falan yok. Kamuoyunu kandırarak, yanlış şeyler söylenerek sonuç alınmaz. Bir adamın VIP'den geçmesi, geçmemesi niye bizim gündemimiz olsun? Geçsin kardeşim, akşama kadar geçsin, bu mesele değil. Bir adam VIP'den geçince adam olmaz, geçmedi tersi olmaz, bunda bir endişemiz yok fakat yalan ifadelerle yapmak doğru değil. Bir daha diyorum, hem tutanakta çok ağır küfürler var -özür dileyerek size vereceğim bunu bakın diye- hem de 14 kişinin içerisinde vekil olmadığımı ifade etmek istiyorum, Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, bu tartışmayı kapatalım artık. Bu tartışma artık kamuoyunun takdirinde.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok özür diliyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yalnız efendim, gerçekler söz konusu olunca... 4 milletvekilimiz, genel başkan yardımcımız bizzat orada, kameralarla tespit edilmiş, gerekli rica orada söylenmiş. Şimdi, orada sanki bir olay oluyormuş gibi, daha içeri girerken polislerin karşılaması falan, bunlar şık şeyler değil. Bunlar bir siyasi yarışın centilmenlik anlayışını bozan şeyler, doğru şeyler değil.

Sayın valiye gelince, burada -konuşmayı dahi uygun görmediği bazı şeyleri- sayın valiyle ilgili bazı gerçekleri açıklarsak devletimize zarar vermiş oluruz efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi önerinin üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz isteyen Trabzon Milletvekilimiz Sayın Adnan Günnar konuşacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Günnar.

AK PARTİ GRUBU ADINA ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce de Tunceli’de şehit olan güvenlik güçlerimizin ailelerine, milletimize başsağlığı diliyorum, mekânları cennet, makamları yüce olsun diyorum.

Değerli arkadaşlar, İYİ PARTİ grup başkan vekilimizin vermiş olduğu önergeyle ilgili söz almış bulunmaktayım.

Bu öneriyi gerekçeleriyle birlikte dikkatlice incelediğimizde, Sayın Yavuz Ağralıoğlu’nun, ne yazık ki inceleme yapmadan, bilgiye ve belgeye dayalı olmadan, sırf gerekçe olsun diye, siyasi üsluba yakıştıramadığım gerçek dışı ifadelerle bu öneriyi verdiğini görmekteyim. Şöyle ki, kısaca bunlara değinmek istiyorum. Deniliyor ki: “Sayın Bakan göreve geldikten sonra şehit sayısında artış olmuştur.” Sayın Bakanımız ve AK PARTİ hükümetleri, göreve geldikten sonra terörizmle mücadelede her türlü yolu denemiş ve neticesinde büyük başarılarla imza atmışızdır fakat bütün dünya, Avrupa’sından Amerika’sına varıncaya kadar bütün dünya...

METİN ERGUN (Muğla) – Daha bugün şehit var.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Bir sürü şehit var.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

ADNAN GÜNNAR (Devamla) - ...İstanbul seçimlerini de bahane ederek AK PARTİ’nin bu başarılı süreçte başarısız olması için gayret ederken 1 Eylül 2016 tarihinde İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu göreve geldikten sonra yaklaşık 528 şehit vermişken bunu 1.166 sayısıyla ifade etmeniz, en azından rakamları okuma açısından, sizin, gerçek dışı verilerle bu öneriyi verdiğinizin bir göstergesidir. Gönül arzu eder ki hiç şehit vermeyelim ama söz konusu vatansa hepimiz şehit olmaya hazırız. Bu konuda, Türk milleti, mazarından beri bugüne kadar aynı güç, aynı anlayış, aynı millî duruşla devam etmektedir.

Bakın, bugün 2 şehit verdik. Biz, bu 2 şehidimizi verdiğimizde, onların siyasi temsilcileri ve PKK’nın sözde yetkilileri, İstanbul seçimlerinde Sayın Binali Yıldırım’ın seçimleri kaybetmesi için birtakım görüşler, stratejik taktikler vermekte ve çalışmalarını devam ettirmekteler.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Bebek katiliyle kim görüşüyor?

ADNAN GÜNNAR (Devamla) - Evet, sizden beklentim şudur: “Biz, Kandil’dekilerin olduğu yerde olmayız.” söylemidir. Biz, İYİ PARTİ’den de bunu bekliyoruz. Çıkın, deyin ki: “Kandil benim düşmanımdır. Düşmanımın düşmanı da dostumdur.”

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sen daha önce böyle bir şey duydun mu?

ADNAN GÜNNAR (Devamla) - Evet, değerli arkadaşlar, ayrıca maddeye bağlı ölümlerden bahsediyorsunuz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Bizden daha önce “Kandil bizim dostumuzdur.” diye bir şey duydunuz mu?

ADNAN GÜNNAR (Devamla) – Burada da “Büyük bir başarısızlık var.” diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edelim.

Devam edin, toparlayalım.

ADNAN GÜNNAR (Devamla) – İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'nun döneminde 941'den 581'e düşmüştür maddeye bağımlı ölüm.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Batıyorsunuz.

ADNAN GÜNNAR (Devamla) – Bu mücadeleyle birlikte 58.356 suçlu, uyuşturucudan tutuklanmıştır. Bunlar basit değil.

Değerli arkadaşlar, asayaşte aydınlatma tüm suçlarda yüzde 36,5 iken İçişleri Bakanımız döneminde yüzde 46,1'e yükseltilmiştir. Hırsızlık, Türkiye'de günlük 282'den 178'e düşmüştür. Verilerinizi gözden geçirmenizi istirham ediyorum.

“Neden siyasi olarak sahalarda İçişleri Bakanı yer almaktadır?” denilmiştir. Evet, Türkiye'nin bütünlüğü için, Türkiye'nin geleceği için, aziz milletimizin geleceği için, bütün düşmanlarımıza ders vermek adına Bakanlığın görevlerinden biri de kamu düzenini, genel ahlakı ve Anayasa'da yazılı hürriyetleri korumaktır.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Bakan Yardımcınız bize “Yunan” diyor ama.

ADNAN GÜNNAR (Devamla) – Ve bunları gerçekleştirirken düşmanlarımıza karşı topyekûn seferber olduk ve AK PARTİ'li, AK PARTİ üyesi Süleyman Soylu, diğer siyasiler gibi aynı şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADNAN GÜNNAR (Devamla) – ...memleketi için, milleti için, vatani için İstanbul seçimlerinde de Trabzon seçimlerinde de Türkiye'nin her seçiminde ve her yerinde olmuştur ve olmaya devam edecektir.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – İftira atmaya devam mı edecek?

ADNAN GÜNNAR (Devamla) – “Bu niye böyle oluyor?” demek abesle işigaldir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, 12/6/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, belediyelerdeki yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/6/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/6/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Fatma Kurtulan

Mersin

HDP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

12 Haziran 2019 tarihinde Mersin Milletvekili Grup Başkan Vekili Fatma Kurtulan ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen 2651 grup numaralı, belediyelerdeki yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/6/2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Şimdi, önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekilimiz Sayın Necdet İpekyüz konuşacak. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın İpekyüz.

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, az önce grup başkan vekilimizin belirttiği gibi bugün Hasankeyf’te Batman Gençlik Meclisi ve Diyarbakır Gençlik Meclisi üyelerinin ve il eş başkanlarımızın gözaltına alınmasını kınıyorum. Yani gençlerin, bir siyasi partinin Hasankeyf gibi tarihî bir mekânı savunması için yaptığı açıklamaya böyle tepki gösterilmesi ve yapılan uygulamalar kabul edilemez.

Şimdi, belediyelerle ilgili getirdiğimiz önerge üzerine çok şey söylenebilir ve seçimler bitti, yeni bir İstanbul seçimine herkes kilitlenmiş. Değerli vekiller, biliyorsunuz ki 31 Marttan önce Türkiye’nin bir coğrafyasında kayyumlar vardı. Bu kayyumların geliş gerekçesi... Kanun hükmünde kararnameyle beraber, örgüte yardım yapıldığı gerekçesiyle atamalar yapıldı. Ne oldu? Bu kayyumların bir kısmı aday da oldu, seçilemediler; kayyumlar süpürüldü, yerine yeni, tekrar Halkların Demokratik Partisinden başkanlar geldi. Arkadaşlarımız görsel medyada da yazılı basında da televizyonlarda da çıktı; böyle şatafatlı, imparatorluk dönemlerinde olmayan gösterişli lavabolara kadar bütün odaları donatmışlar, yerleştirmişler. Peki, ne yapmışlar? Bu kayyumlar döneminde yolsuzlukla ilgili gerek Sayıştay gerek müfettiş geldiğinde denetimlerinde bir tek yolsuzluk saptanmamıştı. Şu anda bizim başkan arkadaşlarımız, bir taraftan borçlarla uğraşırken bir taraftan da kayyumların yolsuzluklarını ortaya çıkarmaktalar.

Bakın, Van, Diyarbakır, Mardin, Kars, Silopi, Cizre, Bismil, bunların borçlarını sayarsam milyarlarla ifade ediliyor. Bazı kayyumlar Cizre’de ne yaptılar, biliyor musunuz? Bıraktığı borç dışında, kaymakam görev yaptığı on beş günlük süre için belediyeyi icraya veriyor, on beş günlük maaşını alamadığı için. Yaptığı yolsuzluk, bıraktığı borç yetmiyormuş gibi on beş günlük...

Kayapınar Belediyesi, Diyarbakır. “Zarokistan” diye bir kreş var, çocuklar orada eğitim alıyordu; kayyum, gideceğini bildiği için müftülüğe devrediyor. Belediye meclisi, seçildiği gibi diyor ki: “Bu, uygun değil.” Kalkıp almak için tekrar karar alıyor. Zorla gasbetteler, müftülük binasını çocuklardan alıp...

Lafı bu kadar uzatırsak kayyumlarla ilgili birçok şey söyleyebiliriz, yolsuzluklarla ilgili birçok şey söyleyebiliriz ama sadece orada mı? Bakın, İstanbul’da her gün yeni bir şey açıklanıyor, her gün İSPARK’la ilgili bir işlem açıklanıyor, vakıflarla ilgili bir şey açıklanıyor, uygulamalarla ilgili bir şeyler açıklanıyor. Yolsuzluğun haddi hesabı yok. Ne yaptılar? Bizim birçok arkadaşımız nasıl ki Kars’ta, Van’da, Mardin’de, Diyarbakır’da bu uygulamaları yapıyorlarsa, İstanbul’da belediye, arşivlerini, bilgisayar kayıtlarını incelemek istedi. Ne oldu? Mahkeme, yürütmeyi durdurma kararı aldı.

Arkadaşlar, yürütmeyi değil, yürütenleri durdurmak lazım, yürütenleri. Ya bu, ayıptır! Yürütmeyi durduruyorsunuz, yürütenleri saklamak için. Asıl problem, yürütenleri ayyuka çıkarmaktır, göstermektir ve sergilemektir.

Peşinden ne oluyor? Sadece orası mı? Öyle belediyeler var ki AKP'den alındığı için, AKP'nin ortağı olan... Kırşehir'in bir ilçesinde 30 tane yolsuzluk saptanıyor. Buna kalkıp diyorlar ki: "Ne biçim iktidar ortağısınız? Biz bunu araştıracağız, savcılığa suç duyurusunda bulunacağız." Bunların hepsi ortadayken ve bu belediyelerle ilgili yolsuzluklar saptanmadan bir daha seçime gidip hele hele bu yolsuzlukları devam ettirmeye çalışmak, gerçekten ayıp bir şeydir. Yani önümüze bakmamız lazım, çıkan tabloya baktığımızda resmen hepimizin cebinden çıkan paralar peşkeş çekiliyor, yandaşa veriliyor, vatandaş perişan oluyor. Öğrencilerle ilgili, çocuklarla ilgili, yoksullarla ilgili ne yapabiliriz değil, daha çok bu işlere yöneliyor.

Bakın, bir örnek daha vereyim, Diyarbakır'ın Sur Belediyesi. Sur Belediyesi, geçmiş dönemlerde, bizim arkadaşlarımızın yönettiği dönemlerde 70 bin metrekare kilitli taş döşemiş, 70 bin metrekare. Ve Sur bitmiş zaten, perişan oldu. Peşinden kayyum geldiğinde 350 bin metrekare kilitli taş ihalesi yapılmış, 350 bin, 5 katı. Arkadaşlar tek bir taş döşenmemiş ama parası verilmiş, tek bir taş döşenmemiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, toparlayalım.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Tekrar Silvan Belediyesinde -Silvan küçük bir ilçe diyelim, Diyarbakır için büyük bir ilçe- kayyum beraberinde bir yıl korumayla geziyor, korumalar hem kendi kurumlarından hem de belediyeden para almışlar ve Silvan hâlâ borçta, bir yığın problemleri var.

Kayyum dışında, Batman'ın Kozluk ilçesi. Kozluk ilçesinin yetmiş altı yıl boyunca, tarihini size söyleyeyim, 1938'den 2014'e kadar 47 milyon borcu çıkmış, AKP'li belediye başkanı döneminde, 2014-2019 122 milyon borç ve şu anda iki aydır seçilen arkadaşımız, işçi ve memur maaşlarını zor ödüyor. Bu kadar borçla, bu kadar şeyle, yapılan araştırmalarda, Sayıştay raporlarında bile yolsuzluk çıkmış. Gelin, bu yolsuzluğu hep beraber çıkartalım, araştıralım, gerçekler ortaya çıksın.

Tekrar söylüyorum, yürütmeyi durdurma değil, yürütenleri durdurmamız lazım. Hepinize teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Dilin kemiği yok, at gitsin.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, konuşmak isteyene kürsüden ya da söz isterse yerinden veriyoruz. Bu kürsü, özgür bir kürsü; herkes orada kendi çerçevesinde dilediğini söyleyecek.

Şimdi, öneri üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz isteyen Antalya Milletvekilimiz Sayın Hasan Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süremiz üç dakika Sayın Subaşı.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Tunceli'de şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Yine, geçtiğimiz günlerde Antalya'da kaybettiğimiz Denizli Milletvekilimiz Kazım Arslan Beyefendi için tekraren başsağlığı dileklerimi sunuyorum.

Anayasa'nın 123'üncü maddesi, yerel yönetimler ve merkezî yönetim olarak iki dışlinin birlikte çalışmasını düzenleyen bir maddedir; idarenin bir bütün olduğuna işaret edilir. Merkezden yönetim 126'ncı maddede düzenlenmiştir; yerinden yönetim ise 127'nci maddede düzenlenmiştir; "mahalli ve müşterek ihtiyaçları gidermek için seçimle işbaşına gelen kamu tüzel kişilikleri" diye tarif eder yerel yönetimleri ve organlarının da yerel halkın seçimiyle işbaşına geldiğinden söz eder. Yanlış hatırlamıyorsam, 28 ilçe ve belde belediyesine kayyum atanmıştır 31 Marttan önce. Kayyum atama, Belediye Kanunu bir kararnameyle değiştirilerek yapılmıştır. Ancak Anayasa'ya baktığımız

zaman yerinden yönetimlerin ancak seçimle işbaşına getirilerek ve organlarının da yine seçimle kurulabileceğinden bahseder. Yani kayyum atamak esasen Anayasa'ya aykırı olduğu gibi, yerel yönetimin ruhuna da aykırıdır, evrensel hukuk kurallarına da aykırıdır.

Montesquieu'nun çok güzel bir sözü vardır: “Tek bir kişiye yapılan haksızlık, topluma yönelmiş bir tehdittir.” der. Bizim gibi kamplaşmış toplumlarda karşı kampa yapılan haksızlıklar haksızlık sayılmadığı için, bu haksızlıklar tehdit olarak bütün topluma yönelir ve sırayla, bütün kamplara haksızlıklar zaman gelir uygulanmaya başlar. Adaleti ve hukuku böyle topluluklarda yerleştirmek son derece zordur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Toparlıyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Adalet ve hukuk yerleşmediği zaman sadece otoriter, merkezi hükümetlerin işine yarar. Bugün yargılamalara bakalım: FETÖ teröründen dolayı adalet sistemimizde Cumhuriyet gazetesi, Sözcü gazetesi ve yıllardır toplumu ve milleti FETÖ konusunda aydınlatmaya çalışan gazeteciler ve aydınlar mahkûm olmuşlardır ya da haklarında soruşturmalar açılmaya başlamıştır. İşte, bu da Türkiye’de, genel bir hukuk sisteminin adalet sistemini ortaya koyan örneklerdendir.

Belediyeler çok tartışılan ama şeffaf olduğu için sorgulanabilir ve denetlenebilir olduğu için yine de usulsüzlüklerin ve yolsuzlukların az sayıda yapıldığı, merkezi idarelere, otoriter yönetimlere kıyasla daha az yolsuzluklar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Subaşı.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın cümlelerinizi; buyurun.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – İzin verirseniz, belediyelerle ilgili bir şeyi ifade etmek istiyorum: Belediyeler, hem Sayıştayın hem İçişleri Bakanlığının sürekli denetlediği, göz önündeki müesseselerdir, hem yargının hem medyanın hem de ilgililerin sürekli denetlediği kurumlardır. Onun için çok tartışılabilir da yolsuzluk ve usulsüzlük görüldüğü kadar, tartışıldığı kadar fazla değildir fakat merkezileştikçe, otoriterleştikçe denetlenemeyen, sorgulanamayan, dokunulmayan merkezi yönetimler ortaya çıkar ki bugün Türkiye’de yaşadığımız tablo ve kayyum sisteminde de o merkezileşme sonucunda doğal olarak yolsuzluk ve usulsüzlüklerin çok daha fazla olması işin tabiatı gereğidir.

Saygılar sunuyorum efendim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Haydar Akar. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Akar.

CHP GRUBU ADINA HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında araştırma önergesi, doğru bir önerge ama eksik bir önerge. 31 Mart öncesi kayyum ve AKP’li belediyelerin araştırılması talep ediliyor. Bence tüm belediyelerin araştırılması talep edilebilirdi, doğrusu da buydu çünkü bizim muhalefet partileri olarak en ufak bir şüphemiz yok belediyelerimizden çünkü beş yıl görev yaptıkları sürece İçişleri Bakanlığının müfettişlerinin, Sayıştayın da tepelerinde, hatta belediyenin standart memuru gibi orada çalıştıklarını hep beraber yaşadık, gördük. Burada baktığımız zaman denetlenemeyen kısım, AKP belediyeleri. Niye denetlenemiyor? Çünkü biraz evvel de arkadaşlarımızın izah ettiği gibi, merkezileşen, her şeyi merkezden idare eden bir sistem var. Bu sistemi kuranlar şununla gelmişti: Yasakları bitireceklerini ifade etmişlerdi, yoksulluğu ve yolsuzluğu bitireceklerini ifade etmişlerdi. Hep söylüyorum, 2Y daha eklediniz, yağmayı eklediniz

ve yalanı eklediniz. Yağmanın da en çok yaşandığı kurumlar belediyeler. Sadece İstanbul Büyükşehir Belediyesinde on sekiz günlük bir iktidar döneminde, belediye başkanlığı döneminde yandaş vakıflara -yandaş vakıflar diyorum çünkü siyasi erklerin teyzesinin çocukları, amcasının çocukları, oğullarının yer aldığı vakıflar- nelerin aktarıldığını hep birlikte görüyoruz ve yaşıyoruz. Şimdi, böyle bir durum varken bu önergeyi aslında bütün siyasi partilerin birlikte kabul edip benim belediyem, senin belediyem demeden ne yapmamız gerekiyor? Araştırmamız gerekiyor. Araştıralım ki Türkiye bilsin. Niye bilsin? Eğer Melih Gökçek görevden alınmışsa -istifa etmiş demiyorum- Kadir Topbaş görevden alınmışsa, Bursa Belediye Başkanı, Ordu Belediye Başkanı görevden alınmışsa bunların icraatları döneminde hangi işlerle meşgul olduğunu tüm kamuoyu öğrenmelidir ki zaten Ankara’da yavaş yavaş çıkıyor; 1 milyonluk bir ihaleyi 188 bin liraya yapan bir belediyeyi hep beraber görüyoruz, nasıl borçlandırdıklarını görüyoruz. Biraz evvel eski belediye başkanımız -çok tecrübeli tabii- “Belediyeler en az...” diyordu ama aslında belediyeler en çok yolsuzluğun yapıldığı kurumlar hâline dönüştürülmüş hem de iktidar belediyeleri tarafından yapılıyor bu yolsuzluklar. İşte gelin, birlikte anlaşalım “Hodri meydan!” diyorum, çıkalım araştıralım, kurulsun burada komisyon, Ankara’da neler olmuş, İstanbul’da neler olmuş hep beraber görmüş oluruz ve yaşamış oluruz.

Şimdi, sevgili arkadaşlar, bir yarış var İstanbul’da ve yine Beylikdüzü Belediyesinde, 2015 yılında AKP’den sıralamaya girmiş bir milletvekili aday olan kamu görevlisi, kamudan istifa edip sıralamaya girmiş bir kamu görevlisi liderliğinde 15 kişilik bir heyet, müfettiş heyeti, bilirkişi heyeti incelemelerde bulunuyor. Niye bulunuyor, ne yapmaya çalışıyor? Son yedi yılı inceliyorlarmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, toparlayalım.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Aldığım bilgiye göre de 2014’ten bu yanaki evrakları istiyor. Alınmış ak, alınmış ak, yedi ceddini inceleyebilirsiniz, bütün belgeleri inceleyebilirsiniz ki insan kaynaklarından satın almasına kadar, iç yazışmaya kadar inceliyorlar. Çünkü niye rahatız? Beş yıldır uyguladığınız baskılardan dolayı rahatız, beş yıldır Sayıştay tarafından incelendiği için rahatız, beş yıldır, adını anımsayamadığım İçişleri Bakanının özel görevlendirmesi nedeniyle denetlendiğimiz için rahatız. İnceleyebilirsiniz, sakınca yok. Hadi gelin İstanbul’u inceleyelim, hadi gelin Ankara’yı inceleyelim; var mısınız? Olmazsınız; birlikte olursanız yandaşlarınız, çocuklarınız, akrabalarınız çıkar diyor, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum arkadaşlar. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekilimiz Sayın Selami Altınok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Altınok.

AK PARTİ GRUBU ADINA SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubu adına verilen önerge üzerine ben de AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu konu geçmişten beri, kayyum atamaları yapıldığı günden beri devamlı tartışılıyor. Hükümetimiz kayyumlarla alakalı düzenlemeyi Belediye Kanunu’nda yaptıktan sonra 94 belediyeye teröre yardım ve yataklık yapıldığı iddiasıyla ve sebebiyle kayyum ataması yapılmıştır. Görevlendirmeler sonucunda bölge halkımızın yıllardır hasret kaldığı hizmetler belediyeler tarafından hızla yerine getirilmeye başlanmış; suyu akmayan il ve ilçe belediyelerimiz suya kavuşmuş, çöp dağları ortadan kaldırılmış, yüksek kalite asfalt ve parke yollar yapılmış ve bunun yanında çocuk parkları, taziyeevleri, aydınlatma, peyzaj gibi bir sürü hizmeti kayyum atanmış valiler, kaymakamlar ve vali yardımcılarını yerine getirmiştir.

Bunun neticesinde de değerli arkadaşlar, bütün belediyelerde olduğu gibi, gerek kayyum atanmış belediyelerde gerek diğer belediyelerde hem Sayıştay denetimleri hem İçişleri Bakanlığı mülkiye müfettişleri tarafından yapılan denetimler...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sadece bizim belediyelerde.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – ...bütün belediyelerle alakalı her zaman yapılmaktadır ve bu bir rutindir. Sadece muhalefet belediyesine, iktidar belediyesine, kayyum atanan belediyeye değil -ben İçişleri Bakanlığı yapmış, müsteşarlığı yapmış bir insanım, bunun nasıl olduğunu biliyorum- dönemsel, üç yılda bir bütün vilayetlere mülkiye müfettişleri 10-15 kişilik gruplar hâlinde gider ve belediyelerin, valiliklerin, emniyetin, jandarmanın; İçişleri Bakanlığına bağlı veyahut da vesayeti altında, vesayet denetimi altında olan kurumların denetimlerini yaparlar. Gerek Sayıştay raporlarında gerekse İçişleri Bakanlığı raporlarında eksikliği, noksanı, hatası olan belediyelerle alakalı da hukuki gereği mutlaka yapılmaktadır.

HDP'nin vermiş olduğu önergede, bu özellikle 31 Mart seçimlerinden önce çeşitli internet sitelerinde ve çeşitli yandaş basın-yayın organlarında iddia edilen hususlar, Sayıştay raporları bahane edilerek gündeme getirilmektedir ki Sayıştay raporlarında da kesinlikle bütün belediyeler için veya bütün kamu kurum ve kuruluşları için evrak bazındaki eksiklikleri ön plana çıkararak belediyelerle alakalı bir algı yaratılmaya çalışılmaktadır. Hâlbuki kayyum belediyelerde gerçekten -onların benim meslektaşım olmasından da gurur duyuyorum- valilerin, kaymakamların ve vali yardımcılarının görev yapmış olduğu sürelerde çok büyük hizmetler yapılmış, vatandaşlarımız gerçekten büyük bir memnuniyet örneği göstermiş, çok büyük bir teveccühe bu arkadaşlarımız da kavuşmuşlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Altınok, toparlayın, devam edin.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, mesela Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin, 1 Kasım 2016 tarihinden itibaren hiçbir borçlanma yapmamışken, borç batağına sürüklendiği iddiası tamamen gerçek dışıdır. Hatta Büyükşehir Belediye Başkanlığına atanan vali yardımcısı kardeşimiz, DBP'li belediye başkanlarının bölge esnafına yıllarca ödememiş olduğu 691 milyonluk borcu da ödeyerek Diyarbakır esnafının da rahatlamasına vesile olmuştur.

Bu dönemde çok büyük işler yapılmıştır, anlatmak istemiyorum ama 94 belediyemizde toplam 7 milyar 513 milyon 123 bin liralık hizmet gerçekleştirilmiş, 9.666 kilometre asfalt yol, 18 bin kilometre stabilize yol, 6 bin kilometreye yakın içme suyu hattı, 2.644 adet park ve bahçe, 4 bin kilometre kanalizasyon, 161 kadın kültür merkezi, 70 gençlik merkezi, 1.649 taziyeevi gibi çok büyük, önemli hizmetler de gerçekleştirilmiştir.

Diğer belediyelerle alakalı da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım, selamlayalım Sayın Altınok.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Türkiye'deki bütün belediyeler -değerli arkadaşlar, bilgi olsun diye söylüyorum- bu, iktidar partisine mensup olsun, muhalefete mensup olsun bütün belediyeler Sayıştay tarafından, her üç yılda bir de İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu tarafından denetlenmektedir. Denetim esnasında görülen aksaklık ve yanlışlıklar varsa, bunların bir kısmı eğer suistimal kapsamındaki suçlarsa tevdi raporu düzenlenip bunlar cumhuriyet savcılıklarına doğrudan gönderilmektedir. Onun dışındaki idari iş ve işlem gerektiren hususlar da ilgili birimler tarafından yerine getirilmektedir diyorum. Hepinizi en derin saygı ve hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, demir yollarının durumu ve ihtiyaçları ile yaşanan kazaların nedenlerinin tespiti için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/95) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/6/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/06/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

CHP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, demir yollarının durumu ve ihtiyaçları ile yaşanan kazaların nedenlerinin tespiti için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/95) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin Genel Kurulun 12/6/2019 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekilimiz Sayın Müzeyyen Şevkin konuşacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Şevkin.

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Tunceli'de hayatım kaybetmiş olan 2 şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralı erlerimize de şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 8 Temmuz 2018'de elim bir tren kazası sonucu ne yazık ki 25 vatandaşımız hayatını kaybetti ve 340'a yakın vatandaşımız da yaralandı. Aslında, Türkiye'de ve dünyada en güvenli ulaşım aracı olması gereken demir yollarında meydana gelen bu kazanın, hepimizin şapkasının önüne koyup düşünmesi gereken ve her şeyin ülkemizde nasıl lime lime olmaya başladığını gösteren en önemli göstergelerden biri olduğunu dikkatlerinize burada sunmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizi yasa boğan bu olayı inceleyen elbette mühendisler oldu ve Cumhuriyet Halk Partisi hemen, Temmuz 2018'de bunun üzerine bir rapor düzenledi ve tüm bu raporlarda ortaya çıkan, bir kere, bu demir yolu dolgusunun yeterince tekniğe uygun yapılmadığı ve esas sorunun burada özelleştirme uygulamalarından kaynaklandığı belirtilmektedir. TCDD'ye ait raylarda yıllardır süregelen yol bekçileri uygulamasının da devre dışı bırakılması sonucu arızaları belirleyebilecek kimsenin bulunmaması da diğer bir vahamettir.

Öte yandan, Çorlu'dan geçen Halkalı-Muratlı demir yolu hattının menfez bakım ihalesinin ödenek emri çıkmaması nedeniyle iptal edildiğine yönelik iddialar bulunmaktadır. Zira Halkalı'daki menfezlerin bakıma muhtaç hâlde olduğu, ihaleye çıkarılmasına rağmen ihalenin iptal edilmesi büyük bir talihsizliktir.

Türkiye'de son yıllarda insana yatırım yerine insanlığın ranta ve kâra dönük hırsına yenik düştüğü, ne yazık ki Türkiye'de yaşanan maden facialarında, kara yollarında yaşadığımız kazalarda ve âdeta iş cinayetlerine dönüşen iş kazalarıyla karşımıza çıkmaktadır.

Evet, değerli milletvekilleri, yağmur, sel, deprem, heyelan, bunların hepsi birer doğal olaydır ama insanoğlu bilimi, teknolojiyi ve aklını kullanarak bu doğa olaylarını afete dönüştürmekten kurtarabilir kendisini. Ama ne yazık ki Türkiye son yıllarda bu bilimsellikten uzaklaşır hâle gelmiştir. Rayların daha ucuza mal edilmesi istenmesi nedeniyle çok ucuz malzeme, taşeron işçiliğe başvurulması, emek, iş gücü ve malzmeden feragat edilmesi gibi sebeplerle ne yazık ki yeni kazalara yol açılmaktadır. Biz artık yurttaşlarımızı madenlerde, iş kazalarında, yollarda, kara yollarında, demir yollarında kaybetmek istemiyoruz arkadaşlar. Değerli milletvekilleri, artık buna bir son verilmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, yine, bu tren kazasında menfezin yeterli olmadığı ve aşırı yağış nedeniyle tıkanıp söylenmektedir. Biliyorsunuz ki bu teknik incelemeler yapıldığında -kara yollarında dahi- beş yüz yıllık yağış ortalamasının alınması zorunludur ama ne yazık ki verilen raporlarda sadece yedi yıllık yağışların baz alındığı görülmüştür. Oysa o günün yağışlarında 34,7 milimetre ortalama yağış olduğu söylenmiştir raporlarda ancak meteorolojik veriler, 1940 ve 2017 yılları içerisinde özellikle 17.054 no.lu tren istasyonunda temmuz ayında ortalama yağışın 50 milimetre civarında olduğunu ortaya koymuştur. Peki, nerede mühendislik? Neden mühendisler bunun hesabını yaparak gerekli büyüklükte bir menfez çalışması yapmamıştır? Ayrıca, bu kontrollerin düzenli olarak yapılması gerekirken neden biz tren yolu bekçilerinden tasarruf yoluna gittik? Teknoloji bu kadar gelişmişken acaba neden sinyalizasyon yok, neden? Bunu neyle izah edebiliriz, hangi mühendisliğe dayandırabiliriz? Bu kadar insanın canını nasıl yok pahasına sayabiliriz ve tekniği yok sayabiliriz?

Değerli milletvekilleri, evet, orada yağışın yüksekliği ve gelen ince malzeme nedeniyle menfezden tam olarak suyun geçmemiş olması ve rayların askıda kalması sonucu bu tren kazası meydana gelmiştir. Bu, doğal drenajın da önünü tıkamış olduğu için elbette gelmiştir. Vermiş olduğumuz soru önergesinde de Ulaştırma Bakanlığı bunu doğrulamaktadır ama ne yazık ki şu anda sadece 4 çalışan dışında ne yöneten ne Bakanlık sorumlu değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hemen toparlıyorum efendim.

BAŞKAN – Devam edin, toparlayın.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Kazanın gerçekleştiği alandaki traverslerin dağılmasına sebep olan bir kalite sorununa kimse işaret etmemektedir. Kazanın meydana geldiği hattaki travers ve dolgu malzemeleri ve bunların denetimi hangi firmalar tarafından yapılmaktadır? Geçen yol üzerindeki izleme, bakım, onarım, denetim çalışmaları yapılmakta mıdır, hangi kurum tarafından yapılmaktadır? Ve en önemlisi, Çorlu tren kazası güzergâhında, tarih veriyorum arkadaşlar, 11/6/2018 tarih ve 2018/293539 ihale kayıt no.lu 14. Demiryolu Bakım Müdürlüğü muntıkası Muratlı-Halkalı arası menfez bakım ve taş duvar işleri ihalesi 22/6/2018 tarihinde gerekli ödeneklerin tahsisi geciktiğinden dolayı iptal edilmiştir arkadaşlar, bunu nasıl izah edeceğiz?

Demir yolu hattı güzergâhında arızaları haber vermek, izlemek ve kontrolü sağlamak üzere görev yapan yol bekçileri yine maliyet unsuru görüldüğü için kaldırılmıştır.

Ankara-İstanbul Tren Yolu Projesi'nde yeterli jeolojik, jeoteknik etütler yapılmadığı ve müteahhit...

BAŞKAN – Tamamlayıp selamlayalım Sayın Şevkin.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hemen bitiriyorum efendim. Teşekkür ediyorum bu arada.

Keşif artışı yoluyla ödemeler yapılmıştır yeterli jeolojik ve jeoteknik etütler yapılmadığı için.

Değerli milletvekilleri, evet, kazada yöneticilerin bu davadan muaf tutulması çok büyük handikaptır, mutlaka sorumlular cezalandırılmalıdır. Bugün aramızda da bulunan çok değerli kardeşlerimiz ne yazık ki polis baskısına ve biber gazına maruz kalmışlardır. Bu görüntülerdeki uygulamalar, bugün haklarını aramak isteyen o 25 canın ailelerine uygulanmıştır. Bu, kabul edilebilir bir durum değildir.

Son olarak da Mısra Öz Sel tam on bir aydır mücadele veriyor, hak hukuk mücadelesi veriyor, buradan saygılarımı gönderiyorum. Bütün kardeşlerimin haklarını arayacağız. Bizim amacımız burada, hiçbir insanın ölmemesi, tekniğin, mühendisliğin baz alınması ve bundan sonra ne demir yollarında ne kara yollarında ne madenlerde, iş cinayetlerinde hiçbir insanın ölmemesi.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın Şenol Sunat.

Süreniz üç dakika Sayın Sunat.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP'nin vermiş olduğu grup önerisi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Evet, konumuz demir yolları, kazalar ve sorumlular ama değerli milletvekilleri, açıklık, hesap verebilirlik ve en önemlisi de siyasi sorumluluk; bu üç kavramın gereğini bir türlü yerine getirmeyen bir Türkiye tablosunu ortaya koydunuz on yedi senedir. Evet, bu üç kavram gereği gibi değerlendirilebilseydi, bugün ülkemizde birçok meseleyi çözebilme, birçok meseledeki sıkıntıları azaltabilme imkânına sahip olabilirdik.

Evet, tren kazalarında ölüm oranı son on beş yılda 2 katına çıkmış. Yani dünyada yine 1'inci sıradayız ölüm oranlarında. İşte, hepinizin bildiği gibi, 22 Temmuz 2004'te, Ankara-İstanbul seferini yapan hızlandırılmış tren -hızlı tren değil- Sakarya'nın Pamukova ilçesi yakınlarında raydan çıkarak devrilmişti ve bu kazada 41 can hayatını kaybetti.

İstifa konusunda ne düşündüğü sorulan zamanın Ulaştırma Bakanı “O direksiyonu ben kullanmıyorum ki kardeşim.” gibi alayvari bir konuşma yapmıştı ve Mecliste çoğunlukları olduğu için gensoru açılmadı biliyorsunuz ve o arada, Devlet Demiryolları Genel Müdürü Süleyman Karaman hakkında da soruşturma açılmadı çünkü Binali Bey izin vermedi.

Tabii, Binali Bey Başbakan oldu, sonra Meclis Başkanı oldu, şimdi Büyükşehir Belediye Başkan adayı ama Genel Müdür o kadar önemli çalışmalarından dolayı Cumhurbaşkanı tarafından inovasyon ödülüyle ödüllendirildi.

8 Temmuzda Tekirdağ'ın Çorlu ilçesindeki, biraz önce de sayın hatibin ifade ettiği gibi ve bizim İYİ PARTİ olarak olay olur olmaz bir araştırma önergesi verip bu konunun mutlaka araştırılması gerektiğini ifade ettiğimiz tren kazasında da 25 vatandaşımız hayatını kaybetti. Sorumlular hakkında takipsizlik kararı verildi ama maalesef, aileler hâlen nöbette, adalet nöbetinde. Evet, insan hayatının bu kadar ucuz olduğu hiçbir ülke yok dünyada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edip tamamlayalım.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Evet, Ankara’da bu kadar söylememize rağmen araştırma önergesi verilmedi, üstelik, AK PARTİ’li bir milletvekili “Bu bir doğal olay, doğa olayı.” dedi. Evet, fitratında var herhâlde kazalar bu şekilde insan hayatının. Ankara’da ise 13 Aralıkta “sinyalizasyon” denilerek, “Sinyalizasyon uygulaması yapılmadı.” denilerek 9 vatandaşımız göz göre göre hayatını kaybetti. Kazanın sebebi sinyalizasyonun yapılmamış olmasıydı ama onu bile kabul etmediler. O konuda da o zaman, şimdiki Bakan “Sinyal olmasa da olur.” dediler.

Evet, sayın milletvekilleri, ölen ölüyor, kalan kalıyor. Sinyal olmasa ne olur? Gensoru verilmez, soruşturma açılmaz, kimse görevden alınmaz. Ölen gariban ise arkasından da maalesef ağlanmıyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Gergerlioğlu.

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “tren kazası” değil, bir kere baştan bunu konuşalım. Son yıllarda olan, tren faciaları, katliamları, cinayetleri. Bunu çok iyi bir şekilde tespit edelim en başta. Niye bunlar oluyor? Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir. Apaçık bir sorumsuzluk, acelecilik, tedbir almama ve sonuçta facialar, katliamlar art arda geliyor.

Cumhuriyetin ilk yıllarında demir yollarına önem veriliyordu, daha sonra Marshall planlarıyla, kapitalist bir anlayışla demir yolları arka planda bırakıldı ve kara yolları geliştirildi, demir yolları sürekli ihmal edildi, kazalar da arttı. Ardından, iktidarınız döneminde, özelleştirmeyle altyapı ve üstyapı çalışmaları, periyodik kontroller piyasa ekonomisine sunuldu, piyasa şartlarında değerlendirildi, bakım onarımlar bundan çok etkilendi; genelden denetlenmesi gereken elektrik hat dağıtımları çok sıkıntı oldu, ölümlü ve yaralanmalı kazalar gerçekleşti; ardından, 655 sayılı KHK’yle uluslararası sermayeye açtı bu iktidar ve kamusal denetimden de çıkarıldı. “Bu kazalar niye oluyor?” diye soruyorsunuz. İşte bundan, sizin icraatlarınızdan dolayı oluyor.

Hızlı tren dendi, tüm bütçe hızlı trene aktarıldı, konvansiyonel demir yolları ihmal edildi; 2014 yılında iptal edildi ve 2017’de açıldı ama bu üç buçuk yılda doğru dürüst bir teknik destek sunulmadığı için, ardından Çorlu’da büyük bir katliam yaşandı. Ne oldu? Dolguyla yükseltilerek yeni raylar döşendi, mevsimsel şartlar dikkate alınmadı, yağmur geldi, menfezin altı boşaldı, tren geldi ve korkunç bir katliam oldu. Bunun hesabı sorulmadı. Ardından Ankara katliamı geldi, Ankara kazası değil Ankara katliamı geldi. Bunun da hesabı sorulmadı. Bu hesap sormamayla nereye varacağız arkadaşlar?

Bakın, bugün sivil toplum ayağa kalkmış, soruyor. Bugün Anayasa Mahkemesinin önündeydi arkadaşlarımız, sadece ve sadece bir basın açıklaması yapmak istiyorlar, darbediliyorlar. Olacak şey mi? Bu insanlar acılı insanlar, yaralı insanlar, bırakın orada bir basın açıklaması yapsınlar. Hayır, darbediliyorlar. Oğuz Arda Sel’in dedesi darbedilip hastaneye kaldırılıyor. Sosyal medyadan aylardır takip ediyorum, Oğuz Arda Sel’in annesi Mısra Öz sabah akşam yavrusunu kaybetmiş bir anne olarak feryat ediyor, yürekler dayanmaz buna, kimse umursamıyor. Bu nasıl bir devlet, anlamak mümkün değil gerçekten.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, siyasi şovlarla yürütüyorsunuz. Bakın, faciadan sonra ne denmiş? Milliyet gazetesi -tabii, o zaman Demirören’de değildi- “Bir şov uğruna öldüler” demiş. Evet, bu şovlar hep yapılıyor ve hakkı olmayanlara görev veriliyor.

Adam Genel Müdür olmuş TCDD'ye, trene binmiş. Yaşanmış hadise, anlatıyorum bakın. Makas değiştirilip farklı bir yöne gidiliyor, oradaki görevlilere soruyor, diyor ki: "Niye direksiyonu kırdınız?" Ya, genel merkezden makasın değiştirildiğinden bile haberi olmayan adamı Genel Müdür yapmışsınız çünkü. Personel sayısı azaltılmış ve personelin çalışma motivasyonu kaybolmuş. İnsanlar bu kadar, böyle ahbab çavuş ilişkisiyle göreve gelen insanları gördükten sonra çalışma motivasyonlarını kaybetmişler.

Değerli arkadaşlar bu facianın üzerinde durulmalı ve mutlak surette bu önerge kabul edilmeli. Tüm insani duyarlılığımızla bu önerge üzerinde konuşmalıyız.

Teşekkürlerimi sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sivas Milletvekilimiz Sayın Mehmet Habib Soluk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Soluk.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET HABİB SOLUK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu tarafından verilmiş olan grup önerisi aleyhine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tunceli kırsalında PKK'lı bölücü teröristlerle girilen çatışma sonucu şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine, milletimize sabırcemil niyaz ediyor, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet, acılı ailesine ve Cumhuriyet Halk Partimize de başsağlığı diliyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla, kaderine terk edilen demir yolları, 2003 yılında yeniden devlet politikası hâline getirilmiştir. Altyapı yatırımlarına, çalışmalarına devam edilirken 8 Temmuz 2018 tarihinde Tekirdağ'ın Çorlu ilçesi demir yolu hattında meydana gelen üzücü tren kazasında hayatını kaybeden 25 vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilimizin ifade ettiği Pamukova davasıyla ilgili, evet, Pamukova'yla ilgili dava açılmıştır. Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinin kovuşturmaya gerek olmadığına dair kararı da kayıtlarda mevcuttur.

Demir yolu güzergâhı boyunca daha sonradan inşa edilen kara yolları, yerleşim yerleri, tarım arazileri dikkate alındığında, demir yolu dolgusunun drenajı engellememesi adına, Demiryolları Genel Müdürlüğü tarafından yerinde yapılan incelemelerde ve periyodik kontrollerde tespit edilen drenaj sorunlarının çözümlenmesi ulusal, uluslararası standartlara, konusunda uzman proje firmalarına ve üniversitelerden alınan uzman görüşlerine ve tecrübelerine göre de yapılmaktadır. Önergede iddia edildiği gibi, ucuz, kalitesiz bir malzeme kullanımı da söz konusu değildir, kullanılan bütün malzemelerimiz dünya standartlarına uygundur.

Önergede ifade edilmiş olan "yol bekçiliği"yle ilgili olarak: Yol bekçiliği kadroları kaldırılmamış olup yol bekçiliği görevi hâlen riskli bölgelerimizde devam etmektedir, isimleri değiştirilerek "kontrol memuru" olarak da adlandırılmaktadır. Ayrıca bütün hatlar uluslararası tekniğe uygun olarak ölçüm makineleriyle de kontrol edilmektedir, yalnızca yol bekçilerinin kontrollerine bırakılmış değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Soluk, toparlayarak devam edelim.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) – Demir yollarında emniyet, güvenlik sistemleri kurulmuş ve tüm güvenlik kontrol sistemleri ileri teknolojiyle donatılmıştır. Demir yolu bakımları işletme emniyetine göre sıralı olarak planlanmaktadır. Soru önergesinde bahsi geçen ihale, hattın diğer kesimlerindeki bakımları ilgilendirmekte olup 8/7/2018 tarihinde Tekirdağ Çorlu ilçesinde tren kazasının meydana geldiği menfez de söz konusu ihale kapsamında değildir. Bunun da bilinmesinde fayda vardır. Dolayısıyla ödeneğin de bu menfezle ilişkisi söz konusu değildir.

Demir yolu güzergâhı yapım çalışmalarında yapı denetim sistemi, TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünün uzman teknik personeli tarafından yerinde yapılan planlı incelemeler düzenli olarak kontrol edilmekte, gerekli görülen durumlarda ülkemizde konusunda uzman müşavir firma ve üniversitelerden de yardım alınmaktadır.

Sayın Başkan, kaza sırasında traverslerin kırılmasının nedeni trenin yoldan çıkması, tekerleklerin raydan traverslerin üzerine düşmesi sonucu oluşan darbedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Soluk, toparlayalım, selamlayalım; buyurun.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) – Peki efendim.

Güzergâhta kullanılan üstyapı malzemeleri UIC ve EN standartlarına göre belirlenmiş olup bu kriterler dâhilinde gerekli muayene ve kontroller yapılmakta, buna ilişkin uygunluk raporları da Demiryolları teknik elemanlarınca kontrol edilmektedir. Tüm demir yolu şebekesi genelinde demir yolu hat bakım ve kontrol planı uygulanmaktadır. Bakım ve onarımları düzenli olarak yapılmakta olan demir yolu hatlarımız, hat bakım ve kontrol planında belirtilen usul ve esaslara göre yapılmaktadır.

Kazanın gerçekleştiği tren hattı üzerinde yapılan bakım, onarım ve denetim çalışmaları TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü personeline yol ölçüm ve kontrol makinalarıyla da sürekli yapılmıştır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, bir söz talebiniz oldu, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, hatibin yaptığı açıklamalar ile gerçekler arasında uyumsuzluklar var, eğer müsaade ederseniz bu konuda 60'a göre söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sivas Milletvekili Mehmet Habib Soluk'un CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; Allah kimseyi evlat acısıyla sınamasın. Şu anda yukarıda evlat acısı yaşayan, 6 yaşındaki evladını kaybetmiş, 9 yaşındaki evladını kaybetmiş, 12 yaşındaki evladını kaybetmiş anneler babalar var. Peki, ben burada Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili olarak hamaset mi yapıyorum? Eğer böyle yapıyorsam, gerçekten, Allah beni gerektiği şekilde cezalandırsın. (AK PARTİ sıralarından “Âmin!” sesi)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, lütfen...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne kadar ayıp bir şey ya!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç, siz devam edin lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Buradan “Âmin.” diyen milletvekiline de kendisine yakıştığı şekilde davrandığını ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin lütfen, buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Acıdan anlamıyorsunuz hiç, acı yok sizde.

BAŞKAN – Sayın Sertel, grup başkan vekiliniz konuşuyor, lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz burada Meclis olarak şunu yapmaya çalışıyoruz: Değerli hatibimizin, az önce Adalet ve Kalkınma Partisi adına konuşan hatibimizin söylediğine göre denetleme yapılıyor, menfezlerde sorun yok, yeteri kadar personel var, devletin hatası yok ama tren kazası oluyor ve 25 can gidiyor. Biz de Meclis olarak diyoruz ki: O zaman burada başka bir hata var, o zaman bunlar suçlu değilse biz başka canların yanmaması için bir araştırma önergesi verdik, Meclisin görevi budur, birlikte bunu araştıralım. Onlardan rica ediyorum; amacımız kimseyi suçlamak değildir, amacımız gerçeğe ulaşmaktır, gerçeğe ulaşmanın önü tıkanmasın istiyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, sizin de bir söz talebiniz oldu.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; elbette, evladını kaybeden anne babalara, üzüntülerini aynen hissetmek dışında şu an için kalben söyleyebileceğim şey, böyle bir üzüntü karşısında insanın kelimelerinin yetmediği; öyle söyleyeyim yani. İnanın, kafamı toparlarken -6 yaş, 9 yaş, 12 yaş- önce rahmet diliyorum kendilerine; ailelerine sabırlar diliyorum.

Böyle bir olay karşısında ben hiçbir milletvekilimizin de hamaset yapacağını asla düşünmüyorum çünkü evlat acısı bu. Bunun üzerine hamaset yaparsanız Allah “Âmin.” deseniz de demesiniz de size karşılığını verir zaten.

Bu olay karşısında, biraz evvel arkadaşlarım konuşmayı hazırlarken de üstünden geçmiştik, şimdi tekrar bir kez daha teyit etme ihtiyacını duydum. Bir defa, devam eden bir yargı süreci var. Bütün tedbirleri alsanız da hukukta kasıt olduğu gibi taksir de vardır, kaza da vardır. Yani siz, tüm tedbirleri almanıza rağmen, hayatın akışı içerisinde meydana gelen olaylar var ama tüm bunlara rağmen, Türkiye’de hukuk düzeni içerisinde devam eden bir yargı süreci var şu anda. Bu yargı süreci içerisinde hangi kademede olursa olsun görevini yerine getirmeyen, ihmal eden birisi varsa yargı zaten bunu ortaya koyacaktır. Yargı bir havale mercisi değildir yani “Yargıya gittik, kurtulduk.” diyemeyiz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Meclis ne işe yarıyor Hanımefendi? Onu araştırmayacak, bunu araştırmayacak...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Yargı, bizim en doğruyu bulacağımız yerdir, nihai noktadır. O sebeple, ümit ediyorum ki yargı mercileri bu manada üzerlerine düşen görevi hepsinden daha hassasiyetle takip ederler ve biz de onların takipçisi oluruz Meclis olarak ve nihayetinde de bu konuda eğer varsa hata yapan, cezalarını alırlar, biz de bunun takipçisi oluruz. Yoksa buradan siyaset üretmenin hiçbirimize faydası olmadığı kanaatindeyim. Arkadaşlarımız da gereken şeyleri söylediler.

Ben, tekrar, bütün ailelerin de hassasiyetini, üzüntüsünü bir kez daha paylaşıyorum. Keşke mümkün olsa bunlar hiç ama hiç olmasa.

Teşekkür ederim.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Siyasi sorumluluk nerede?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, kayıtlara geçmesi için müsaade ederseniz arz edeceğim.

Sayın Başkanım, yargının görevleri var, yargı görevini yapacak.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Meclisle beraber.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Milletlin vekili olan vekillerin de millet adına görevleri var. Yargı görevini yaparken milletvekilleri de bu görevlerini yapmak zorundadır. Onun için araştırma önermeleri var. Milletimiz için görevimizi yapmak yargıya müdahale değil; tam tersine, yargıya yardımdır. Bunun böyle anlaşılmasını değerli milletvekillerinden rica ediyorum. Bu araştırma önermesine bu şekilde baksınlar.

BAŞKAN – Peki.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, demir yollarının durumu ve ihtiyaçları ile yaşanan kazaların nedenlerinin tespiti için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/95) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, tek bir cümle söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Bir saniye, işleme başladım.

Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, ifade etmek istediğimiz şey... Yargıya müdahaleden bahsetmiyoruz yani yargı yoluna, devam eden...

BAŞKAN – Meramlar anlaşıldı bence.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, yani müdahaleden bahsetmiyoruz. Yargıda zaten devam eden bir süreç var. Milletvekillerinin...

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) - Sayın Başkanım, kuvvetler ayrılığına göre Meclis yargıyı denetleyebilir. Böyle bir şey mi var? Kuvvetler ayrılığı var, varsa eğer.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Mengüllüoğlu, sisteme girmişsiniz, söz veriyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu'nun, Çorlu katliamında yakınlarını kaybeden ailelerin Anayasa Mahkemesi önünde saldırıya uğramasıyla ilgili Genel Kurulu bilgilendirmek istediğine ilişkin açıklaması

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Çorlu katliamında yakınlarını kaybeden ailelerin Anayasa Mahkemesi önünde saldırıya uğramasıyla ilgili bilgi istemiştiniz. İzninizle ben Genel Kurulu da bilgilendirmek istiyorum çünkü oradaki vekillerden biri bendim.

Aslında çok basit bir talep vardı: Anayasa Mahkemesine yargı yolunun açılması için bir basın açıklaması yapmak. Ve aileler hep birlikte oraya geldiler; oradaki kolluk kuvvetlerinin amirleri, karşı kaldırımda yapılması için büyük bir direnç gösterdi; aileler de doğal olarak, bu ülkenin yurttaşları oldukları için istedikleri kaldırımda basın açıklaması yapabileceklerinden, mahkeme binasının kapısı önünde yapmak istediler. Daha sonra Güvenlik Şube Amiri olduğunu öğrendiğimiz şahsın gelmesiyle olaylar tırmandı, bayağı bir sert müdahaleye girişildi, bu sırada Oğuz Arda Sel'in dedesi baygınlık geçirdi. Sadece şunu düşünün: “Torunumu aldınız, oğluma dokunmayın.” diye araya girmeye çalışan yaşlı bir insanın çabasını düşünün ve baygınlık geçirdiğini düşünün.

Bugün size birkaç soru soracaktım esasen. Ya, bir insan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Çok özür dilerim, hemen toparlayacağım.

BAŞKAN – 60’a göre süremiz bir dakika Sayın Mengüllüoğlu.

Ben konuyla ilgili gerekli bilgileri alacağım, arkadaşarımdan da alacağım.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Bizim, tüm partilerin de, hepimizin de ortak amacı, insanlarımızın acısını hafifletmek olmalıdır. Barışçıl olan hak arama talepleri her yerde, herkesin bence savunması gereken bir davranış biçimidir. Bu konuda ben de bir hassasiyet göstereceğim.

Ayrıca, Sayın Toğrul da Hasankeyf için benden bir söz talebinde bulundu. Ben konuyu anlayamadım ama sanırım Hasankeyf’le ilgili bir basın açıklaması yapılırken de benzer konular olmuş. Barışçıl olan, şiddete kaçmayan her türlü hak arama taleplerinin bu ülkede özgürce yapılmasını sağlamak hepimizin görevi olmalıdır diyor, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.41

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.05****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: İsmail OK (Balıkesir), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Değerli milletvekilleri, birazdan Komisyon Başkanımıza ve şahsı adına bir sayın vekilimize söz vereceğim. Ondan sonra soru-cevap işlemi olacak.

Özellikle Türkiye’nin, herkesin gözünün kulağının burada olduğu bu kanunla ilgili tartışmaların mümkün olduğu kadar yapılarak uzlaşmayla bu kanunun çıkmasını arzu ediyorum. O nedenle yapacağım soru-cevap işleminde Komisyona yönelteceğiniz soruların görüştüğümüz Askeralma Kanunu Teklifi’yle ilgili olmasını sizlerden rica ediyorum ki Komisyon Başkanı burada, aklımızda olan soruları, kendinizin tespit ettiği eksiklikleri kendilerine sorarak yani bir tartışma içerisinde, mümkün olduğu kadar bu kanunu daha çok tartışarak en doğru yolu bulmayı arzu edelim. O yirmi dakikalık soru-cevap işleminde arkadaşlarımızın bu kanun dışında başka konulara girmemesini, bu kanunun özelliğinden dolayı sizlerden rica ediyorum.

Değerli milletvekilleri, dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde gruplar ve şahsı adına bir milletvekili konuşmuştu.

Şimdi söz sırası, söz talep eden Komisyon adına Millî Savunma Komisyonu Başkanı Sivas Milletvekili Sayın İsmet Yılmaz’a aittir.

Buyurun Sayın Yılmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Yılmaz.

(x) 69 S. Sayılı Basmayazı 11/6/2019 tarihli 87’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonunda kabul edilen ve Meclis Genel Kurulumuzda görüşülmesine başlanan Askeralma Kanunu Teklifi üzerine Komisyon adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında bu ülkenin birliği, bütünlüğü ve değerleri için can veren şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, mekânları cennet olsun. Uğruna can verdikleri değerleri ilelebet koruyup yaşatacağız.

Arif Nihat Asya'nın ifadesiyle “Şehitler tepesi boş değil/ Biri var bekliyor/ Yattığı toprak belli/ Tuttuğu bayrak belli/ Kim demiş meçhul asker diye/ Toprağını kahramanlar bekliyor.” Üstünü de kahramanlar bekliyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Askeralma Kanunu Teklifi'ni görüşmeye başladık. Bütün partilerimize sonsuz teşekkür ediyorum çünkü Silahlı Kuvvetler ortak değerimiz. Ortak bir çalışmayla ve ortak akılla Silahlı Kuvvetlerimizin ve ülkemizin gücüne güç katacak bir teklifi hayata geçirirsek bundan Türkiye kazanacaktır.

Sayın vekillerimizin konuşmalarından da anlaşılacağı üzere, bu kanun teklifi halkımız tarafından çok yakından takip edilmektedir. Kanun teklifinde hem halkımızın beklentileri hem de Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyaçları dikkate alındı. Bu kanun teklifinde askerlik sisteminin sürekliliği sağlanarak, öngörülebilir bir sistem içinde eğitilmiş insan gücü kaynağının etkin ve verimli kullanılması amaçlandı.

Bu teklif hazırlanırken Millî Savunma Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığıyla koordine edildi.

Teklifin içeriğinde, bu kamu hizmeti alanlarında birçok yeni uygulama hayata geçirilmektedir. Bu uygulamalardan en önemlisi, bundan sonra bir bedelli yasa çıkarılacağı beklentisinin sona ermesidir. Bu beklentinin sona ermesinin çok önemli sonuçları olacaktır. Bedelli çıkacağı beklentisiyle askerliği tecil ettirme, yoklama kaçağı ve bakaya gibi askere gitmeyi erteleyen unsurların azalacağı, ortadan kalkacağı düşünülmektedir. Hâlihazırda mevcut olan 2 milyon 200 bin yükümlü havuzunun bir daha oluşmayacağı, yükümlülerin zamanında askere gideceği beklenilmektedir.

Zamanında askere giderek askerlik yükümlülüğünü er veya erbaş olarak yerine getiren yükümlüye askerlik sonrası, asker öğrenci, dış kaynaktan muvazzaf subay-astsubay, sözleşmeli subay-astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş-er temininde ek puan verilmesi uygulaması getirilmektedir. Böylece, askerliğini yapanlar askerliğini yapmayanlara kıyasla askerlik mesleğine öncelikli alınacaktır. Bu şekilde askerlik mesleğine alınanların beş dakikalık bir mülakatla alınan personelden çok daha uyumlu olacağına, askerlik sistemine uyum göstereceğine hiç şüphe yoktur.

Askere gitmeyi teşvik eden yeni askerlik sisteminde askerlik süresi de altı aya indirilmektedir. Bilindiği üzere ülkemizde yükseköğretim okullaşma oranı her yıl artmaktadır. 1995'te erkekler için brüt yükseköğretimde okullaşma oranı yüzde 21 iken bu oran bugün yüzde 111'dir. Üniversite sayısının ve kapasitesinin artmasıyla birlikte bu oranın daha da artması beklenmektedir. Yılda yaklaşık 400 bin erkek yükseköğretimden mezun olmaktadır. Hâlihazırda 1 milyon 600 bin öğrenci ertelinin 1 milyon 300 bini üniversite öğrencisidir. Doğal olarak altı aylık askerliğe tabi yükümlü sayısı da artmaktadır. Askerlik süresinin kısaltılmasının askere gitmeyi de teşvik edeceği düşünülmektedir.

Gelişmiş, teknolojik, akıllı silahların kullanımıyla birlikte Silahlı Kuvvetlerimizde uzman personel istihdamı da artmaktadır. Sözleşmeli er uygulamasının başlangıcında sözleşmeli er sayısı bugünkü sayısının yaklaşık onda 1'i kadarken, yine uzman erbaş sayısı bugünkü mevcudun yarısı kadarken, barışta yükümlü askerlik süresinin altı ay olması siyasilere tarafından da teklif edilmiştir.

NATO içindeki ülkelerin orduları yeniden yapılandırılmaktadır. Dünyanın 40 ülkesinde askeri olan İngiltere'nin kara kuvvetleri sayısı 100 bin civarında -112 bin- yine Fransa'nın da 100 bin civarındadır. Orduların gücü salt asker mevcuduyla değil, teknolojiyi kullanan eğitimli personelle birlikte değerlendirilmektedir. Bütün bu unsurlar dikkate alınarak yeni getirilen düzenlemede hizmet süresi altı ay olarak belirlenmiştir.

Bu kanun teklifiyle getirilen yeniliklerden biri de altı ay er ve erbaş olarak askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlerden, istekli olanlardan uygun görülenler, terhis hak kazandığı tarihten itibaren Bakanlıkça uygun görülecek sayıda ve altı ay süreyle sınırlı olmak üzere askerlik hizmetine devam edeceklerdir. Bu kapsamda askerlik hizmetine devam edenlere, bu görevlerinin devamı süresince net asgari ücretten az olmamak üzere harçlık da ödenecektir.

Teklifle getirilen bir diğer yeni uygulama yedek astsubaylık sistemidir. Mevcut sistemde liseden sonra iki veya üç yıl süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar er olarak askerliğini yapmaktadırlar. Yine, yedek subay hakkına sahip olacak ancak ihtiyaç fazlası nedeniyle yedek subaylardan er olarak askerliğini yapanlar da var. Yeni düzenlemeyle, Türk Silahlı Kuvvetleri, ihtiyacı kadar yedek subay adayını, iki veya üç yıl süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar arasından ve dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından istekleri de dikkate alınarak seçmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu yedek subay miktarından fazla yükümlüler, askerlik hizmetini erbaş ve er olarak yerine getirecektir. Yedek astsubayların hizmet süresi, yedek subaylar gibi on iki ay olarak belirlenmiştir.

Kanun teklifiyle getirilen bir diğer yenilik bedelli askerlik uygulamasıdır. Bedelli askerlik her dönem için uygulanır hâle getirilmektedir. Yeni getirilen düzenlemeyle, istekli olanlar arasından Bakanlıkça belirlenen sayıda yükümlü, 240 bin gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak bedeli, silah altına alınmadan önce Bakanlıkça belirlenen sürede peşin ödemeleri ve bir aylık temel askerlik eğitimini tamamlamaları hâlinde askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılacaklardır.

Askeralma Kanunu Teklifi'nin getirdiği bir yeni uygulama da tabiplere ilişkindir. Bu düzenlemeyle, hem Türk Silahlı Kuvvetlerinin tabip ihtiyacının karşılanması hem de tabip olmayan yerleşim yerlerinde hekim eksikliğinin giderilmesi amaçlanmaktadır. Yeni getirilen düzenlemeyle, Bakanlık ile Sağlık Bakanlığınca her celp döneminde müştereken belirlenen yer ve miktarda yedek subay aday adayı olarak silah altına alınacak tabipler, temel askerlik eğitimini takiben devlet hizmeti yükümlülüğünü yapmak üzere Sağlık Bakanlığı emrine verilecek ve bu yükümlülüğü yerine getirinceye kadar geçici terhis edilecek; bunlardan usulüne uygun olarak devlet hizmeti yükümlülüğünü yerine getirenler Sağlık Bakanlığınca Bakanlığa bildirilecek ve bunlar da asteğmen olarak terhis edilecektir. Bakanlık ile Sağlık Bakanlığınca her celp döneminde müştereken belirlenen yer ve miktarda -Hakkâri Yüksekova'da veya Şemdinli'de- askerlik hizmetini yedek subay olarak yerine getiren tabipler devlet hizmeti yükümlülüğünü de tamamlamış olacaklardır.

Yeni getirilen teklifle getirilen bir başka yenilik de teknik bilimler meslek yüksekokulu ve meslek lisesi mezunları ile tarım, turizm ve mevsimlere bağlı sektörlerde faaliyet gösteren yükümlülerin askere sevkine, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç ve öncelikleri de dikkate alınarak, mesleklerine uygun olarak sınıflandırma ve istedikleri celp döneminde silah altına alınma taleplerine ilişkin usul ve

esaslar da Bakanlıkça belirlenecektir. Turizm bölgelerinde çalışanlar turizm mevsiminin yoğun olduğu dönemde değil, olmadığı dönemde; tarım alanında çalışanlar ekim, biçim, harman döneminde değil, onlardan daha sonra askere gidebilecektir.

Yine, getirilen teklifle askerlik erteleme süreleri yeni düzenlemeyle azaltılmaktadır. Lise ve dengi okullarda öğrenim görenler mevcut kanunda 29 yaşına kadar erteleniyordu, yeni kanunda 22 yaşına kadar. Fakülte ve yüksekokulda öğrenim görenler eski kanunda 29 yaşına kadar erteleniyordu, yeni kanunda 28 yaşına kadar. Lise mezunları mezun olduktan sonra üç yıl erteleme hakkına sahipler ve 22 yaşını geçmeyecekler; meslek lisesi mezunları ise -normal liseden mezun olanlar üç yıl erteletebiliyordu- 3+3 yani 25 yaşına kadar askerliklerini erteletebilecekler. Fakülte ve meslek yüksekokullarında öğrenim görenler mevcut kanunda 29 yaşına kadar erteletebiliyordu, yeni kanunda 28; yine, kamu görevlisi yurt dışında staj yapabilir, yüksek lisans yapabilir, doktora yapabilir, eski kanunda 35 yaşına kadar erteletebiliyordu, yeni kanunda 32 yaşına kadar; sporcular 38 yaşına kadar erteletebiliyordu, yeni kanunda 35 yaşına kadar; orijinal, bilimsel çalışma yapanlar, araştırma yapanlar 36 yaşına kadar askerliğini erteletebiliyorlardı, yeni getirilen düzenlemeyle bu erteleme yaşı 35'e çekilmektedir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yeni kanun teklifinde, yoklama kaçağı, saklı ve bakayalara verilen cezalar da artırılmaktadır. Bir örnek vermek isterim. Mevcut kanunda, bir yıl içinde gelenler 500, yakalananlar 2 bin; bir yıldan sonra gelenler 750, yakalananlar 3 bin Türk lirası idari para cezasıyla cezalandırılıyordu ve bu cezaları verme yetkisi de il ya da ilçe idare kurullarında idi. Yeni getirilen düzenlemeyle, kaçak kaldıkları gün süresi kadar idari para cezasıyla cezalandırılmakta, kendiliğinden gelenler için her gün için 5 lira, yakalananlar için ise her gün karşılığı 10 Türk lirası idari para cezasıyla cezalandırılmakta, para cezasını vermeye yetkili makam da askerlik şubesi başkanı olmaktadır.

Yine, izin süreleri değiştirilmekte. Mevcut 1111 sayılı Kanun'da erbaş ve erlerin izin süreleri muvazaflık hizmetinin her ayı için iki gün, on iki ay muvazaflık vardı, $12 \times 2 = 24$ gün izin alıyorlardı, dolayısıyla, normalde on iki ay da değil on bir aya düşüyordu; şimdi getirilen düzenlemede ise erbaş ve erlere, hizmetinin her ayı için bir gün izin veriliyor. Yine, mevcut kanunda radyoaktif ışınla çalışanlara otuz güne kadar sıhhi izin verilirken, getirilen düzenlemede radyoaktif ışınla çalışan erbaş ve erlere her ay için iki gün ilave izin verileceği düzenlemesi getirilmektedir. Yine, sağlık izin süreleri de kısaltılmaktadır. Mevcut kanunda, erbaş ve erlere verilen hava değişimi ve istirahat sürelerinin toplam otuz güne kadar olan kısmı muvazaf askerlik hizmetinden sayılmaktaydı; yeni getirilen düzenlemede, hava değişimi ve istirahatte geçen sürelerinin, her ay için bir günlük kısmı askerlik hizmetinden sayılmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yurt dışı erteleme yaşı da düşürülmektedir. Mevcut düzenlemede yurt dışında doğan ve ikamet edenler 38 yaş sonuna kadar askerliklerini erteletebilecek iken yeni getirilen düzenlemeyle bu yaş 35 yaşına çekilmektedir.

Yine, dövizle askerlik miktarı da artırılmaktadır. Mevcut düzenlemede, 2 bin avro ödemek kaydıyla ve Bakanlıkça belirtilen uzaktan eğitimi almaları hâlinde askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılanlar yeni düzenlemede, bu kanunda belirtilen 9'uncu maddedeki gösterge rakamının -240 bin- memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarın, avronun ödenmesi ve uzaktan eğitimin alınması kaydıyla dövizle askerliğini yapmış şartı aranıyor.

Yine, askerlik hizmetini er veya erbaş olarak yapanlara da ilave haklar tanınmaktadır. Bunlar: Asker ailelerine yapılan yardım miktarı artırılmakta. Askerlik hizmetini er veya erbaş olarak yapıp da daha sonra Millî Savunma Bakanlığının personel ihtiyacına başvuranlara yüzde 20'ye kadar ancak bunlar yüksekokul veya meslek lisesi mezunu ise yüzde 25'e kadar ilave puan verilecek.

Yine, kendi üzerlerine konutları olmayanlara Toplu Konut İdaresinden öncelikli konut temin edilebilecek.

Yine, hizmet süreleri içerisinde kamu ve belediyeler tarafından işletilen toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz yararlanacak.

Hizmette geçen süre içinde de müze ve ören yeri gibi yerlerden de ücretsiz yararlanılmakta.

Çok daha önemlisi -daha önceki yıllarda hep Plan ve Bütçe Komisyonunda arkadaşlarımız teklif ederlerdi askerlik hizmet borçlanmasının devlet tarafından karşılanmasıydı ikinci altı aylık dönemdeki hizmet borçlanması devlet tarafından karşılanıyor.

Öğretmenlerin askerlik hizmeti uygulaması aynen devam etmektedir.

Emniyet hizmetleri sınıfı mensuplarının askerlik hizmeti aynen devam etmektedir.

Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının kurumlarından ilişkilerinin kesilmesi sonrası askerlik hizmeti uygulaması Türk Silahlı Kuvvetleri personeli uygulamasına tabidir. Yine, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinden veya Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okudukları okuldan ilişkisi kesilenlerin okuduğu sürelerin askerlikten sayılmasına dair uygulamada, yine askerî öğrenciler, Millî Savunma Üniversitesi ve yine Millî Savunma Bakanlığı adına okuyan öğrenciler gibi aynı hükümlere tabidir.

Yine, bu kanunun uygulanmasına dair yönetmelik altı ay içerisinde çıkartılacak; bu kanun çıktığında 2 kanun yürürlükten kaldırılacak, 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu yürürlükten kaldırılacak; geçici maddeyle Jandarma Genel Komutanlığının ve Sahil Güvenlik Komutanlığının erbaş ve er ile askerlik yükümlüsü ihtiyacı için Cumhurbaşkanı kararıyla belirlenecek süre yine bu çerçevede sağlanacak; yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte askerlik hizmetini, er ve erbaş olarak altı aylık hizmet süresini tamamlayanlar terhis edilecek, isteyenlerden uygun görülenler altı ay daha askerlik hizmetine devam edebileceklerdir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu arada daha önceki dönemden birkaç hususta da yine sayın Genel Kurula bilgi sunmak istiyorum. Hâlen Mayıs 2019 celbinin kıtalara sevki devam etmektedir. 10 Haziranda başladı, 8 Temmuz'a kadar 29 bin yükümlünün kıtalara sevki devam etmektedir. Bu yükümlü erler öncelikle hudut birlikleri ile Kıbrıs hudutlarındaki birliklere tertip edilmiştir. Ağustos celbi 18 Temmuz'da başlayacaktır. Bu celpte erlerin 12 bini doğrudan batıdaki kıtalara gönderilecektir. Kasım 2019 celbi ise Eylül 2019'da başlayacaktır. Kara Kuvvetleri Komutanlığının öncelikli görevi olan hudutların korunmasına yönelik birliklerin öncelikleri belirlenmiş ve birinci öncelikli desteklenecek birliklerin Mayıs 2019 celbinden itibaren hâlihazır seviyenin muhafaza edilmesi hedeflenmiştir. Bu tedbirlere ilave olarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hududu dâhil hudutların kritik kesimlerinin komando birlikleriyle takviye edilmesi de planlanmıştır.

Yine, 27 AB ülkesinin 20'sinde zorunlu askerlik yoktur. Ancak Alman Savunma Bakanıyla, yine Hollanda Savunma Bakanıyla bizzat görüştüğümde, kaldı ki onların da kendi "White paper" diye silahlı kuvvetlerinin plan ve programı var, yine burada güvenlik konseyinin üyesi olacağı, işte uluslararası toplumun eşit bir sorumlusu olarak kendi üzerlerine düşen sorumluluğu yerine getireceklerini belirterek açıkça yazıyor. Aslına bakınca, "Zorunlu askerliği kaldırmadık, zorunlu askerliği askıya aldık. " diyorlar. Niçin askıya aldılar? Yeteri kadar talep ettiklerinde genç nüfus bulamıyorlar. Eğer Türkiye'deki nüfus artış hızı Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacını karşılayacak kadar olmazsa bilin ki Türkiye'nin de varacağı nokta orasıdır. Yoksa ne Almanya ne de Hollanda zorunlu askerliği kaldırmadı, oradaki tabire de arkadaşlarımız bakabilirler "suspension" askıya almak. Dolayısıyla çocuk sayısında hangisi olabilir onu söylemem, sayısını bilmem ama Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacı kadar bir neslin devamının sağlanması bu ülkenin bekası için de gereklidir.

ENEZ KAPLAN (Tekirdağ) – Suriye’den getiririz, fark etmez.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Yine, bir başka, “Suriyeli sığınmacıların Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesine geçmesinin ölü açılıyor mu?” diye de bir bilgi sunmak isterim. Böyle bir açılma yok. 22 yaşından sonra vatandaşlığa alınanlara muafiyet, daha genç yaşlarda vatandaşlığa alınanların askerlik yükümlülüğünde bulunması yönündeki mevcut uygulama da aynen korunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Aynen korunmuyor ki, mülteci sayısı artacak.

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Devamla) - Yine, bedelli askerlik yapanları biz temel askerlik eğitimine alıyoruz. Çünkü, bu insanların seferberlik kaynağına alınabilmesi için temel eğitime ihtiyaç vardır. Sivil savunma hizmetlerinde görevlendirilmesi hususunda özel bir kanuni düzenleme de gerekmektedir.

Yine, bir başka bilgi vermek isterim: “Askeralma” ibaresi 1970 tarihinden itibaren bizim mevzuata girmiştir, 1325 sayılı Millî Savunma Bakanlığının Görev ve Teşkilatı Hakkında Kanun’la birlikte. 2012’de asker alma ayrı; birleştirilmiş, tek tabir hâline getirilmiştir yanlış anlamaları önlemek için. Yükümlülük esasına göre askerlik hizmetini yapacak yedek subay, yedek astsubay, erbaş ve erlerin yükümlülük esasına vurgu yapmak maksadıyla kanunun adı “Askeralma Kanunu” olarak ifade edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim Sayın Yılmaz.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Çok kısa sürede bitiriyorum.

Yine bir sayın vekilimiz “Askerî personelin sendika hakkı niçin yoktur?” dedi. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu’nun “Sendika Üyesi Olamayacaklar” başlıklı 15’inci maddesinde Silahlı Kuvvetler mensubu da sayılmaktadır. Dolayısıyla, kanun değişikliği gerekiyor.

Yine, bir vekilimizin “Muş Hasköy Jandarma Komutanlığında zorunlu askerlik görevini yerine getirirken Er Uysal Doğan’ın 2012 tarihindeki ölümüyle ilgili başvurulara bir cevap alınmadığı” şeklinde bir ifadesi olmuştu. Jandarma Genel Komutanlığından bu konuda sorulan bilgi ve alınan cevap şu şekilde: “Kaza olay raporu tutuldu. Akabinde olay yargıya intikal etti. 8. Kolordu Askerî Savcılığı tarafından yapılan kriminal inceleme sonucunda kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar verilmiştir.” Ancak aileler bu kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karara da itiraz ediyorlar. Bundan sonra yeni bir hukuki yol, prosedür açılır mı? Onu da yüce Meclisin takdirine bırakıyorum.

Yine, şehitlerin ne mezhebine ne inancına ne etnik kimliğine bakılmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Yılmaz.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Sonsuz teşekkür ediyorum Başkanım.

Bu ülke için, bu bayrak için can veren, aynı Çanakkale’de olduğu gibi... Çanakkale’de gidin, şehit olanlara bakın; Selahaddin’den gelen var, Erbil’den gelen var, Hama’dan gelen var, Şam’dan gelen var,

Kudüs'ten gelen var, İşkodra'dan gelen var, Balkanlar'ın dört bir köşesinden gelen var. Dolayısıyla, orada nasıl bir ve beraber... Sivas'tan da var, Erzurum'dan da var, Adana'dan da var. Orada kimsenin, gelenlerin dinine, diline, ırkına, mezhebine bakılmadığı zaman, işte o zaman Türkiye büyük oluyor. Türkiye'nin büyüklüğü birliğinden, beraberliğinden, gücünden geçiyor.

“Sözleşmeli subay ve astsubaylıktan muvazzaf subay, astsubaylığa niçin geçirmiyoruz?” Kanununda bu var, 2019 yılı Ağustos ayında sınav yapılmasını düzenliyoruz, getireceğiz Muhterem Başkanım.

Yine bir konuda da bilgi vermek isterim. “Zırhlı tanklarda, zırhlı muharebe araçlarında –son cümlemdir Muhterem Başkanım- geliştirilmiş zırhlı personel taşıyıcılarındaki personel yükümlü oranı nedir?” diye soruldu. Şu anda yüzde 75-80 oranında uzman personelden karşılanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Yılmaz.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Devamla) – Mevcut uzman personel durumu, yükümlü personelin tamamının terhis edilemeyeceği ve yeni silahlara alınacak yükümlü personel de göz önüne alındığında bu konuda bir zafiyet yaşanmayacağı değerlendirilmektedir.

Bu kanuna tüm milletvekillerimizin, tüm gruplarımızın, tüm partilerimizin vermiş olduğu destek için sonsuz teşekkür ediyorum. Emekleriniz için her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Muhterem Başkanım, size de nezaketiniz için sonsuz teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun. Hayırlı uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Teklifin tümü üzerinde şahısları adına son konuşmacımız İstanbul Milletvekili Sayın Şirin Ünal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Ünal.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Askeralma Kanunu Teklifi hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Tunceli’de hain terör örgütü PKK’yla mücadelede şehit düşen 2 askerimize Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum. Yaralı Mehmetçiklerimize acil şifalar diliyorum.

Ayrıca, Hakk’ın rahmetine kavuşan Cumhuriyet Halk Partisi Denizli Milletvekilimiz Sayın Kazım Arslan Bey’e Allah’tan rahmet diliyorum. Kederli ailesine ve sevenlerine, dostlarına da başsağlığı diliyorum.

Dünyada ve Türkiye’de askerî teknolojinin süratle gelişmesi, tehdit algısının değişmesi, yeni silah sistemleri ile araç ve gereçlerin çeşitlenmesi, muharebe sahasında yaşanan konsept değişiklikleri, bölgesel ve küresel güç dengelerinin değişkenliği Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyadaki gelişmelere hızla ayak uydurmasını ve yeni donanımlar ile etkin personel kullanımını da zorunlu hâle getirmektedir. Böylece, yeniden yapılanma süreci içinde bir yanda zorunlu askerlik sisteminin geniş tabanını muhafaza etmek, diğer yandan ihtiyaçlar doğrultusunda etkin, dinamik, yetenekli ve verimli personel sayısını artırarak profesyonel yapıyı güçlendirmek gerekmektedir. Bu yolla toplumun tüm katmanlarında askerlik sistemine dâhil olmaya hevesli personelin kolaylıkla sisteme dâhil olmaları, sistem içinde kalmaları, kısa ve uzun vadede Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilecek verimliliğe ulaşmaları beklenmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifiyle asker alma ve seferberlik faaliyetlerine esas olan 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu yürürlükten kaldırılacaktır. Bu kanunlarda düzenlenen konuların tek kanun hâlinde toplanarak uzun yıllar asker alma süreçlerinde yaşanan değişkenliğin de ortadan kaldırılmasını hedefliyoruz. Modern ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarına uygun personel seçiminin önünün açılması, ülkenin sahip olduğu nüfus gücünün daha da verimli hâle getirilmesi hedeflenmektedir. Buna göre askerlik yükümlülüğünün iş hayatını bölen, aile kurulmasını engelleyen veya geciktiren, iş verimini ortadan kaldıran, işsizlik sürecini uzatan ve iş bulmayı zorlaştıran bir süreç olmaktan çıkarılarak bir yandan saydığımız süreçleri hızlandırıp ekonomiye ciddi katkılar getirmesi diğer yandan sisteme dâhil olan yetenekli personelin sistem içinde kalması ve Türk Silahlı Kuvvetlerine profesyonel katkı sağlaması umulmaktadır. Bu yolla yükümlülüğünü yerine getirerek askerlik mesleğini kalıcı bir çalışma alanı olarak seçen personelin askerî kurallar içinde rütbe beklemeden yükselmesinin temini de moral ve motivasyonun artıracak, sistemi kuvvetlendirecektir. Yetenekli ve verimli personel teminini kolaylaştırıcı bir yol olarak görülmektedir. Bu kapsamda hazırlanan kanun teklifiyle modern, öngörülebilir, eşit hizmet süresine sahip eğitilmiş insan gücü kaynağının etkin ve verimli kullanılması, zorunlu askerlik hizmetine tabi yükümlülerden azami derecede istifade edilmesi, gençlerimizin bir taraftan ordumuzun ihtiyacını karşılayarak ülkemizin ve milletimizin savunmasına katkı sağlarken diğer taraftan da kendi eğitim, öğrenim ve mesleki gelişmelerini sağlamaları, iki yıl veya daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlara yedek astsubay olma imkânının getirilmesi, erbaş ve erler için hizmet süresinin on iki aydan altı aya indirilmesi ve yedek subay ve yedek astsubayların hizmet süresinin on iki ay olarak öngörülmesi, bu kapsamda kısa dönem askerlik uygulamasına son verilmesi, askerlik hizmetini yerine getiren erbaş ve erlerden istekli olanlara terhis hakkını kazandıktan sonra altı ay süreyle göreve devam etme imkânı verilmesi ve böylece Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan yetişmiş uzman personel teminine altyapı oluşturulması, askerlik hizmetini yapmakta olan erbaş ve erlere gerek silahaltındayken gerekse terhis sonrası çeşitli mali ve sosyal imkânlar sağlanması, bedelli askerlik hizmetinin yoklama kaçağı ve bakaya durumunda olan yükümlüler hariç sürekli hâle getirilmesi ve kanunda belirtilen bedel miktarını ödemeleri ve bir aylık temel askerlik eğitimini almaları şartıyla askerlik hizmetini yapmış sayılmaları, yabancı ülkelerde bulunan ve vatandaşlık hakkına sahip olanlar ile oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren veya bir meslek ya da sanat mensubu sıfatıyla yabancı ülkelerde en az üç yıl süreyle fiilen bulunan vatandaşlara kanunda öngörülen bedeli ödemeleri ve verilecek uzaktan eğitimi almaları şartıyla askerlik hizmetini yerine getirme imkânı sağlanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığının ihtiyacı olan ve Millî Savunma Bakanlığının uygun görmesi hâlinde öğretmenlik mesleğini fiilen icra eden yükümlülerin temel askerlik eğitimini takiben Millî Eğitim Bakanlığı emrine verilmesi, Emniyet teşkilatı kadrolarında emniyet hizmetleri sınıfına mensup personel ile polis eğitim ve öğretim kurumlarında öğrenim gören veya bu kurumların giriş sınavlarını kazananların her türlü askerlik işlemlerinin ertelenmesi ve Emniyet teşkilatlarında on yıllık hizmet süresini tamamlayanların askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları, askerlik hizmetini yedek subay olarak yerine getiren tabiplerin devlet hizmeti yükümlülüğünü tamamlamış sayılması ve temel askerlik eğitimine takiben Sağlık Bakanlığı kadrolarında devlet hizmeti yükümlülüğünü tamamlayanların askerlik hizmetini yerine getirilmiş sayılmaları, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin askerlik yükümlülüğüne ilişkin düzenleme yapılması, ayrıca 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu başta olmak üzere çeşitli kanunlarda kanun teklifiyle uyumun sağlanması amacıyla değişikliklerin yapılması öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi, tarihte benzeri görülmemiş kahramanlıkları, fedakârlıkları göstermiş olan kahraman Türk ordusu için kanun teklifimizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Teklifimizin sayın milletvekillerimizin yapıcı önerileriyle daha da olgunlaşacağına inanıyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ederim. Özellikle, ben 60'a göre her zaman söz veririm ama bu soru-cevap işleminin sadece askerlik kanunuyla ilgili olmasını rica ettim konu bir bütün içerisinde tartışılın diye.

Şimdi, sisteme giren 2 arkadaşımız var. askerlik kanunuyla ilgili Komisyona soru sormak isteyen arkadaşlarımıza -sanırım 7-8 arkadaşımız daha girebilir sisteme- bir on dakika söz veririm, ondan sonra Komisyon Başkanı cevap verir. 60'a göre sisteme giren arkadaşlarımızı da ben daha sonra değerlendireceğim, onların hakları saklı.

Bu bakımdan, Komisyonumuza soru sormak isteyen arkadaşlarımızın sisteme girmelerini rica ediyorum.

Sayın Cinisli...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Komisyonumuza iki sorum olacak. Birincisi, ülkemiz için çok önemli bu kanun teklifinin Komisyonunuzda ne kadar tartışıldığı ve ne kapsamda tartışıldığıyla ilgili bilgi verirseniz çok memnun olurum.

İkincisi de, Sayın Millî Savunma Bakanımız Hulusi Akar Bey'in yüce Meclisimizi ne zaman bilgilendireceğiyle ilgili de bizi aydınlatırsanız memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Pekgözegü...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, öncelikle, zorunlu askerliğin olmadığı, vicdani ret hakkının tartışılabildiği bir zeminde konuşulamamasının bir eksiklik olduğunu düşünüyorum.

Türkiye Barolar Birliği ile Türkiye Emekli Astsubaylar Derneğinin düzenlediği bir sempozyumda 2005-2015 arasında çatışmalarda yaşamını yitiren asker sayısının 818, aynı dönemde intihar sonucu yaşamını yitiren asker sayısının ise 934 kişi olduğu söyleniyor. Sorum şu: Son on yılda çatışmalarda yaşamını yitiren asker sayısı kaçtır? Bunlardan kaç sözleşmeli askerdir? Ve son on yılda intihar şüpheli ölümler sonucu yaşamını yitiren asker sayısı kaçtır? Ve yargıda cezasızlık ve kovuşturmayla yer olmadığı yönünde kaç tane böyle karar vardır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tarihimizde askerî varlığımız değişik süreçlerden geçmiştir. İki yüz yıl önce Yeniçeri Ocağının kapatılmasının ardından Asakir-i Mansure-i Muhammediyye ordusu kuruldu, askerlik ise çok az bir maaşla, kısa olmak üzere tam on iki yıl oldu. İmparatorluğun ilk üç asrında dünyanın en önemli askerî gücünü oluşturan Osmanlı ordusu 17'nci yüzyıldan itibaren değişen askerî sistemlere ayak uydurmak için imparatorluğun son üç yüz yılını ise arayışlarla geçirdi. 1846 tarihli Kura Kanunu ile askere

alma işlemlerine bir düzen getirildi. 1908’de yeni bir askere alma kanunnamesi hazırlandı ama siyasi ortamdan dolayı kanun çıkarılmadı. 12 Mayıs 1914’te “Mükellefiyet-i Askeriye Kanun-u Muvakkati” adıyla ülkemizde mecburi askerlik başladı.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

6 sorum olacak:

1) Muharip yükümlü erbaş/er kadro sayısı nedir?

2) Kadroların revizesi yapılacak mıdır Silahlı Kuvvetlerde? Kapatılacak tugaylar var mıdır? Bölge ekonomisine katkısı olan tugaylar kapanırsa tedbir almayı düşünüyor musunuz?

3) Seferberlik Kanunu’nun bu kanuna entegre edilmesi gerekiyor muydu?

4) Geçmişten günümüze doğan erkek sayısı, silahlı altına alınan miktar, gerçekleşen miktar nedir son on yıl için?

5) Celp ihtiyacını azaltmak için sözleşmeli er, uzman çavuş almayı düşünüyoruz. Onların özlük haklarıyla ilgili iyileştirmeler yapılacak mı, özellikle sözleşmeli erlerin kadroya alınmalarıyla ilgili?

6) Altı aylık askerlik gerçekleşirse mevcut yüzde 70 oranına hangi tarihte ulaşabileceğiz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim iki sorum olacak.

Birincisi, bu bedelli askerlik yasası düzenlenirken ya da teklif edilirken bölgeler arasındaki gelir dağılımı dikkate alınmış mıdır?

Diğer bir soru, yoksul olan Türkiye halkı düşünüldüğünde, para ödemediği askerliğe gitmek istemeyen şahıslar hakkında bir düzenleme yapılacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, evet, tüm siyasi partilerle birlikte Türkiye’nin ortak değeri olan Türk Silahlı Kuvvetleri Kanunu’nda çok ciddi bir değişiklik yapıyoruz, burada bedelliye de kalıcı hâle getiriyoruz, bundan sonra yeni bir yasal düzenlemeye ihtiyaç olmadığı söyleniyor.

Şimdi size sormak istiyorum: Milletvekilliği yaşı düşürüldü değil mi, hepimizin bildiği gibi? Askerliğini yapmayan bir milletvekili erkek arkadaşımız askere gittiğinde veya bedelli yapmak istediğinde neredeyse bir maaşına yakın bir ücretle bedelliye yapabilecek.

Peki, bu arkadaşımız milletvekili seçilmediğinde, 2 bin lira asgari ücretle çalıştığını düşündüğünüzde bunun bedelli askerlik yapma hakkı ne olacak?

Onun için şunu öneriyorum: Bir gelir testi ve kademeli bir ücretlendirmenin daha doğru olacağını düşünüyorum, böylece Anayasa’nın eşitlik ilkesinden de ayrılmayız diyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben Bandırma’dan bir annenin feryadını iletme üzere söz aldım.

669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle haksız yere tasfiye edilip üniformaları ve hayatları ellerinden alınan binlerce gencin ve binlerce ailenin alın teri hakları ne olacak? “Otuz beş aydır sesimizi

duymuyorlar. Bitsin artık bu haksızlık, evlatlarımızın üniformaları verilsin, evlatlarımız gülsün artık, duyun bizi.” diye Bandırma’dan bir anne feryat etmiş.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde 30 bin olmak üzere, haklarında soruşturma açılmayan, hapis cezası almayan, yurt dışı yasağı bulunmayan on binlerce insan KHK mağduru olup açlığa mahkûm edilmiş durumda. Bir devletin vatandaşını cezalandırması söz konusu olamaz, ölüme mahkûm edemez, etmemelidir. İşten atılan on binlerce memur ve devlet görevlisi ve TSK’nin itiraz hakkı, adil bir yargılama ve yeniden değerlendirme hakkı talep ediyor insanlarımız. Meclis, suçsuz günahsız insanların sesine kulak vermemelidir.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, bu kanunda yapılan değişikliklerle ilgili olarak -konu, bütün yönleriyle- her alanda ihtiyaç duyulan asker sayısı, kullanılan teçhizatlar, silahlar, caydırıcılık ve benzeri faktörler göz önüne alınarak bir model çalışması yapılmış mıdır ve bu model esas alınarak bir simülasyon yapılmış mıdır? Bu değişikliklerin sonucu Türk ordusuna nasıl yansıtacaktır? Bu konuda Komisyonun cevablandırmasını istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akar, tekrar girmişsiniz sisteme.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, beni rahatsız eden ikinci bir konu da şu ekstra puan meselesi; yüzde 20’ye kadar ve yüzde 25’e kadar, ucu açık. Yani 1’den 25’e kadar gidebiliyorsunuz, 1’den 20’ye kadar gidebiliyorsunuz, ucu açık bir şey. Böyle bir şey olamaz. Bunu tamamen oradaki insanların inisiyatifine kalmış ya da referanslarına kalmış bir olay olarak değerlendiriyorum. Yani siyaseti ve askeriyeyi bunun dışında tutmalıyız diye düşünüyorum. Bununla ilgili gerçekten bir daha üzerinde konuşulmalı, tartışılmalı. Evet, bir ekstra puan verilebilir ama bunun altyapısı, şartları, prosedür, kriterleri oluşturulur ve her birinin bir tanımı vardır. “Şu kriterle uyuyorsa 3 puandır, bu kriterle uyuyorsa 2 puandır, toplamda 25 puandır, 20 puandır, 19 puandır.” dersiniz. Ama burada “25’e kadar, 20’ye kadar” dediğinizde birilerinin inisiyatifine bırakmış oluyorsunuz. Bana göre doğru bir madde değil. Bunun tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum, insanın vicdanını yaralar diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Komisyon...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, süre var, bir şey daha söyleyebilirim o zaman.

BAŞKAN – Sayın Komisyon cevablandırın, bakarız, artarsa veririm.

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Akar’ın bütün sorularına yazılı cevap vermeye de hazırız Muhterem Başkanım, ondan sonra cevapsız bir soru kalmayacaktır.

Öncelikle Sayın Akar’inkinden başlayayım Muhterem Başkanım. Askerliğe siyasetin girmesini, liyakatsiz bir değerlendirme yapılarak personel alınmasını biz de istemeyiz. Bu konuyla ilgili yönetmelik çıkacak. Bu yönetmelikte -sizin söylediğiniz kriterler- objektif kriterler, tartışılmaz, herkesçe genel kabul görür kriterler getirilecektir. O konuda bir sıkıntı olmaz diye düşünüyorum.

Komisyondayken milletvekillerimiz de “Bu puan yüzde 20 değil de biraz daha aşağı, biraz daha fazla olabilir.” şeklinde ifade etti. Bununla ilgili yine ortak mutabakata varırsak bir şey getirebiliriz, orada da bir sıkıntı olmaz.

Model çalışması yapıldı mı? Aslında bakınca, bu çalışma sadece şimdi değil -Sayın Mehmet Ali Çelebi de söyledi- ta eski genelkurmay başkanları döneminde yapılmış bir çalışmaydı. Her zaman Silahlı Kuvvetlerimizin yeniden yapılandırılması... Sadece Türkiye'ye de ilişkin değil, İngiltere'ye bakın, Almanya'ya bakın, Fransa'ya bakın, NATO çerçevesinde her an yen bir yapılanma var. Dolayısıyla da nasıl daha etkin, daha az, müdahale gücü daha fazla... Teknoloji arttıkça eğitilmiş insan ihtiyacı da artıyor ve masrafları azaltmak istiyorlar. Trump'un itirazı var, diyor ki: "Millî gelirin en az yüzde 2'sini harcamak zorundasınız ki, tabii bunların da yüzde 20'sini teknolojik cihazlara harcamın ki bir şekilde savunma sanayisinin de sürdürülebilirliği sağlansın." gibi teklifler var. Yeni olmuş bir şey değil, çok eskiden beri yapıyordu.

Yine sayın vekilimiz söyledi "Bu, Komisyonda ne kadar tartışıldı?" dedi. Komisyona tabii, daha önceden getirildi ama Komisyonda hep bilinen bir husustu bundan önce. Şimdi, Komisyon raporumuz yayımlandı. Komisyon raporumuzda bütün partilerimizin, gruplarımızın da şerhleri var, itirazları var. Genel itibarıyla herkes böyle... İtiraz eden oldu ama bir itiraz raporunu okuyayım muhalefet şerhinden: "Bu uygulama özü itibarıyla doğrudur."

Yedek astsubaylarla ilgili bir itiraz vardı. Yine 45'inci maddede Sayın Cumhurbaşkanına verilen yetkiliyle ilgili itiraz vardı. Dolayısıyla sınırlı sayıda... Geliri oranında bir askerlik bedeli alınması doğrultusunda görüş iletildi. Firari ve bakayalar için de bedelli askerlik uygulamasının mümkün hâle getirilmesi istendi. Yine bir başkası, 39'uncu maddeyle ilgili, dövizle askerlik yapmak isteyenler için yapılacak tahsilatın daha düşük olması gerektiği... Biz biliyorsunuz yurt dışında olup da üç yıl ikamet edenlere dövizle askerlik izni veriyoruz, hakkı veriyoruz. O arkadaşlarımız "Bu üç yıl değil, bir yıla düşürülse daha iyi olur." şeklinde... Dolayısıyla da genelinde 65 madde -yürütme, yürürlük dâhil- 1 geçici madde var, 66 ama itiraz edilen herhâlde 8 madde falandır, geri kalanlar hemen hemen mutabakatla geçti diye düşünüyoruz yani.

Yine, Sayın Müsavat Dervişoğlu da... "Tartışalım, bu milletin genelini ilgilendiriyor ve ülkemizin bekası için de önemlidir." Denildi. Biz de buna katıldık, bunu da çok net söyleyeyim.

Yine, asker sayısı ile ilgili bir soru vardı. Hemen o asker sayısını da vermek isterim. Bizdeki asker sayısı: 23.789 subayımız var, 62.174 astsubayımız var, 73.966 uzman erbaşımız var. 18.693 -20 bin planladık, dolayısıyla sözleşmeli erbaşta çok geride kaldığımız değil, planladığımız rakam 20 bindi- alınan sözleşmeli erbaş, şu anda aktif görev yapan 18.693. Uzman personelin toplam sayısı 178.866. Yedek subay sayımız şu anda görev yapan 10.833. Erbaş ve er, yükümlü olarak ne kadar? 229.017. Yükümlü personelin toplamı -yedek subay artı er, erbaş- 239.850 kişi. Toplam askerî personelimiz 418.716. Bunlarda sivil memurlar var, işçilerimiz var, bunların da toplamı 38.461. O hâlde "Millî Savunma Bakanlığımızın çatısı altında, Silahlı Kuvvetlerimiz dâhil, onlara hizmet edenler dâhil toplam sayı ne kadar?" dersiniz; 457.177. Bu rakama Jandarma Genel Komutanlığı da dâhil değil. Jandarma Genel Komutanlığının da 200 bin personeli var, belki 198.989 gibi bir rakam ama 200 bin var ve savaş döneminde Jandarma Genel Komutanlığı Genelkurmayın ayrılmaz bir parçasıdır. Dolayısıyla 457 bin burada var, 200 bin daha koyarsak 657 bin. Buraya gelmeden önce de... Bu, İngiltere'nin sitesinde, normal sitesinde 112 bin. "Dünyada 40'ın üzerinde operasyon yapıyoruz." deniyor. Fransa'nın 2015 şeyinde, baktım, 108 bin, hava kuvvetleri 42 bin, deniz kuvvetleri 36 bin ama bunlar da tekrar gözden geçirilecek... Genel gidişat, eğilim asker sayılarının azaltılması doğrultusundadır ama bunun yanında hangi bölümü artıracaklar? Özel kuvvetleri artırmak istiyorlar çünkü operasyonda kullandıkları kimseler böyle yükümlü olanlar değil. Özel kuvvet mensuplarını da artırmak istiyorlar.

NATO içindeki ülkelerde de genellikle kabul görmüş, herkes de bilir, NATO'nun 2'nci en büyük ordusuna sahip ülkeyiz Amerika'dan sonra. Amerika'nın nüfusu 330 milyon, 350 milyon gibi bir rakam,

bizimki 82 milyon. Amerika'dan sonra en fazla ordu bizim var, bu da Türkiye'nin gücündendir. Hep onu söyledim: DEAŞ, Irak sınırına kadar geldi, oradaki Türkmen şehirlerini, Kürt şehirlerini, insanların yerinden ederken Türk sınırında geldi, durdu. Haritanın üzerindeki çizgiye bakıp da durduysa bu, bu ülkenin gücünden geliyor. Silahlı gücü, bu ülkenin somut gücü. Ondandır hepimiz bu ülkede daha özgür yaşıyoruz. Sıkıntılarımız olabilir ama o sıkıntılara bazen dışarıdan bakmak lazım. Ben hep şunu söylüyorum: Kayseri yakındır, Kayserililer iyi bilir, Erciyes'in tepesine çıkarsanız Erciyes Dağı'nın yüksekliğini bilmezsiniz. Erciyes Dağı'nın yüksekliğini anlamak için biraz açılmak lazım, ovaya inip ovanı bakmak lazım. Dolayısıyla Türkiye'nin geldiği seviyeyi bilmek için de Türkiye'ye dışarıdan bakmak lazım. Sırbistan Cumhurbaşkanı'nın söylediği ifadeyi tekrarlıyorum: "Türkiye, bölgesinde süper güç." Sırbistan Cumhurbaşkanı yani bir siyasi, değerini söylüyor. Bu nedir? Bu, bu ülkenin gücündendir. Eksiklerimiz var ancak bir mesafe aldığımız da kesin. Bunu nasıl aldık? Yine, inanın, birlikte, beraberlikten, Silahlı Kuvvetlerimizden, kurumlarımızdan... Bu Orta Doğu coğrafyasında devlet geleneği olan 3 devlet sayarlar; biri İran, biri Türkiye, biri de herhâlde varsa kendi kendini yöneten İsrail diye düşünülebilir. Dolayısıyla eksiklerimiz var ama inşallah, onu da ileriki dönemde çıkartacağız.

Bu kanuna niçin ihtiyaç duyduk? 2 milyon 300 bin ertelimiz var, 2 milyon 200 bin havuzda bekleyen insanımız var. Bunları bir şekilde askerlikten muaf da edemiyoruz, bunları bir şekilde askere de alamıyoruz. Bunların 1 milyon 600 bini de üniversite eğitimi dolayısıyla ertelemiş, 460 bin bakayamız var. Peki, bunların sebeplerini araştırmak lazım ki bir daha 2 milyon 200 bin erteleme ortaya çıkmasın diye.

Gerçekten, bir anda 106 bin kişiyi terhis edeceğiz. Peki, bir açık olacak mı? Biz olmayacağını -gerek profesyonelleşmeye doğru gidiyoruz gerekse de celp dönemleriyle- yeni gelenlerle bu açığın kapanacağını düşünüyoruz. Daha teknolojik cihazları kullanıyoruz, teknolojik imkânları da kullanıyoruz. Sayın vekillerimiz de söyledi, teknolojinin gerektiği yerde muhakkak ki insan da gerekiyor, ondan hiç şüphelenilmesin. En güvenilir unsur insan unsurudur. İnsan unsurunu ihmal ettiğiniz anda diğerlerini yanıltabilmek, atlatılabilmek kolay. Ama insan artık teknolojik gerekliliği bir araya oturttuğunda...

Ama 2 milyon 300 bin bekleyen var, 460 bin bakaya var. O hâlde ne yapmak lazım? Yeni bir düzenleme yapmak lazım. Üzerinde çalışalım ki bu bakaya sayısını azaltmak lazım, yoklama kaçacağını azaltmak lazım. Erteleme... Doğrudur, eğitim bu ülkenin ihtiyacıdır ama ulusal güvenlik de, millî güvenlik de bu ülkenin ihtiyacıdır. Bunları dikkate alarak...

Vatandaşların da talebi var. Her yıl bedelli askerlik talebi geliyor, değil mi? Hatta şimdi bile "94 doğumluyum, birkaç günle, birkaç ayla bir önceki bedelli kaybettim, kaçırırım. Lütfen yeni bir şey..." Ve yeni de sosyal medyada çıktı; sosyal medyayla bunların birbirlerini etkilemeleri, hareket edebilmeleri ve bizlere taleplerini iletebilmeleri de çok daha kolaylaşan bir döneme girdi ve kısa bir süre sonra yeni bir bedelli çıkacağı ihtiyacı duyurusu, beklentisi askere gelecek olanı da gelmez hâlde getiriyor. O hâlde öyle bir sistem yapalım ki ertelemeler azalsın. Ne kadar, kimse, her yıl... Böyle yeni bir yasa çıkmayacak artık bundan sonra. Burada -145 bin-toplam 700 bin yükümlü düşürülüyor, bu 700 bin yükümlüden 400 bine Genelkurmayımızın kendi ihtiyacı var, geri kalanlar kendi ihtiyacının dışında. Kendi ihtiyacının dışında olanlardan öğretmen ihtiyacı olanları öğretmen olarak görev yapturalım, eski mevcut düzenlemede de vardı, şimdiki de var, polisler yine eski sistemde devam ediyor, Sahil Güvenlik ve Jandarmada olanlar Millî Savunma Bakanlığındaymiş gibi aynı sistemle devam ediyor; hiçbir değişiklik yok. Bunların dışındakiler de dövizli askerlik, bedelli askerlik; ödesinler, bir aylık temel eğitimi de alsınlar, askerlikten muaf olsunlar.

Antalya'dan beni aradılar "Peki, zenginler bunu verecek de ya fakirler ne yapacak?" diye, talep böyle geliyor ama Silahlı Kuvvetlerimizin insan gücüne ihtiyacı olduğu gibi teknolojik gereçlere de ihtiyacı var. Bu kaynağı nereden bulacak? Yine milletimizden alacak, vergi yoluyla alacak. Dolayısıyla da bence beden yoluyla askerlik yapmak isteyenler hoş geldi sefa geldi, başımızın üstüne ama bedel karşılığı verecekse... Ki bakın, 2011 yılında ilk bedelli çıkardığımızda 30 bin lira bedel koyduk, şimdi 31 bin liraya denk geliyor, o zaman da 600-700 bin beklenti vardı, başvuran sayısı 70 bini ancak buldu. Şimdi diyorlar ki "145 bin sayısını artırın, bu yetmez çünkü bekleyenler var." Kendi bedel ödeyecek olan kimse sanıyor ki bütün herkes bedel ödeyecek; inanın, 145 bin bedelli sayısı dahi dolmayacaktır diye düşünüyoruz. Çünkü altı aylık askerliğe 30 bin lira ödese ayda 5 bin lira mı yapar? 6 kere 5, 30 gibi... E, herkesin 5 bin lira vereceğini düşünüyor musunuz? Ben olsam vermem, onu da söyledim daha önce, ben gider askerliğimi yaparım, bunu çok net söylüyorum. Askerliğin de ayrı bir değeri, ayrı bir katkısı, kazandırdıkları vardır, o da ayrı bir okuldur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O zaman, daha yüksek tutun Sayın Bakan, çok parası olanlar yapsın sadece.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, öyle demiyoruz, optimumu diyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sabancı'nın torunuyla benim torunum aynı mı?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Haydar Bey, olabilir, daha az olan da var, herkes gider. Yüksek yaptığımızda ise yine optimumu yakalayabilmek lazım. Dolayısıyla, bir ortası... 1 liraya da düşürebilirsiniz, çok fazla da artırabilirsiniz ama bir yerde durmak lazım. Bu 30 bin lira rakamı makul gibi 145 bin rakamını sağlayabilmek için.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, iki buçuk dakika alacağımız var bizim.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sayın Başkanım, sayın vekilimiz sormuştu, Silahlı Kuvvetlerde hayatını kaybeden askerlerimizle, intihar eden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Son cümlemi söyleyeyim, yazılı olarak bu bilgileri vereceğim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, süre bitti.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, süre konusunda herhâlde Başkanlığın bir takdiri olacaktır.

Sayın Yılmaz, siz lütfen cümlelerinizi tamamlayın, rahatça tamamlayın...

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - ...yani kafalarda hiçbir soru işareti kalmamasın, herkes sorduğu sorunun cevabını alsın.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tamam, olur, sağ olasınız.

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, teşekkür ediyorum.

İntihar etme oranı... Aslında bizim Silahlı Kuvvetlerimizde intihar bir gerçek, bunu azaltmak için Silahlı Kuvvetler bünyesinde gerçekten birçok çalışma yapılmakta. İstiyoruz ki insanlar yalnız hissetmesin, kendi sorunlarını en yakınındakine aktarabilsin. Gerek bilimsel, işte psikolojik destek de

olarak bunu en aza düşürmek, azaltmak istiyoruz ama bu sorun sadece bizim ülkemizin sorunu değil. Amerikan internet sitelerine bakın, Amerika'daki sayı çok daha fazla, Finlandiya'daki sayı çok daha fazla yani başka ülkenin negatifi veya kötüsü bizim bu hatalı olan şeyi meşrulaştırmaz ama insanlığın da ortak bir sorunu olduğunu bilelim. Bunu nasıl hep beraber çözelim de ortadan kaldıralım da Silahlı Kuvvetlere giren evlatlarımızı, sağ salim aldığımız evlatları anne babalarına sağ salim teslim edelim de böyle bir sorun önümüze gelmesin diye... Dolayısıyla son on yıldaki intihar sayılarını da yazılı olarak bildireceğiz ve son on yılda Silahlı Kuvvetlerde görev yaparken çatışmalarda ölenleri de bildireceğiz. Ama oradan şu noktaya geliniyor: İntihar edenlerin sayısı silahlı çatışmalarda ölenlerden daha fazla, bu aynen trafik kazalarında ölenlerin sayısının terörle mücadelede ölenlerin sayısından fazla olması gibi.

Tekrar teşekkür ediyorum Muhterem Başkanım.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, soru-cevap işleminde süremiz bitmesine rağmen 60'a göre söz isteyen arkadaşlarımıza da söz verdiğimiz zaman ileriki aşamalarda o söz taleplerini de gerek Komisyon gerekse konuşan arkadaşlarımız cevaplandırabilirler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın İmir, siz sisteme girin, birazdan size söz vereceğim. Sayın Şevkin, siz ayrıca sisteme girin yani soru-cevabın dışında talebiniz vardı.

Değerli arkadaşlar, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Enginyurt...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Ordu ili Gürgentepe ilçesinde dolu yağışı nedeniyle oluşan mağduriyetin afet kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Bir saat evvel Ordu ili Gürgentepe ilçesinde yağın dolu özellikle fındık bahçelerinde büyük hasara sebep olmuştur. Yaklaşık yarım saat süren ve yumurta büyüklüğündeki -büyüklüğünün tehlikesini özellikle arz etmek istedim- doluyla birlikte büyük bir felaket meydana gelmiştir. Bu konuda Tarım ve Orman Bakanlığımızın afet kapsamında bir değerlendirme yapmasını hassaten rica ediyorum. Gürgentepe'de yaşayan vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi ifade ediyorum.

BAŞKAN – Sayın İmir...

34.- *Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, yurttaşların iktidar partisinin politikalarını desteklemek zorunda mı olduğunu ve her eleştiride tehdit altında mı yaşayacaklarını İçişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

NURAN İMİR (Şırnak) – Teşekkür ederim.

Şimdi, üç gün önce bir sokak röportajına katılan Reis Boz adındaki yurttaşımız demokratik bir söylemle iktidarı eleştirdiği için evinin duvarına bıçak saplanarak tehdit edilmiştir. Şimdi İçişleri Bakanlığına sormak istiyoruz: Yurttaşlar iktidar partisinin politikalarını desteklemek zorunda mıdır? Her bir eleştiride yurttaşlar sürekli tehdit altında mı yaşayacaklar? Şuradan belirtmek istiyoruz: Reis Boz'un yanındayız ve kendisinin başına gelebilecek en ufak bir hareketin takipçisi olacağımızı da belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar...

35.- *Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Askeralma Kanunu Teklifi'nin 42'nci maddesinin tekrar ele alınması gerektiğine ilişkin açıklaması*

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim Başkan.

Demin yarım kaldı. Bir de 42'nci madde var beni rahatsız eden Sayın Bakan -eski Bakan olduğunuz için- Sayın Başkan. Burada “Askerlik hizmet sırası gelen ilk kardeş istekli olmadıkça silah altına alınmaz.” diyor (b) fıkrasında. Yani burada 1, 2, 3 kardeş, 4 kardeş olabilir. İlk kardeş boştur ama diğer kardeşin gerçekten kurumsal bir işi vardır ve çalışmaktadır. İlk kardeş askerlik yapmak istemezse ikinci kardeşe sıra gelecektir. Burada böyle bir değerlendirmenin tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yine, bu muaf olma işinde, 42'nin (1)'inde, sadece bir kardeş muaf olurken, örneğin Kıbrıs Barış Harekâtı'nda şehit olan bir askerimizin bir çocuğu muaf olurken 15 Temmuz ve terörle mücadelede hem çocukların tümü hem de kardeşlerin, aynı anne babadan olma kardeşlerin tümü oluyor. Bana göre de bu yanlış. Ya hepsi, tümü olmalı, aynı anne babadan kardeşlerin de ve kendi çocuklarının da tümü olmalı diye düşünüyorum. Burayı da bir gözden geçirirseniz doğru olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

36.- *Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Çorlu katliamında yakınlarını kaybeden ailelerin Anayasa Mahkemesi önünde yaşadıkları saldırıya ilişkin açıklaması*

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Yalnız benim Komisyona değil, Genel Kurula hitabım olacak. Bugün Çorlu tren kazasında hayatını kaybedenlerin aileleri yanımızdaydı, beraberdik. Anayasa Mahkemesine başvurumuzu yaptık ama orada hak, hukuk, adalet arayan, yaklaşık on bir aydan beri adaletin kapısında bekleyen ailelerle beraber hak edilmeyen bir saldırıyla karşı karşıya kaldık. Ama devletin güvenlik güçlerinin “Milletvekillerini ayır, gerisini süpür.” demesi beni hakikaten derinden üzmüştür. Bu konuda Genel Kurulumuz ve iktidar partisinin grup başkan vekilleri inşallah gereğini yaparlar. Hiçbir milletvekiline 82 milyon vatandaşımızdan ayırım yapılamaz, milletvekili de eşittir, vatandaşımız da eşittir. Orada sadece hakkını arayan vatandaşlarımız vardır.

Teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)*

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi birinci bölüm görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 30'uncu maddeleri kapsamaktadır.

Şimdi, birinci bölüm üzerindeki söz taleplerini karşılayacağım.

Birinci bölüm üzerinde ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Yavuz Ağırlioğlu'nundur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Ağırlioğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grup önerimiz üzerinde bir niza çıktı. Grup önerimizi tartışırken AK PARTİ Grubunun bize söylediklerine cevap verecektim, Meclis Başkan Vekilimiz rica etti ki “Konuşmaya sakla.” ben de konuşmaya sakladım. Bu Meclis açıldığı günden beri özel ihtimam gösteriyorum ki asabımız bozulsa da, sinirlensek de, kızsak da, canımız yansa da bir siyasi dili, bir siyasi seviyeyi muhafaza edelim, ısrarla muhafaza edelim. Çok müstesna zamanlarda ritmimi kaybediyorum, çok müstesna zamanlarda kızıyorum, kızdığım zaman da kabalık etmemek için özel gayret ediyorum.

Kürsüye bugün kızmış olarak çıktım, grubunuza kızacağım. Parlamenter demokrasinin, parlamenter demokrasinin burada bize sağladığı bir imkân vardı eskiden. Partiler, biliyorsunuz, iktidar namzedi olarak parlamentonun görünür taraflarında iktidara cümle kurarlarken “Biz de yapabiliriz, biz daha iyisini yapabiliriz.” görüntüsü verirler. Aslında burası bizim millet meydanında, milletin bizi görebileceği yerlerde görücüye çıktığımız yerlerdir. Eski sistemde “Biz de yapabiliriz, daha iyisini yapabiliriz.” görüntülerini vermek için iktidarın söylediklerine tenkit olsun diye “Böyle söylenmez.” cümleleri kuranların “Aslında biz olsaydık böyle söylemezdik.” dedikleri imkânını kullanmış oluyoruz.

Şimdi, Meclisin yeni sistemde bize bu imkânı vermediğini biliyoruz. Yeni sistem, maalesef, bakanlarla mütakabiliyet oluşturma imkânını vermiyor bize. Parti başkanları burada olup Başbakanla cümle kurunca, parti başkanlarıyla mütakabiliyet oluşturan, Başbakanla mütakabiliyet oluşturan parti başkanları “Biz de başbakan olabiliriz.” bakanlara cümle kuran milletvekilleri “Biz de kabine sorumluluğu taşıyabiliriz.” cümleleri kurmuş oluyorlar. Şimdi bu imkândan mahrumuz ama yeni sistemin elinize vermiş olduğu siyasi kuvvetin, uzunca yıllardır elinizde bulundurmış olduğunuz siyasi iktidar kuvvetinin medyada temsil imkânlarınızı da lehinize çeviriyor olması bizi burada kendimizi ifade imkânları anlamında daha sınırlı bir alana hapsedti. Bizim size yakın siyasi kanallarda, siyasi perspektifinize destek veren kanallarda görünme imkânımız olmadığı için, biz, elinizdeki mevcut kanallardan söylediğiniz her cümleye buradan cevap verebiliyoruz. Bunları yaparken de hassasiyet gösteriyoruz, grup toplantılarında diyoruz ki: Arkadaşlarımızın verdiği, milletvekillerimizin verdiği önergeleri gündemle ilişkilendirecek şekilde verelim, hem milletvekillerimizin sürece katılmasını sağlayalım hem hassasiyet gösterdiğimiz mevzularda dikkat çekelim hem de mevzuyla birleştirelim.

Ben söylüyorum, Bülent Bey cevap veriyor: “Ne alakası var gündemle?” İlişkilendiriyorum gündemle, diyorum ki: Askeralma Kanunu Teklifi’ni görüşüyoruz. Aslında askerliği konuşuyoruz, orduyu konuşuyoruz, ordunun kuvvetini konuşuyoruz. Bunu yaparken dikkat çekmeye çalıştığımız şey şu: Devlet yöneticilerinin kullandıkları cümlelerin ordunun mesuliyetini de havi bir ciddiyet taşıması lazım. Ne diyoruz? Şunu diyoruz aslında: Ben tedbirli çıktım, önergeyi tedbirli verdim, sataşmaya mahal verilirse cevap vereceğim işi de ayarladım. Ordu dediğiniz kurum Türk devletinin kurucusu olmak vasfıyla, Türk milletinin, Türk vatanının inşacısı olmak vasfıyla -aslında ordunun rabiasını söylüyorum- vatan, bayrak, namus, itihah yani Türk vatanının itihadını, Türk vatanının, Türk Bayrağı’nın namusunu, Türk devletinin teklifini savunan mekanizma, aynı zaman kuran da mekanizma. Dolayısıyla ordunun itihah mesuliyetini, vatanın birliğini sağlama mesuliyetini, gücünü vatanın birliğini beraberliğini sağlamak anlamında kullanma mesuliyetini “kürdistan” tabiriyle örselemeyin diye söylüyorum. Alakası var mıymış beyefendi? Var, alakası var. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) “Kürdistan” tabiriyle örselenmesin. Niye? Çünkü ordu kanununu görüşüyoruz, ordunun kuvvetini konuşuyoruz, ordunun daha profesyonelleşirken bölgesinde ağırlaşan şartları taşıma kabiliyetini konuşuyoruz.

Efendim, biz cümle kuruyoruz, cümlelerimizin arkasından, satır aralarından sataşmalara şöyle konu ediliyoruz: “Şahsi alınganlık ettin.” Grubum adına da konuşuyorum, şahsen de konuşuyorum.

Siyasi kariyerimizde devlet yönetimiyle alakalı çok parlak bir imkân olmadı. Yani ben 48 yaşında bir kardeşinizim, Türk tarihinde yaşı 40'ı geçtikten sonra Türk milletine mal olmuş çok az adam kahraman olmuştur, böyledir. Bu yaş haddi gittikçe açılmaya başladı. Bu Türk devletinin içinde bakanlık yaptığımız, başbakanlık imkânı bulduğunuz, şu anda Cumhurbaşkanlığı yaptığımız makamları, mevkileri size yaşları 20'lerde idealizme adanmışlığıyla, devletine milletine kurban olmuşluğuyla Türk askeriyesinin, Türk harbiyesinin kurmayları verdi, 40 yaşını çoğu göremedi. Dolayısıyla biz şimdi bu mevzide size cümleler kurarken aslında elimizde devletin hizmet imkânları olmadığı için çok parlak bir siyasi kariyerden bahsedemeyiz. Ama ben sizin kardeşinizim, sizin gözlerinizin içine baka baka söyleyeceğim bir cümle var: Beni cümle kurarken -grubumuzdaki bütün milletvekillerimizi de katıyorum buna- çocuklarımızın katilleriyle aynı cümle içerisinde zikredemezsiniz, siz değil feriştahtınız zikredemez. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bakın, bizi eleştirebilirsiniz, bize kızabilirsiniz, cümle kurabilirsiniz; bizi vatansızlarla, bizi bayrak düşmanlarıyla, bizi Allahsızlarla, bizi devlet, millet düşmanlarıyla aynı cümlede zikredemezsiniz, bunu alınımızın ortasından kaşınmak sayarım. Ben parlak siyasi kariyeri olan bir kardeşiniz değilim ama kendimi bildim bileli, vatanıma, milletime, dinime, devletime adanmış bir ömür yaşadım. Ben siyaseti meslek olarak yapmadım, milletvekili grubumuz da öyle. Biz siyaseti iş olarak yapmıyoruz -işlerimiz var, mesleklerimiz var- artan zamanlarımızda da yapmıyoruz, birinci işimiz olarak yapıyoruz ve bu iş bizim için vatan, millet meselesi. Çocuklarımız dâhil, biz babalarımızdan böyle gördük, babalarımız da babalarından böyle bildi. Ben ülkesine ülküsüyle biatini Yozgat'ta yapmış bir ailenin evladıyım. Dedem ülkücüydü benim, babam ülkücü, ben ülkücüyüm, oğlum da ülkücü. Bizimle ilgili cümle kurarken PKK'lılarla ilişkilendirme, irtibatlandırma sürecine dikkat etmeniz lazım. Biz "PKK'yla, Kandil'le düşman mısınız?" cümleleri kuracağımız adamlardan değiliz. Kandil'le düşman mıyız? Evet, düşmanız. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi cümleleri hatırlatacağım size. İstedığınız zaman, elinizde, siyasi geçmişimizi, güya söylediğimiz cümleleri hatırlattığımız bir film şeridi var; kumanda elinizde, istediğiniz zaman durduruyorsunuz, durduruyorsunuz, sonra diyorsunuz ki: "Bakın, ne demişler?" Biraz daha geriye sarın, görün, biz Kandil'e düşmanız, ne zamandan beri, biliyor musunuz? Siz Barzani'ye kongrelerinizde "Türkiye sizinle gurur duyuyor." dediğiniz zaman da düşmandık biz Kandil'e. (İYİ PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Biz Kandil'e düşmandık, ne zamandır biliyor musunuz? Siz lahmacun parası öderken de düşmandık biz. Biz Kandil'e düşmandık, siz Barzani'nin kongrede kafasından dökülmüş konfetileri temizlerken de düşmandık. Biz Kandil'e düşmandık, ne zamandır biliyor musunuz? Siz Türk devletinin ismini, Türkiye ismini, Türk ismini, Türk Bayrağı'nı tartışırken de düşmandık biz, hâlâ düşmanız. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Çocuklarımızın katillerinin birinin parmak iziyle, bize vereceği bir oyla belediyeyi değil vatani, hepsini verseniz alırsak namussuzuz. Ne diyorsunuz siz bize? (İYİ PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bizimle ilgili cümleler kurarken, özel istihdamıdır arkadaşlar... Yani her şeyi diyebilirsiniz, söylediklerimizi tenkit edebilirsiniz. Sizin "tek vatan" dediğinize biz "Türk vatani" diyoruz, cesaret edip de "Türk yurdu" diyemediğinize "Türk yurdu" diyoruz, "Türk dili" diyemediğinize "Türk dili" diyoruz. Biriniz cevap verin lütfen, bundan sonra söz alacaksınız belki, cevap verin. Herhangi birimiz ağzından çıkıp deseydi ki "kürdistan", sehven, sehven, İstanbul'da propaganda yaparken herhangi birimiz deseydi ki, Ekrem İmamoğlu -partimizden de değil, ittifakımızın aday- Trabzon'a gittiğinde deseydi ki "Ekümeniklikten dolayı, böyle böyle, kutluyorum.", bizi sokağa çıkaracak mıydınız, bizi bu Meclise sokacak mıydınız, biz burada konuşabilecek miydik? Meral Akşener deseydi ki "kürdistan", sehven, kasten de değil; efendim "Eskiden de kürdistan." deseydi, "Böyle denirdi." deseydi bizi bu Mecliste konuşturacak mıydınız? Arkadaşlar, istisnası olmaya heves ettiğiniz işler yüzünden bu hâldeyiz; o yüzden, partim ve grubum adına, kendi şahsım adına da istihdam ediyorum, bizi tenkit edin, eleştirin, sözlerimize karşı çıkın ama bize bir daha PKK'lı imasında bulunmayın. Ya, bıktık ya, bıktık!

Yani, bir seçimde seçim kazanmak için FETÖ'cü, peşinden PKK'lı, bu seçimde ettiniz bizi Yunan; öbür seçime idmanlı olup da bize Ermeni diyeceğiniz zamana kendimizi alışkın hâle getiremeyiz yani sıradan savuşturuyorsunuz bizi. Bir yüzüne vurunca bir yüzünü dönecek insanlar değiliz biz. “Susuyoruz diye zannetmeyiniz ki...” kısmına Tayyip Bey'in cümlelerini katıyorum yani “Yumuşak başlıysak uysal koyun değiliz.” diye Beyefendi'nin çok severek okuduğu şiiri bizim de söylediğimizi sayın lütfen.

Şimdi, bu faslı bitiriyorum.

Ne kadar zamanım kaldı Başkan?

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Bitti.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Sürem bitti. Maalesef akordumuzu bozduğunuz için ordu meselesini konuşamadık.

İstirham ederim Başkanım, bana birkaç dakika verirseniz, orduyla ilgili birkaç şey söylemem lazım.

Teknik bir şey söylemeyeceğim. Mehmet Ali Bey'in dün konuştuklarına katılıyoruz, endişelerine katılıyoruz, ikazlarına katılıyoruz; CHP Grubu adına konuştu, hem de mesleğin içinden geldiği için olanı biteni çok daha rahat görebiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) - Devam ediyorum Başkanım.

Türk ordusunun bütünlüğü üzerinde konuşacağım bir şey var: Bizim üniversiteye girdiğimiz zamanlarda kariyer olarak doktorluk, avukatlık -mülki idarede görev almak anlamında- işte, diplomatlık, valilik imkânlarını sağlayacak uluslararası ilişkiler -maddi konfor anlamında- bölümlerini kazananlar itibarıydı. Büyüklerimiz sorarlardı ki bize, imtihana girdiğimiz zaman arkadaşlarımızla beraber: “Oğlum, nereyi kazandınız?” “Efendim, Mülkiyeyi kazandık, mühendisliği kazandık, doktorluğu kazandık.” diyenlere bir şey demezlerdi; “Öğretmenliği kazandık.” diyenlere derlerdi ki: “E, oğlum biraz daha çalışsaydın da doktorluğu kazansaydın.” Doktorluk düşkünlüğünden değil aslında bu, maddi beklentiden. “Hiçbir şey olamazsam öğretmen olurum.” cümlelerinin kurulduğu yıllardır 1986'lar, 1987'ler, 1988'ler. Peşinden o hissiyat devam etti: “Hiçbir yeri kazanamazsam öğretmenliği kazanayım.” “Hiçbir şeyi kazanamazsak öğretmenliği kazanalım.” düşüncesi Türk eğitimini buraya getirdi. “Hiçbir şeyi kazanamazsak öğretmenliği...” Öğretmenlik kurumu, Türkiye'nin en müstesna meslek grubu olması gerekirken aslında hiçbir yeri kazanamayanların mecburi tercihleri hâline geldi. Bugün “Hiçbir şey olamazsam asker olayım.” süreci başlamasın diye söylüyorum bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayınız Sayın Ağırlioğlu.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Toparlayacağım Başkanım.

“Hiçbir şey olamazsam asker olayım.” sürecini başlatmamak lazım. “Millî gelir seviyemiz 30-35 bin dolar seviyesine geldiği zaman -esas soru bu- 35 bin-40 bin dolar seviyesine geldiğinde yani bedelli askerlik yapma imkânı, fırsatı herkese tanındığında, geliriyle de bunu karşılması mümkünse insanların kaç askere gider?” sorusunda gizlidir benim hassasiyetim. Yani bedelini ödeme imkânı verildiğinde -bu parayı verip askere gitmek, gitmemek- bu tercih istatistik olarak araştırılmalıdır. Türk ordusunu konuşurken mevzu promosyonla, reklama “Onu yapana bunu veriyoruz, bunu yapana şunu veriyoruz.” denmez. Askerliğin bir bedeli yoktur, kelimelere bile dikkat etmek lazım. “Vatan hizmeti” denilebilir, “bedelli vatan hizmeti” “bedelli askerlik” denmez, bedelli askerlik mevzu edilemez çünkü askerliğin

bedeli vatana sadakattir, bedeli vatan için ölmektir. Dolayısıyla aslında bilabedel yapılacak bir işin içerisine “bedel” kavramını koyuyorsak ihtimam göstereceğiz.

Bunun üzerine benim birkaç saat konuşmam lazım aslında çünkü ordunun bu mevzularını konuşan ekiple siyasi olarak problemlerimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Başkanım, anlayışınıza sığınıyorum.

BAŞKAN – Evet, anlayış gösterelim, bir dakika daha uzatalım.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Hatırlayın, on yedi yıllık iktidarımızın her değişikliğine, Millî Eğitim Bakanlığının yaptığı her değişikliğine “devrim niteliğinde bir değişiklik” “olağanüstü bir değişiklik” “Türk eğitim sistemini ayağa kaldıracak bir değişiklik” diyerek 15’incisini değiştirdiğimiz bu sistemin içerisinde çocuklarımız devrildi yani sizin “devrim” dediğinize çocuklarımız devrildi, Türk istikbali devrildi. Ordu sonuçtur. Devleti güçlü olmayanın ordusu güçlü olmaz. Milleti güçlü olmayanın ordusu güçlü olmaz. Eğitim çökmüş bir memleketin ordusu güçlü olamaz. 143 bin evladını yurt dışına beyin göçüyle vermiş bir milletin ordusu güçlendirilemez. Üniversiteleri dünyayla rekabet edemez bir ülkenin ordusu güçlenemez, ekonomisi çökmüş bir ülke güçlenemez, sanayicisi ayakta olmayan bir ülke güçlü olamaz, tasarruf oranları düşmüş bir ülke ayakta kalamaz; AR-GE bütçeleri sınırlı hâle gelmiş bir ülke güçlenemez, ayağa kalkamaz.

Dolayısıyla, sıkıştığımız yerleri görün diye söylüyorum. Amerika’nın F35 restine “Canımızı sıkarsanız S400’ü alırız.” demekten başka alternatifler üretmemizin yolu bilmektir, okumaktır, alın teriyle gayret etmektir, daha çok çalışmaktır. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Türk devletinin dünyaya söyleyeceği söz şu mu olmalıydı: “Eğer bize vermezseniz biz de gideriz Rusya’ya.” Davulcuya kızdım, zurnacıya kaçıyorum gibi bir şeyi, asla böyle bir şeyi kaldıramayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlamak için söz veriyorum.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Türk devletinin ayağa kalkmasının yolu... Toplumsal tesanüt başta olmak üzere her şey birbiriyle irtibatlı. Siyasi çatışmaya cümle kuruyoruz. Niye? Siyasi tevhit olmadan, siyasi beraberlik olmadan Türk yurdunu ayağa kaldıramazsınız. Ekonomiyi ayağa kaldırmamızın yolu güvendir; güvenin yolu istikrardır; istikrarın yolu Türkiye’de siyasi beraberliktir. Biz bu siyasi beraberliğin ittifak noktalarının artacağı mevzuları konuşurken bile hakaretleşmek zorunda kalıyoruz. Askerlik mevzusunu konuşuyoruz; Meclisten, Genel Kuruldan bize “PKK’lı” denilmiş, asabı bozulmuş insanlar olarak çıkıyoruz. Bu mevzuda hassasiyetinizi istirham ediyorum.

Ben galiba bu mevzuda söyleyeceklerimi milletvekili arkadaşlarımla anlayışına sığınarak, onların konuşma haklarından fedakârlık etmelerini isteyerek, buraya üç dört sefer daha gelerek sürecin konuşmam gerektiğine inandığım kısımlarını da konuşacağım.

Genel Kurulunuza saygılarımla. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, sataşmadan söz istiyorum “Cesaretiniz yok.” dediği için.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika süreniz var Sayın Turan, yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, sayın grup başkan vekilinin bu kadar alınmasını şaşkınlıkla izledim çünkü sabahleyin...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Allah, Allah!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bir şey demedin arkadaşlar, sakın. Oo, böyle bir usul yok. Sakin, sakın...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – “Allah, Allah” dedik diye...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Peki, siz konuşun, ben dinliyorum. Hadi!

BAŞKAN – Hayır, Sayın Turan...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yok, sen konuş, biz gülelim.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Yavuz Bey, siz konuştuğunuz, Sayın Dervişoğlu da konuşsun.

BAŞKAN – Sayın Turan, siz Genel Kurula hitap eder misiniz lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Siz konuşun, biz gülelim. Buyurun.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu... Lütfen, değerli arkadaşlar...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Yakışıyor mu? Yaşınıza, devlet adamlığına yakışıyor mu?

BAŞKAN – Sayın Turan, Sayın Turan...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi kişilerin terbiyesini sorgulama.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, lütfen...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Peki.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; kim olursa olsun, sabahleyin ilk Meclisi açarken, millet bizi beklerken, gündemde ne var diye düşünürken, milyonlarca gencimiz askerlikle ilgili kulaklarını, gözlerini buraya çevirmişken, daha ilk cümleye “Arkadaşlar, AK PARTİ’ye sataşacağım, neden ‘kürdistan’ dediniz?” diye başlarsa bir insan cevabını alır.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Nezaket gösterdiniz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Siz söyleyeceksiniz, biz cevap vermeyeceğiz; siz hakaret edeceksiniz, biz cevap vermeyeceğiz. Böyle bir şey yok.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Cevap verin, tabii ki cevap vereceksiniz, yakıştıracaksınız cümleyi.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Söylerseniz cevabınızı alırsınız.

Bakın, değerli arkadaşlar, 82 milyon bu ülkede beraber yaşıyoruz. Hiç kimseyi terörle itham etmeye, hiç kimseyi aşağılamaya kendimizi memur görmeyiz ama siz daha Meclisin -tabiri caizse- kapısını açarken, günaydın derken bu ithamla başlarsanız bizim şu hakkımız doğar: Sizin İstanbul adayınız “Selahattin Demirtaş’ın politikasını alkışlıyorum.” dediğinde ne demiştiniz? Var mı cevabınız? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Selahattin Demirtaş kadar kafanıza taş düşsün! Selahattin Demirtaş, Selahattin Demirtaş...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ya da ne bileyim, sizin, seçim kampanyasında paslaştığınız partilerin bir tanesinin genel başkanı tutup da “Batıda Erdoğan kaybedecek, kürdistanda biz kazanacağız.” derken hiçbir kelime etmezseniz bunu söylemeyecek miyiz arkadaşlar? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Siz şunu diyorsunuz: Ben söylerim ama cevap vermeyin, ben konuşurum cevap vermeyin.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Açın izleyin, neler demişiz seçim meydanlarında bakın.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Herkes hak ettiği cevabı alacak arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden bir daha söylüyorum.

Sayın Başkanım, bir dakika daha istirahat ediyorum izin verirsiniz.

BAŞKAN – Süreniz daha bitmedi zaten.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın grup başkan vekili “Türk devleti” demekten korktuğumuzu ifade ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Evet, öyle.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Burada değil, Diyarbakır’da.

BAŞKAN – Bekleyin, bir dakika daha ekleyelim.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın grup başkan vekili, AK PARTİ’nin “Türk devleti” demekten korktuğundan, çekindiğinden bahsettiler.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Yozgat’ta diyorsunuz, Diyarbakır’da demiyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bunu duymadığımızı farz ediyorum, bunu yakıştıramadığımı ifade etmek istiyorum.

Biz kampanyamızda sürekli “tek millet, tek bayrak, tek devlet, tek vatan” derken herkes bilir ki o millet, Türk milletidir; o bayrak, Türk Bayrağı’dır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim devletimiz, vatanımız Türkiye’dir, Türk vatanıdır. Bizim resmî dilimiz Türkçedir ama bu millet içerisinde yaşayan diğer tüm dostlarımızın, kardeşlerimizin, 82 milyonun diliyle, inancıyla, giyimiyle beraber yaşamasının önündeki engellerin kaldırılmasından onur ve şeref duyuyoruz. Biz beraber oldukça bu bayrağın altında, tüm milletler, tüm arkadaşlar, kardeşler, 82 milyon beraber oldukça ileriye dönük gururumuz, heyecanımız daha da artar. Allah’tan ki AK PARTİ’nin tüm demokratik engelleri aşmak gibi, tüm sorunları aşmak gibi bir iradesi var da artık bu ülkede herkes daha rahat dilini ifade edebiliyor, daha rahat giyinebiliyor, birliğimize beraberliğimize daha çok katkı sağlayabiliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oluç, sizin de bir söz talebiniz oldu 60’a göre.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, Adalet ve Kalkınma Partisinin grup başkan vekili iki konuda bizi kastederek sataşmada bulundu. Bunlardan birincisini önce söyleyeyim. Daha evvel de Mecliste gündeme geldi, bu konuda görüşlerimizi açıklamıştık. Biz bir siyasi parti olarak sizi eleştiriyoruz ve sizin iktidar alanınızı daraltmak için bir politik taktik uyguluyoruz. Bunu ne kadar eleştirirseniz eleştirin bu taktiğimiz tuttu, doğru yaptık; bunu ayıplayamazsınız, suçlayamazsınız. Bir siyasi parti olarak, bir muhalefet partisi olarak bizim görevimiz, sizin iktidar alanınızı daraltmaktır, sizi eleştirmektir, doğru politikalara yöneltmektir sizi. Bunun neresi suç oluyor ya? Bunu niye eleştiriyorsunuz ikide bir? Beğenmeyebilirsiniz, yaptık bunu, yeniden yapacağız. Yani bu yerel seçimlerde bunu yaptık, yeniden İstanbul'da da yapacağız, bundan emin olun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hatay'da yaptık, Antalya'da yaptık, Mersin'de, Adana'da, İzmir'de, Aydın'da, Yalova'da yaptık, Ardahan'da yaptık, İstanbul'da yaptık, onurla yaptık. Seçmenlerimiz siyasi partimizin bu taktiği doğrultusunda davrandı ve oylarını öyle kullandı.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Biz de onu söylüyoruz zaten, aynı şeyi söylüyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Burada herhangi bir suçlama konusu asla olamaz. Siz de yaparsınız muhalefette olsanız iktidarı değiştirmek için çeşitli taktikler, birincisi bu.

İkincisi: Şimdi, bakın, Selahattin Demirtaş dediniz. Selahattin Demirtaş yıllarca bu Mecliste onuruyla politika yapmış, bizim Eş Genel Başkanlığımızı yapmış bir kişidir. Selahattin Demirtaş, Fetullahçı savcılarının suçlamalarıyla şu anda cezaevinde yatmaktadır. Yıllarca grup başkan vekilliği ve grup başkanlığı yapmış bir kişidir.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Ahmet Türk'ü çıkardılar, belediye başkanı oldu.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Selahattin Demirtaş'ın adını anarken dikkat edeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Selahattin Demirtaş sadece Halkların Demokratik Partisinin değil, sadece Kürt halkının değil, Türkiye'deki demokrasi güçlerinin büyük bir onurla, büyük bir güvenle destekledikleri bir politikacıdır. Utanç duyulması gereken şey, bu politikacının bu Mecliste, Meclis kürsüsünde, grup konuşmalarında, mitinglerde yaptığı konuşmalardan dolayı iki buçuk yılı aşkın bir zamandır hapiste yatıyor olmasıdır. Utanç duyulması gereken şey budur. Selahattin Demirtaş'ın adını anarken dikkat edeceksiniz ve saygı duyacaksınız, hepimiz gibi.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Duymuyorum, duymayacağım. 52 kişinin katilidir o.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, polemik uzasın istemiyorum, gündemimiz yoğun.

Sayın grup başkan vekilinin ifade ettiği gibi biz, HDP'nin ittifak söylemini eleştirmek değil, ayıplamak değil, tespitini yaptık. O yapılan ittifaka ilişkin vurguyu ifade ettik. Zaten bununla aynı şeyi söylemiş olduk.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Düzce Milletvekilimiz Sayın Ümit Yılmaz'ı davet etmeden önce...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Bir ve berabersiniz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir şey söyleyeceğim. Başkanım, beni bağışlayın, bir şey eklemem lazım.

BAŞKAN - Sayın Ağırlioğlu, sisteme girerseniz bu tartışmalar sırasında görmüş de olurum. Ama lütfen tartışmayı uzatmadan bitirelim artık çünkü bu karşılıklı söylemlerle kanun teklifinin görüşmelerini sürdüremeyiz.

Bir dakikalığına söz veriyorum.

Buyurun.

38.- *İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Cumhuriyet Halk Partisiyle ittifak hâlinde olduklarına, açık siyaset yaptıklarına ve seçim meydanlarında konuştuklarının neler olduğuna ilişkin açıklaması*

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Biz Cumhuriyet Halk Partisiyle ittifak hâlindeyiz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bakın, dinleyin beni, ben bunu tane tane anlatıyorum, siz de sizin için...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Allah Allah!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, sakın olun. Sakın olun, herkese söz veriyoruz.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Ne biçim bir tarz bu!

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, istirham ediyorum bakın... Ya, şöyle şöyle durumunuzu anlatacağım size, durumunuzu. Durumunuzu anlatacağım size.

BAŞKAN – Sayın Ağırlioğlu, siz konuşun lütfen, duyuluyor zaten.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz, “Dinleyin.” diyor.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Şimdi söylüyorum, bazen siyasi mecburiyet sizin için taktik hâline geliyor ya, ondan bahsedeceğim size.

Tayyip Bey normalde Esad'dan nefret ediyor, inanıyorum dedim size birkaç sefer, nefret eder. Amerika'nın bizi çektiği tuzaktan kendini kurtarmak için Rusya'ya yaslanmaktan başka çare bulamadı, Putin'e yaslanmak zorunda kaldı. Sabahtan akşama kadar Esad'a sövüp akşamdan sabaha kadar Putin'le telefonlaşmak zorunda kaldı, mecburiyetten. Esad'ı kim tutuyor orada?

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Konuya gel, konuya. Buradaki konuya gelelim.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Esad'ı kim tutuyor orada? Putin. Putin kimi destekliyor? Esad'ı.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Buradaki konuya gelin.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, istirham ediyorum, bizim...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Gündeme gel Başkan, gündeme.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Bakın, biz açık siyaset yapıyoruz. Sizin o istihza tebensümlerinizin bir karşılığı yok.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Toparlayın, bitirelim artık.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Şundan dolayı yok: Bizim seçim meydanlarında konuştuğlarımızı bulabilirsiniz, neler demişiz. Biz, çocuklarımızın katillerinden oy istemedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Ağırlioğlu, toparlayın, bitirelim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Berabersiniz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Biz, PKK’yı meşru görenlerden oy istemedik, söyledik, beyan ettik.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Berabersiniz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, biz söyledik diyorum bakın, avazımız çıktığı kadar meydanlarda söyledik.

BAŞKAN – Siz devam edin konuşmanıza Sayın Ağırlioğlu.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Lafı uzatmadık, sündürmedik, söyledik. Ama HDP’ye oy veren Kürt vatandaşlarımızın 6 milyon olması üzerine sizin “HDP eşittir PKK” demenize şöyle cümle kurduk biz: Her PKK’lı HDP’li olabilir, her PKK’lının HDP’li olduğuna ben iman ediyorum ama her HDP’li PKK’lı değildir dedik. Dedik mi? Dedik. Ondan sonra da “Vatanın birliği, beraberliği için, Türk milletinin, Türk devletinin istikbali için ben bu siyasi vizyonda oluyorum diyen her Türk vatandaşından oy istiyoruz.” dedik, hepsi bu kadar. Mevzuyu uzatmanıza, sündürmenize gerek yok. Lüzumsuz şirinlik yapıp oy avcılığı yapmadık biz, yapmıyoruz. Herkes kendi taktiğiyle yürüyor. Yutkunmadık bile, yutkunmadık, susmadık.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Ağırlioğlu.

Sayın Oluç, siz de bir cümleyle toparlayın lütfen, bitirelim. Milliyetçi Hareket Partisinin değerli konuşmacısı bizi bekliyor çünkü.

Buyurun Sayın Oluç, bir cümleyle toparlarsanız sevinirim.

39.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, İYİ PARTİ Grubuyla herhangi bir ortaklıklarının, ittifaklarının olmadığına ve olmasını da düşünmediklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, evet, yeni bir sataşmaya mahal vermek istemiyorum.

Her HDP seçmenin ne olduğu, HDP’ye oy verenlerin ne olduğu konusunda yani tartışmayı burada yapmamıza herhâlde gerek yok.

BAŞKAN – Şüphesiz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bunu istiyorlarsa kamuoyu araştırma şirketlerine görev verip öğrenebilirler. Fakat, bir şeyi söyleyeyim, İYİ PARTİ Grubu da rahatlamış olsun: Bizim, İYİ PARTİ Grubuyla herhangi bir ortaklığımız, ittifakımız yoktur, yapmayı da düşünmüyoruz, rahat olun o konuda.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Yani hiç üzülmedik buna!

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)*

BAŞKAN – Evet, birinci bölüm üzerinde söz isteyen, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Düzce Milletvekilimiz Sayın Ümit Yılmaz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Yılmaz, süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemimizdeki Askeralma Yasa Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, öncelikle, Tunceli’de şehit olan 2 uzman çavuş kardeşimize Allah’tan rahmet diliyorum, kederli ailelerine de başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Türk milleti tarih boyunca ordusuna çok önem vermiş, devlet yapılanmalarında ordunun ayrı bir yeri olmuştur. Türk milleti bilinen tarihiyle iki bin iki yüz yirmi yedi yıllık geçmişi olan bir ordu sistemine sahiptir. Türklere ordu teşkilatının oluşumunda ordu millet geleneğinin yeri çok büyüktür. Ordu millet geleneği binlerce yılda oluşmuş, Türk milletine özgü bir gelenektir. Binlerce yılda oluşan bu gelenekle Türk milleti gerek vatan savunmasında gerekse yeni yurt ediniminde orduyla beraber hareket etmiştir. Metehan zamanından başlayan bu gelenek, Türklerin yerleşik devlet hayatına geçtiği Selçuklu Devleti, Osmanlı Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti devletinde de bozulmadan devam etmiştir. Değişen coğrafi, sosyal, ekonomik şartlara, iç ve dış tehditlere rağmen ordu millet geleneği bozulmadan bugünlere kadar gelmiştir.

Türk milleti, Türk ordusunun oluşumunda hep asli unsur olarak kalmıştır. Gerek İslamiyet’ten önce gerekse Türklerin İslamiyet’le tanışmasından sonra ordu teşkilatının Türk milleti gözündeki kutsallığı ve yeri asla değişmemiştir. Hatta İslamiyet’i kabul ettikten sonra ordu yeni bir kutsallık kazanarak “Peygamber ocağı” olarak adlandırılan yer olmuştur.

Tarih boyunca Türklerin kurmuş olduğu devletlerde ordu teşkilatının dili her zaman Türkçe olarak kalmıştır. Türk milletinin İslamiyet’le tanışıp ilk Türk-İslam devleti Karahanlılar’ın İslamiyet’i kabul etmesinden sonra da ordu millet ilişkisi giderek artmıştır. Daha sonra kurulan Selçuklular olsun, Osmanlı İmparatorluğu olsun, ordu millet geleneğinde değişiklik olmadan Türkiye Cumhuriyeti kurulmuş ve aynı gelenek günümüze kadar ulaşmıştır.

Türk ordusunun tarih boyunca diğer bir özelliği de toplumun gelişmesine önyak olması konusunda yapmış olduğu liderliktir. Özellikle orduda askerlik faaliyetleri esnasında yaşananlar tıp ve mühendislik alanında gelişmelerin öncülüğünü yapmıştır. Tarihimizde bunun örnekleri oldukça fazladır.

Osmanlı İmparatorluğu’nda olsun, Cumhuriyet Devri’nde olsun, ülke ekonomik zorluk çektiği zamanlarda dahi ordunun modernizasyonuna ve geliştirilmesine her zaman önem verilmiştir. Orduda silah altına alınan askerlerde zaman içinde ihtiyaca uygun değişiklikler yapılmıştır. Tarihte orduyu oluştururken kimi zaman devşirme askerlerden faydalanılmışsa da asli unsur her zaman Türk milleti olarak kalmıştır. Tanzimat Dönemi’nde II. Mahmut’un Yeniçeri Ocağını kaldırması o dönem Osmanlı İmparatorluğu’nun ordu içindeki en büyük inkılabı olmuştur. Yeniçeri Ocağının kaldırılmasıyla orduda yeniden yapılanmanın yanında büyük bir modernizasyona gidilmeye çalışılmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu’ndan sonra kurulan Türkiye Cumhuriyeti devleti ordunun düzenlenmesinde eski geleneğe bağlı kalmakla beraber köklü değişikliklere gitmiştir. Cumhuriyeti

kuran kadronun, başında Mustafa Kemal Paşa olmak üzere diğer kurucu ve kurtarıcı kadronun tamamına yakını Osmanlı Devleti ordusu içinde yetişmiş kadrolardır. Cumhuriyeti kuran kadronun imparatorluktan aldığı binlerce yıllık bilgi birikimi ordunun Türk Silahlı Kuvvetleri olarak oluşumunu sağlamıştır. Cumhuriyetin kurulmasıyla ordudaki en büyük devrim asker ile siyaset arasına kalın bir çizgi çizilmesiyle gerçekleşmiştir. Bu vesileyle askerlerin görevleri sırasında siyaset yapmaları yasaklanmıştır. İmparatorluktan ulus devlet anlayışına geçilmesiyle ordunun yeniden yapılanması bu anlayış çerçevesinde gerçekleşmiştir. Dönemin gerekliliğine uygun olarak zorunlu askerlik sistemi yeni hâliyle düzenlenmiştir. 1927 yılında çıkarılan Askerlik Kanunu da yeni devlet yapılanmasına uygun hâlde çıkartılmıştır. 1927'den günümüze kadar gelen bu kanunda, değişen askerî şartlar, ekonomik ve toplumsal gelişmeler, iç ve dış tehditler karşısında askerlik sürelerinde zaman içinde değişiklikler yapılmıştır. Ordunun subay ihtiyacını gidermek ve zorunlu askerlik görevlerindeki belli bir düzende tutmak ülkemiz açısından oldukça önemlidir. Özellikle son zamanlarda çıkarılan bedelli askerlik uygulamaları toplumda bazı tartışmalara sebep olmuştur.

15 Temmuz hain darbe girişiminden önce orduyu ele geçirmeye çalışan ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin içine çöreklenen FETÖ, darbeyle ülkemizi bölmeye çalışmıştır. Ülkemiz kurumlarını, özellikle de Türk Silahlı Kuvvetlerini FETÖ ve benzeri yapılanmalardan uzak tutmamız devletin ve milletin bekası açısından oldukça önemlidir. Yeni çıkarılacak yasayla FETÖ'nün ordu içinde kalan kırıntıları temizlenmeli ve benzeri örgütlenmelere bir daha izin verilmemelidir.

Ülkemiz bulunduğu bölge itibarıyla yüksek güvenlik tedbirlerini asla elden bırakmaması gereken bir coğrafyadadır. Ülkemizin çevresinde yaşanan gelişmeler bunun en büyük göstergesidir. Bu yüzden S400 gibi hava savunma sistemlerinin alınmasını ve tek yönlü tedarikçi yerine diğer seçeneklerin değerlendirilmesini destekliyoruz.

Ülkenin birliğini ve bulunduğu coğrafyada büyüyerek devamını sağlayabilmenin bir diğer şartı da Türk Silahlı Kuvvetlerini zafiyete uğratmayacak yeni bir personel rejimidir. 1927 yılında kabul edilen 1111 sayılı Askerlik Kanunu ve 1076 sayılı Yedek Subaylar Kanunu bugüne kadar ülkemizi idare etmiştir. Ancak gelişen sosyal, ekonomik, teknolojik şartların yanı sıra değişen küresel güç dengeleri ve tehdit algıları yeni bir yasa hazırlanmasının gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Yeni askere alma kanunu çıkarılırken özellikle üzerinde durulması gereken konuların başında zorunlu askerlik sisteminin toplumun geniş tabanını muhafaza etmesini sağlamak gelmektedir. Yasayla ülkenin sahip olduğu nüfus gücünün verimli kullanımına ve ordunun profesyonel sistemine katkı sağlanmaktadır. Askere alma süreçlerinde yaşanan değişkenliklerin önüne geçilerek farklı uygulamalarda yaşanan kafa karışıklığı giderilmektedir. Son yıllarda sıklıkla çıkarılan ve her zaman çıkacağı söylenisi dolaşan bedelli askerlik ve para miktarı belirlenirken farklı tutarlar, toplumun ve askerlerin arasında kafa karışıklığına neden olmaktadır. Bu hazırlanan kanun teklifiyle bunun da önüne geçilmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin şanlı mazisi kahramanlıklarla doludur. Türk Silahlı Kuvvetlerinin her personeli vatani ve milleti için gözünü kırpmadan şehadeti göze alan yiğit Türk evlatlarından oluşmaktadır. En üst rütbelisinden en alt rütbedeki personeline kadar tamamı bu övgüye mazhurdur.

Malum olduğu üzere, parti grubumuzun kahraman uzman çavuşlarımızın kadro talepleriyle alakalı kanun teklifi hâlen Komisyonda beklemektedir. Vatan savunmasında kahramanca mücadele eden uzman er ve erbaşların kadro isteği yerine getirilmelidir. Ayrıca, uzman çavuşların özlük haklarında bir an önce düzenlemeye gidilmeli, hak mahrumiyetleri ortadan kaldırılmalıdır. Sosyal haklardan olan Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yönetmeliği'nde yerlerinin belirtilmesi, orduvelelerinden faydalanmaları

gibi hakları da verilmelidir. Yeni yapılacak düzenlemede mevcut, silahlı durumda bulunan uzman çavuşlara da astsubaylığa ve subaylığa geçiş imkânı sağlanmaktadır. Bir an önce bu teklifin yeni çıkacak kanunla uyumlu şekilde değerlendirilmesi kahraman uzman çavuşlarımızın hakkıdır.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem ve memleketim olan Düzce’de bir uzman er ve uzman erbaş okulunun yapılması Türk Silahlı Kuvvetlerinin çok az yatırımı olan Düzce için çok iyi olacaktır. Zira Düzce, bulunduğu konum itibarıyla bu yatırımın değerlendirilmesi gereken bir bölgedir. Çevresindeki bütün illerde Silahlı Kuvvetlerimizin birçok birliği bulunurken Düzce ilinde bulunmaması değerli hemşehrilerimizde haklı beklentiye neden olmaktadır.

Düzce, bölgedeki nüfus yoğunluğuyla, diğer askerî birlik ve askerî teknolojilere yakın mesafesiyle tercih edilmesi gereken konumdur. Düzce’ye yapılacak bir uzman er ve uzman erbaş eğitim okulu için, yer tahsisi ve diğer konularda, Türk Silahlı Kuvvetlerine yük getirmeden elimizden gelenin hemşehrilerimizle beraber yapılacağını bilmenizi istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ÜMİT YILMAZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, konuşmama burada son verirken şu anda gerek yurt içinde gerekse terörle mücadele için yurt dışında Pençe Harekâtı’nda olanlar başta olmak üzere tüm Türk Silahlı Kuvvetleri personeline başarılar diliyorum. Bu kardeşlerimiz bilsinler ki büyük Türk milletinin duaları her an onlarla beraberdir.

Bu arada iki gün sonra kutlayacağımız Jandarma teşkilatımızın 180’inci kuruluş yıl dönümünü de kutlamak istiyorum.

Genel Kurulu ve sizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekilimiz Sayın Nimetullah Erdoğan’da. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Erdoğan’da.

HDP GRUBU ADINA NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; hepinizi ve hazırunu saygı ve hürmetle selamlıyorum.

İki cihan savaşı, iki dünya savaşı arasında daha önce hazırlanmış bir yasanın belki bugün de üçüncü dünya savaşının konuşulduğu bir zeminde ve zamanda yeniden ele alınıp değiştirilmesi belki de bir mukadderattır diyorum ama elbette ki zamanın ve zeminin değişmesiyle yasaların da hükümlerin de değişmesi kaçınılmazdır. Mecelle kaidesidir: “Ezmânın tagayyürüyle ahkâmın tagayyürü inkâr olunamaz.” Yani zaman değişince elbette ki ona bağlı olarak hükümler de yasalar da değişecektir. Beşerî yasaları bir bünyeye benzetebiliriz, bir fiziyojiye, bir insan fiziyojisine benzetebiliriz; belli bir dönem hizmet ederler ve o dönem tamamlandıktan sonra onların da ömürleri tamamlanır. Ancak her yasanın bir ruhu var ki o ruhun kaybolması, o ruhun yok olması düşünülemez. Fakat, bu ruhun dirilmeye, diriltilmeye yani dirilişe ihtiyacı var. Bizim şu anda üzerinde konuştuğumuz, tartıştığımız ve mümkün merteye bütün arkadaşlarımızın objektif olarak değerlendirmesini yaptığı bu yasanın, ruh itibarıyla dirilmesi için veya arzu edilen dirilişin elde edilmesi için barış hakkını gözetmesi gerekiyor. Birinci değerlendirmemiz budur, bu yasanın barış hakkına riayet etmesi gerekiyor. 82 milyonun bu hakkı var ve o hak şu anda buradaki zevatın bizzat boynunun borcudur.

Bizim barış kültürümüzün zenginliğini konuşup tartışmamıza gerek yok. Öylesine emsalsiz bir barış kültürümüz var ki hem tarihî hem toplumsal olarak bunun en güzel şekilde muhafaza edilip değerlendirilmesi gerekiyor. Diyebiliriz ki Malazgirt'ten Çanakkale'ye kadar böylesine bir birikimin, böylesine eşsiz bir manevî ve kültürel sermayenin şu anda vârisleriyiz. O zaman bu barış hazinesinin, bu barış kültürel hazinesinin bu yeni düzenlemeyle ele alınması belki de bugün en değerli adımlardan bir tanesi olacak. Neden?

Değerli arkadaşlar, Silahlı Kuvvetler, barışı en iyi anlayan, barışı en iyi okuyan ve en iyi değer biçen bir kurumdur. Neden? Çünkü savaş sanatını icra eden, savaş sanatıyla hayatını ortaya koyan ve bunu savunma mantığıyla hayata geçiren bir felsefenin sahibi olan savunma gücü elbette ki barışın da en iyi savunucusu, belki de muhafızı olma hakkını taşımaktadır.

Bakınız “Yurtta sulh, cihanda sulh...” kaidesi aslında bugün belki de en acil olarak ele almamız gereken ve hayata geçirilmesi gereken bir prensiptir. Bu prensibin koruyucusu, kollayıcısı yine Silahlı Kuvvetler olmalıdır.

Düşünce olarak, felsefe olarak biz şuna inanırız: Savaş arızidir, barış ise cevherîdir; savaş geçicidir, barış ise kalıcıdır, esastır ve kutsaldır. Bundan dolayı Silahlı Kuvvetlerin bütün hazırlıkları, silahtan tutunuz da personele kadar, caydırıcı düşünceden, niyetten ve iradeden asla bağımsız olamaz. Esas olan caydırıcıdır, esas olan başkasına yani düşmanlığı esas alana karşı caydırıcı bir tedbir almaktır.

Bediüzzaman hazretlerinin çok veciz bir sözü var: “Bizim inancımız düşmanlığa düşmanlık yapmaktır.” Nerede bir düşmanlık varsa esas olan düşmanlığa karşı düşmanlık yapmaktır ki düşmanlığın panzehiri de odur.

İkinci husus adalettir. Bir kanunun adaletin emrinde olması lazım, şu andaki yasanın adaletin hizmetinde olması lazım. Adaletin hizmetinde olursa ancak ve ancak, 82 milyon insanın o hakkını biz burada göz ardı etmemiş oluruz. Ne tür adaletsizlik var bu kanunda? Bakınız “adalet”in kelime anlamı -haddimi aşıyorum belki, başışlayın- eşitlik. “Muadil” kelimesi “adalet” kelimesinden geliyor ki müsavattır bunun anlamı. Yani adalet eşittir eşitlik. O zaman, bu kanunda özellikle bedelliyle ilgili bir itirazımız var. Burada bir eşitsizlik var. Yoksul olan ile zengin olanın aynı ücreti ödemesi tamamen bir eşitsizliktir. Her adalet eşitlik ama her eşitlik adalet değildir.

Üçüncü husussa özgürlükle ilgilidir. Vicdan özgürlüğüyle ilgili diyoruz ki HDP olarak: Vicdani ret, bir özgürlük hakkıdır. Vicdani ret, kullanılması gereken bir seçim hakkıdır. Bunlarla ilgili bir düzenleme yapılabilir, kamu hizmetlerinde bu insanlar farklı farklı görevlerde istihdam edilebilirler.

O zaman, çok kıymetli arkadaşlarım, konuşmamı özetlersem şu üç itirazı ifade ederek huzurlarınızdan ayrılmak istiyorum: Birincisi, bu yasa barış hakkına riayet etmemiş. İkincisi, bu yasa eşitlik hakkına riayet etmemiş. Üçüncüsü, bu yasa özgürlük hakkına riayet etmemiş. Bu üç hakka riayet etmesi durumunda biz birtakım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Erdoğan.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Genel anlamda bu düzenlemeyi de elbette ki olumlu bulduk ama bu üç hakka riayet etmesini diliyor ve -son söz- bir müftü olarak sizinle şunu paylaşmak istiyorum: Komisyon da istirahat etmişim ve söylemişim. Geçen hafta Meclisimize asker aileleri ziyarette bulundular. Grup başkan vekillerimizden, partilerimizden müsait olanlarla görüştüler. Geliniz, madem bir asker alma yasası görüşülüyor, alkonulan o askerlerle ilgili de bir çalışmamız, bir değerlendirmemiz olsun diyorum. Bu şekilde sizleri saygıyla selamlamak istiyorum.

Hoşça kalın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bölüm üzerindeki konuşmalar bittikten sonra on beş dakikalık soru-cevap işlemi olanağımız da var. Komisyona ileteceği soruları olan arkadaşlarımız, yine bu görüştüğümüz askerlik kanunuyla ilgili olmak kaydıyla, sisteme girenler Komisyona sorularını yöneltsinler. On beş dakika soru-cevap işlemi yapacağız. Bunun yarısını milletvekillerimiz kullanacak, yarısını da Komisyon kullanacak.

Şimdi söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Denizli Milletvekilimiz Sayın Haşım Teoman Sancar’a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Sancar.

CHP GRUBU ADINA HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, Tunceli’de şehit haberini aldığımız değerli Emre ve Ökkeş kardeşlerime Allah’tan rahmet diliyorum, değerli ailelerine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Yine, yüce Meclisimizde birlikte çalışma şansı bulduğum değerli ağabeyim, Denizli’mizin değeri, partimizin emektarı Sayın Kazım Arslan ağabeyimi de kaybetmenin acısı içinde ona da Allah’tan rahmet diliyorum, mekânlarının cennet olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün görüşmekte olduğumuz yasa bence bugüne kadar çıkarılan en önemli yasa. Anadolu’da Peygamber ocağı kabul ettiğimiz; doğan her Türk çocuğu, evladımız için “Her Türk asker doğar.” diyerek gururlandığımız, hayatımızın başlangıcı ve onuru olan askerlikle ilgili bir yasada, tabii ki üzerinde durarak ince ayrıntıları da konuşmak bizlerin görevidir. 1927 yılından bu yana gelen 1111 sayılı Askerlik Yasası bu şekilde kökten değişmekte ve âdeta yeni bir alan şeklinde gelmektedir.

Tabii, burada, Sayın Millî Savunma Bakanının böyle önemli bir konuda Komisyona gelmemesini, Meclise bilgi vermemesini, âdeta Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmekten uzak olmasını da esefle kınıyorum. Sayın Bakan bu soruları, bu tereddütleri aydınlatmak durumundadır.

Bu vesileyle, değerli arkadaşlar, Millî Savunma Komisyonu toplantısında tarafımıza yapılan sunumda yeni askerlik yasasını dinlerken tabii öncelikle şu göze battı; dediler ki: “Kışlaya er olarak giren general olacak.” Yani 2019 yılında modernizasyondan, teknolojiden bahseden Türk Silahlı Kuvvetlerinde en modernize olay bu; kışlaya er olarak giren general olacak.

Değerli arkadaşlar, bu yeni bir yasanın argümanı, başlığı, manşeti olamaz. Cumhuriyetimizin kuruluşundan bu yana Çanakkale’de, Kocatepe’de ve Türkiye Cumhuriyeti’nin her bölgesinde şanlı ordularımıza kumandanlık yapan paşalarımızın, komutanlarımızın, âdeta “Herkes er olabilir, herkes general olabilir, bu anlamda bir sıkıntı yoktur.” gibi görülmesiyle incitildiği düşüncesindeyim. Bu vesileyle değerli komutanlarımızın Türkiye Cumhuriyeti’ndeki öneminin her daim hatırlatılmasında yüksek fayda görüyorum.

Yine, askerlik yasasını konuşurken Sayın Bakandan da aldığımız bilgi gereği bedelli askerlik ve benzeri yasa değişikliklerini konuştuk.

Değerli arkadaşlar, seçim önu olması vesilesiyle aceleye geldiğini düşünüyorum, çok üzerinde çalışıldığı kanaatinde değilim. Her yasada Cumhuriyet Halk Partisinin görüşü şu olmuştur: Çıkan bir yasa Türkiye Cumhuriyeti’nin 82 milyon vatandaşına hak, hukuk ve adalet dağıtmalıdır.

Öncelikle, bundan altı ay evvel bir bedelli askerlik yasası çıkardık. Bedelli askerlik yasasındaki şartlar, 15 bin TL bedelle yirmi bir gün temel eğitim ve 25 yaş sınırydı. 633 bin kardeşimiz bu yasadan faydalandı. Biraz evvel Sayın Başkanın da söyledikleri gibi “Ben bir günden kaybettim.” diyen, “Ben iki günden kaybettim.” diyen kardeşlerimiz var. Şimdi ben diyorum ki size: 2011 yılında bedelli askerlik 30 bin lira, 2015 yılında 15 bin lira, 2018 yılında 15 bin lira, 2015 yılında 18 bin lira; bugünkü bedelli askerlik memur katsayısına göre, çarpılarak belirlenmiş, 31 bin lira. Allah Allah! Ben de diyorum ki

acaba aynı iktidarda, aynı dönemde sizler bu ülkenin yönetimindeyken 2011'deki bedeli neye göre çıkardınız? 2015'teki bedeli neyle çarptınız? 2018'deki yani daha altı ay önceki bedeli hangi katsayıya göre belirlediniz? Bugün de 31 bin lirayı neye göre buluyorsunuz?

Evet, hak, hukuk ve adalet burada zedelenmektedir. Sayın Bakanın ve Sayın Başkanın verdiği bilgilerde 2 milyon 200 bin yükümlü kardeşimizin olduğu, 1 milyon 600 bin öğrenci kardeşimizin, 460 bin yoklama kaçağı ve bakayanın olduğu bizlere bildirilmiştir. 145 binlik bir kontenjanla 31 bin lira yapılan askerlik, acaba pazartesi sabahı hangi sorunu çözmüş olacaktır? 460 bin yoklama kaçağı ve bakaya ortadan kalkacak mıdır? 1 milyon 600 bin öğrenci kardeşimiz askerliğini yapmış mı olacaktır? Bedelliyle ilgili bir günle kaçırın kardeşimiz 16 bin lira daha fazla ödeyerek 31 bin lira bulmak zorunda bırakılarak acaba adalet mi dağıtmış oluyoruz? Böyle sistem olmaz, bu sistem yanlış bir sistem, bunun ele alınması lazım.

Temel eğitim, yirmi bir gün idi, şimdi otuz bir gün oldu yani aynı iktidar, aynı yönetim. Beş sefer paralı askerlik çıkarıyor, her birisinde farklı bir rakam, farklı bir şey. İki dönem çıkarılan askerliklerde temel eğitim yok yani 2011 yılında ve 2015 yılında yok ama 2018'de var, 2019'da var. Değerli arkadaşlar, 15 bin lirasını yatıran kardeşlerimiz daha askerliğini yapmadılar, yedi ay sonra, sekiz ay sonra yapacaklar. Bir devlet memuru olarak, lütfen hesap edin -hiç asgari ücretliye filan girmeyin, onun o şansı kalmadı- nasıl 31 bin lira bulacak?

Tabii, ben size bir beyan söylemek istiyorum. Bu ülkede parası olan var, olmayan var. Şimdi parası olan bedelli askerlik yapacak, "Buyur yap." diyeceksiniz, olmayana da "Git, asker ol." diyeceksiniz. Bunu adalet terazisine oturtamam çünkü parası olan bastırarak parayı askerliğini yapacak, olmayan vatandaşlarımız da gidecek köşedeki izbe yerlerde askerlik yapacak. Bunu söyleyen, AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan. Sayın Bakanım, 31 bin lirayı çıkarırken keşke AK PARTİ Genel Başkanına da sorsaydınız, bu adaletsizliğe sebebiyet vermeseydiniz.

Bu sebeple, paralı, bedelli askerliğin şu andaki durumu Hükümetin 145 bin çarpı 31 bin lirasıdır. 2020 yılında 145 bin çarpı 35 bin lirasıdır. Bedelli askerliği mi konuşuyoruz yani kutsal gördüğümüz, peygamber ocağı dediğimiz askerliği mi konuşuyoruz, yoksa bedeli mi konuşuyoruz? Çünkü askerlik yapamayacaklar, şubat ayına kadar kışlalar dolu. Bizim kardeşlerimiz 15 bini verdi, şubatı bekliyorlar, ocağı bekliyorlar. Düğün yapacak, yapamıyor; işe girecek, giremiyor; dükkân açacak, açamıyor. Nasıl olacak bu? 31 bin lirayı verecek, siz parayı alacaksınız, harcamaya başlayacaksınız, 2020'de, 2021'de devam edecek. Bu sebeple, 460 bin yoklama kaçağı ve bakaya bu askerlik şansından faydalanamayacaktır.

Biraz evvel dediniz ki Sayın Başkan: "145 bin kişi bile dolmaz sanıyorum." O zaman niye kura çekiyorsunuz, o zaman niye endişe ediyorsunuz? 460 bin kişiyi gelin, pazartesi günü sıfırlayın; sistemi çözün, ondan sonra yeni bir sistem açın. Madem 145 bin rakamı vardı da niye 633 bin kişiyi askere aldınız? Bu sebeple, bedelli askerlik, maalesef, bundan sonra zenginlerin faydalanacağı, parası olanın faydalanacağı, parası olmayanın da gidip kuzu kuzu askerlik yapacağı bir döneme gelmiştir. Bunu ben adaletli bulmuyorum, hakkaniyetli bulmuyorum; bu, hak, hukuk ve adalet anlayışına aykırıdır.

Diğer açıdan, daha evvel de söyledik, Millî Savunma Komisyonunda da konuştuk; Cumhuriyet Halk Partisinin, bayramı evinde geçirmek isteyen kışladaki asker kardeşlerimizin askerliğiyle ilgili bir problemi yoktur, hepsini yürekten sevgiyle, saygıyla selamlıyoruz ama Millî Savunma Komisyonunda sorduğumuz ve hâlâ cevabı net alamadığımız, hâlâ Sayın Bakanın ortalarda olmadığı bir konu var. Bu, şu anda bulunduğumuz dönemde ve ülkemizin içinde bulunduğu terör pozisyonunda mukavemet gücümüzü azaltır mı, azaltmaz mı? Bununla ilgili istatistik nedir? Biz size matematik soruyoruz, popülist bir cevap beklemiyoruz, matematik. "Şudur, budur; bu ayda bu kadar kardeşimiz terhis olur,

bu ayda da bu kadar kardeşimiz gelir.” denmediğinden dolayı bugüne kadar sanki Cumhuriyet Halk Partisi karşıymış gibi bir anlayış ortaya çıktı. Değerli Mehmetçik kardeşlerimizin Allah yollarını açık etsin, başarı nasip eylesin.

Şimdi -biraz önce de söylemiştim- 45’inci maddede ve 28’inci maddede Sayın Cumhurbaşkanına bir keyfi yetki verilmiştir. Daha önce beyanlarında AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Turan ısrarla “Bu yasa 1970 yılından beri var, niye rahatsızlık duyuyorsunuz?” diyor. Değerli Turan, ben kabul ediyorum, bu yasa 1970 yılından beri var ama Cumhurbaşkanı bir yıldan beri partili Cumhurbaşkanı, AK PARTİ Genel Başkanı. Siz, bu yetkiyi Cumhurbaşkanına vermiyorsunuz, bir siyasi partinin başkanına veriyorsunuz, yarın diyecek ki “Gel bakalım gençlik kolları başkanı, ben seni aldım, sarayda bahçenin görevlisi yaptım, askerden saydım.” Ne diyeceksiniz? Yasa açık, “gönüllüler” diyor, her şeyin gönüllüsü var, çiçek gönüllüsü var, böcek gönüllüsü var, bahçe gönüllüsü var. Bu sebeple lütfen yarın siz iktidarda olmadığınızda, başka bir siyasi parti geldiğinde o siyasi partinin genel başkanının da keyfi davranmasını engelleyecek yasalar çıkarın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Yani makam ve mevkiler geçer ama bu kanunlar ilelebet kalır ve kalmalıdır. Askerlik Yasası, hakkın, hukukun, adaletin temelidir. Onun için diyorum ki Sayın Başkan, o iki günle mağdur olan kardeşimizi 15 bin lirayı bulamadığından dolayı 31 bin lirayla cezalandırmayın. Şimdi ne oldu biliyor musunuz? O kadar otomatik, o kadar kibar, o kadar ince bir yol buldunuz ki beş ay askerlik mi, 31 bin lira mı? Yani aylık 5.200 lira mı, askerlik mi? Ben hepimize soruyorum, milletvekilleri de dâhil, sayın vekillerimiz belki evlatlarına öderler: Türkiye’de kaç kişi 10 bin lira maaş alıyor? Her ay 5.200 lira ödeyecek kişinin en az 10 bin lira geliri olması lazım. O zaman işte gelir adaletsizliğini ortaya çıkarıyorsunuz, hak adaletsizliğini ortaya çıkarıyoruz. Askerlikteki demokrasi terazisini ortadan koparıp paralı ve parasız diye ayırıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Sancar.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Bu sebeple buradaki maddelerde lütfen askerlik yasınının 82 milyon kardeşimizin vicdanına hitap etmesini, kışladaki askerlerimizin annelerine, babalarına, askere gidecek kardeşlerimizin ilerideki planlarına ve adalet terazisine oturmasını sağlamak zorundayız.

Tekrar diyorum ki Türk Silahlı Kuvvetleri, Türkiye Cumhuriyeti’nin onurudur, gururudur, değeridir, siyaset üstüdür. Bunu bir ticari kaynak gibi görmek yanlıştır. Ama siz bunu beş seferdir ticari kaynak olarak görüyorsunuz. İşte tutarsızlık buradadır. Yoksa bugün memur katsayısı 31 bin, altı ay önce 15 bin, iki ay önce 18 bin, dört yıl önce 30 bin. Böyle bir tutarsızlık olur mu? Ne enflasyona uyuyor ne devalüasyona uyuyor. Bu sebeple, lütfen, öncelikle mağduriyeti çözecek, bu yasa çıktığında Türk Silahlı Kuvvetlerinin her türlü yükümlüsünün sorununu çözecek, önünü açacak, aydınlatacak bir yasa olmalıdır.

Allah, Türk Silahlı Kuvvetlerimizi nazardan saklasın, gücümüzü kuvvetimizi bol eylesin, her türlü terörden uzak eylesin. İnşallah, bir kardeşimizin bile burnu kanamadan kışlasından evine gelsin. (İYİ PARTİ sıralarından “Âmin.” sesleri)

Saygılar sunuyorum efendim. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bölüm üzerinde söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Osmaniye Milletvekilimiz Sayın İsmail Kaya’ya aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Kaya.

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; yeni Askeralma Kanunu Teklifi hakkında Adalet ve Kalkınma Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Beyefendiliğiyle tanıdığımız mesai arkadaşımız Cumhuriyet Halk Partisi Denizli Milletvekili merhum Kazım Arslan'a Allah'tan rahmet, ailesine, sevenlerine ve CHP camiasına da başsağlığı diliyorum. Allah rahmet eylesin.

Yine bugün üzülerken haberini aldığımız Osmaniye'mizde şehidimiz var. Tunceli Jandarma Komando Tabur Komutanlığında görevliken hain PKK terör örgütü mensuplarıyla meydana gelen çatışmada hemşehrimiz Jandarma Uzman Çavuş Ökkeş Ede şehit olmuştur. Şehidimize Allah'tan rahmet, kederli ailesine başsağlığı diliyorum. Osmaniye'mizin ve milletimizin başı sağ olsun.

Çok değerli milletvekilleri, vatani görevini henüz tamamlamamış olan çok değerli gençlerimiz, silah altındaki er ve erbaşlar ve aziz milletimiz tarafından çok yakından takip edilen yeni Askeralma Kanunu Teklifi'nin millî, manevi ve mesleki değerler ön planda tutularak Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacını ve gençlerimizin beklentisini karşılayacak şekilde hazırlandığını çok net bir şekilde ifade edebilirim.

Komisyonunda Teoman Bey'le de beraber çalışıyoruz. Az önceki dile getirdiği tereddütlerini ve aziz milletimizin de inşallah kafasındaki soru işaretlerini bu açıklamalarımızla da gidereceğiz.

1927 yılından bu yana ülkemizde uygulamada olan 1111 ve 1076 sayılı Askerlik Kanunu'muzu yeni Askeralma Kanunu Teklifi'yle kapsamlı bir şekilde değiştiriyoruz. Çünkü konuşmalarda bu kanunun çıkmasıyla birlikte altı ayını tamamlayan er ve erbaşların terhis edilmesinden dolayı bazı aksaklıkların oluşabileceği dile getirildi.

Çok değerli milletvekilleri, bu yasa uzun süre üzerinde çalışılmış ve her açıdan çok detaylı bir şekilde düşünülmüş ve hazırlanmıştır. Millî Savunma Bakanımız ve ilgili bürokratlar aylarca bu yasa üzerinde çalıştılar. Millî Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığımız, bu yasanın çıkmasıyla birlikte silah altındaki er ve erbaşların terhis edilecek olmasından dolayı herhangi bir sıkıntının yaşanmayacağını defalarca dile getirdiler. Bu yasaya partimizin görevlendirdiği milletvekillerimiz tarafından da çok değerli katkılar sağlandı. Millî Savunma Komisyonumuzda da her gruptan milletvekillerimizin çok değerli katkılarıyla Askeralma Kanunu Teklifi'nin maddeleri kabul edilerek Genel Kurula geldi. Temennimiz, inşallah en kısa sürede yeni Askeralma Kanunu'nu tüm parti gruplarımızın ortak mutabakatıyla Genel Kurulumuzda onaylayarak aziz milletimizin bu beklentisini de karşılamaktır.

Savunma sanayimizin güçlenmesiyle birlikte ülkemiz, bölgesinde ve dünyada söz sahibi konuma gelmiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerimizi de üstün teknoloji ve donanımla kuşatmak için kararlılıkla çalışıyoruz. Her geçen gün ordumuzu daha profesyonel hâle getirmek için de gayret sarf ediyoruz. Komando birlikleri öncelikli olmak üzere muharip birliklerin profesyonel yapıya kavuşmasını amaçlayan çalışmaların ardından operasyon bölgelerinde veya doğrudan çatışmaya iştirak edecek bölgelerde yükümlü askerler bulunmamaktadır. Terörle aktif mücadele eden birliklerin tamamında profesyonel askerlerimiz istihdam ediliyor. İhtiyaç duyulan bölgelerde de ilave profesyonel birlik ve komutanlıklar oluşturuluyor. Bu yasanın çıkmasıyla birlikte amacımız, hem Türk Silahlı Kuvvetlerimizin profesyonelleşerek gücünü artırması hem de gençlerimizin gelecek planlarını daha rahat bir şekilde yapmalarını sağlamaktır.

Yeni askerlik sisteminin net bir şekilde anlaşılması için kısaca özetleyecek olursak: Zorunlu hizmet süresini erbaş ve erler için altı aya düşürüyoruz. Bu durum yedek subay ve yedek astsubayları için ise on iki aydır. Er ve erbaşlardan istekli olanlar, disiplin amirleri tarafından uygun görülmesi hâlinde ikinci altı aylık dönemde asgari ücret üzerinden harçlık olarak altı ay daha askerlik hizmetine devam edebilecekler.

Bedelli askerlik kalıcı hâle getiriliyor. Her yıl “Bedelli askerlik çıkacak mı?” beklentisi ortadan kalkıyor. Bedelli askerlik için ödenecek ücret bir asteğmen maaşının 6 katı olarak belirlendi.

Dövizli askerlikte ise bu bedel 4.500 euro olarak belirlenmiş olup yurt dışındaki vatandaşlarımız uzaktan eğitimle vatani görevlerini tamamlayabiliyorlar.

Bir ay temel eğitim herkes için zorunlu hâle getiriliyor. Bedelli askerlikten faydalananlar da bu bir aylık temel eğitimi almak zorundalar.

Askerlik çağı 20 yaşında başlıyor. Bedelli askerlikten faydalanmak için erteleme yaş sınırı lise mezunlarında 22, meslek lisesi mezunlarında 25, meslek yüksekokullarında ve lisans mezunlarında 28, yüksek lisansta 32, doktora, tıp ve sporcularda ise 35'tir. Yine yeni sistemde ilk defa meslek yüksekokulu mezunlarına yedek astsubay olarak vatani görevini yapma imkânı veriliyor.

Mevcut yasada meslek yüksekokulu mezunları, ilkokul mezunlarıyla aynı statüde değerlendirildikleri için bu yüzden gençlerimiz kısa dönem askerlikten faydalanma adına kendi mesleklerini yapamıyorlar, mutlaka dört yıllık bir fakülte bitirmenin derdine düşüyorlardı. Şimdi, yedek astsubaylık tercihinde bulunarak iki ay temel eğitimin ardından on ay astsubay maaşı olarak vatani görevlerini tamamlayabilecekler.

Ayrıca, vatani görevini er ve erbaş olarak yapan vatandaşlarımızdan askeriyede kalmak isteyenlere uzman erbaş, astsubay, subay alımları için sınav tam notunun yüzde 20'sine kadar ilave puan, meslek lisesi mezunları ve yüksekokul mezunları için, yani teknik elemanlara ise yüzde 25'e kadar ilave puan verilebilecek. Bunun amacı, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin personel alımında bir yıl süreyle eğittiği ve yatırım yaptığı insan gücünü muhafaza ederek kaynaklarını en etkin şekilde kullanmak istemesidir.

Bu yasayla, ilk defa askerliğini er ve erbaş olarak yapanlara Toplu Konut İdaresinin yaptığı konutların tahsisinde kendi üzerine kayıtlı konutu olmayanlar için öncelikli olarak istifade edebilme hakkı da tanınıyor.

Askerlik döneminde geçen süre için SSK priminin ilgili Bakanlık tarafından ödenmesi imkânı ilk defa bu yasayla vatani görevini yapacak er ve erbaşlarımıza tanınıyor.

Yine, er ve erbaşlardan muhtaç asker ailelerine yapılan yardım miktarı da artırılıyor. Hizmette geçen süre içinde kamunun ve belediyelerin işlettiği deniz ve şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz yararlanabildikleri gibi, müze ve ören yeri gibi yerlerden de ücretsiz olarak yararlanabiliyorlar.

Turizm ve tarım işçisi olarak çalışan vatandaşlarımızın askere sevinde mesleklerine uygun sınıflandırma yapılarak ve istedikleri gibi, çalışma sezonlarının dışında kalan celp dönemlerinde askere gidebilme imkânı sağlanmaktadır. Bu madde çok önemli. İlk defa, yeni çıkacak olan Askeralma Kanunu, mevsimlik işçilere ve turizm sektöründe çalışan er ve erbaşlara kendi sezonlarının dışında da askerlik yapabilme imkânı tanınmasıyla da gençlerimize bir kolaylık sağlıyor.

Çok değerli milletvekilleri, yeni askerlik sisteminin ülkemize ekonomik yönden de herhangi bir yükü bulunmamaktadır. Er ve erbaşlara ödenen harçlığın, yedek astsubay ve yedek subaylara ödenen maaşın bedelli askerlik ve dövizli askerlikten elde edilen gelirle karşılanması beklenmektedir; yani sistem kendi içerisinde döngüsünü sağlamaktadır.

Yine, dünkü konuşmalarda bedelli askerlik ücretleri de gündeme geldi, bugün de miktarı üzerinden birçok konuşmacı bedeli tartıştı. Çok değerli milletvekilleri, daha önce çıkarılan bedelli askerliklerde belli dönemlerde çıkarıldığı için ve bedelliden faydalanmak isteyenler birikmiş olduğundan dolayı farklı fiyatlandırmalar olabilir. Biz bu yasayla bedelli askerliği kalıcı hâle getiriyoruz. Fiyatın düşük olması durumunda herkes bedelli askerlikten faydalanmak isteyebilir, bu durumda da Türk Silahlı Kuvvetlerimizin asker ihtiyacını karşılayamayız; bedelin çok yüksek olması durumunda da bu durumdan çok az kişi faydalanabilir. Bu yüzden, bedelli askerlik için, bedelli askerliği sabit hâle getirdiğimizden dolayı, bu, en makul fiyat olarak belirlenmiştir.

Yeni yasa teklifinde yoklama kaçağı ve bakaya durumunda olanlar, bedelli askerlikten faydalanamazlar. Ancak bir geçici madde eklenerek, yasa çıktıktan sonra bakaya ve yoklama kaçağı durumunda olan kişilerden istekli olanlar, bir defaya mahsus olmak üzere ilk başvuru döneminde bedelli askerlikten faydalanabilecekler. Öğretmenler ve doktorlar bağlı buldukları bakanlıkların ihtiyaçları göz önünde bulundurularak bir aylık temel eğitimlerinin ardından kendi görevlerini yapıp maaşlarını da kendi bakanlıklarından alarak vatani görevlerini tamamlamış olacaklar.

Çok değerli milletvekilleri, yeni sistemin bir güzelliği de personelin önünün açık olması. Gerekli şartları yerine getirdiği takdirde askeriye er ve erbaş olarak giren bir personelimiz, uzman çavuş, astsubay, subay, hatta generalliğe kadar çıkabilir.

Çok değerli milletvekilleri, görüldüğü üzere yeni askerlik sistemi çok daha büyük bir özen, ayrıntı ve dikkatle hazırlanmış bir çalışmadır. Burada çok önemli bir değişim, dönüşüm ve gelişme içerisindeyiz. Bayram öncesi bu yasanın çıkmasını bekleyen asker kardeşlerimiz ve aileleri bulunmaktaydı. Biz de bayramdan önce bu yasanın çıkması için gayret gösterdik ancak Genel Kurulumuzun çalışma programı çerçevesinde yetiştiremedik. Şu anda silah altında bulunan asker kardeşlerimizin ve ailelerinin bu beklentilerini de inşallah karşılayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

İSMAİL KAYA (Devamla) – Yeni Askeralma Kanunu Teklifi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan tüm partilerin mutabakatıyla inşallah Genel Kurulumuzda kabul edildikten sonra, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından da onaylandıktan sonra yürürlüğe girecek. Bu yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte silah altındaki er ve erbaşlardan altı ayını tamamlayanların tümü, tezkerelerini alarak terhis edilecekler.

Adalet ve Kalkınma Partisi olarak yeni Askeralma Kanunu'nun ordumuza, vatanımıza ve aziz milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bölüm üzerinde gruplar adına konuşmaları tamamladık.

Şimdi şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Şahıslar adına ilk söz, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Erkan Baş'a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)
Sayın Baş, süreniz beş dakika.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu vesileyle ekranları başında bizleri izleyen güzel ülkemizin alın teriyle, emeğiyle yaşayan tüm onurlu insanlarını da sevgiyle saygıyla yürekten selamlıyorum.

Yine, önemli bir kanun tartışıyoruz. En başta, bunun, önemine uygun bir ciddiyetle ele alınmadığını düşündüğümüzü ifade etmek istiyorum. Meclis, sadece usul yerini bulsun diye tartışma

yürüteceğimiz bir yer olamaz. Yani bazen birinci parti grubu arkadaşların, Meclisi bir noter makamı olarak gördüklerini... Hani biraz daha kaliteli tartışsak bir fikir kulübü ya da bir münazara turnuvasında olduğumuzu düşüneceğiz ama arkadaşlar, bu yasada da gördüğünüz üzere, aldığımız kararlar birtakım insanların hayatlarını doğrudan etkiliyor hatta birtakım insanların hayatlarını kaybetmesine neden oluyor. Bir kere bu ciddiyetle ele almak gerekiyor.

Ben çok kısaca konuşacağım ve mümkün olduğunca net fikirlerimizi ifade etmek isteyeceğim.

Birincisi değerli arkadaşlar, Türkiye İşçi Partisi, öyle orasına burasına değil, fiyatlandırma tartışmasına falan girmeden bedelli askerlik fikrine külliyen karşıdır, kökünden karşıyız. Yani siz bir ülkede insanları ceplerindeki paraya göre ayıramazsınız. Yıllarca bu ülke için alın teri döken, emeğiyle yaşayan ama yoksul yaşamak zorunda kalan insanlara devlet, çıkıp “Ya paramı ya canımı istiyorum.” diyemez. Bedelli askerlik fikrini külliyen reddetmemiz gerekiyor. Bakın biraz önce, ben bir dil sürçmesi olduğunu düşünmüyorum; ne dedi burada konuşan hatip: “fiyatlandırma” dedi. Ya, canın fiyatı olur mu? Vatan görevinin fiyatı olur mu? Fiyatlandırma tartışıyoruz. Bir de domates tartışmıştık, soğan tartışmıştık gibi kaç para olacağını tartışıyoruz. O dönemde devletin ne kadar paraya ihtiyacı var, kaç kişi bu işi yapacak, bu işten kaç para kazanıyoruz? Arkadaşlar, olmaz. Bakın, sadece mafya “Ya paramı ya canımı” der. Bütün yurttaşlar Anayasa önünde eşitse eşit bir muameleye tabi tutulmak zorundadır.

Biz şunu biliyoruz: Bu ülkede, hep altını çiziyorum, hep emekçi çocukları, yoksul çocukları ölüyor. Bu ülkede zenginlerin, para babalarının, patronların, yandaşların çocukları savaşta canını kaybetmiyor; böyle örnekler yok. O yüzden, şu kadar mı olsun bu kadar mı olsun tartışmasını falan da külliyen reddediyoruz. Askerliğin bedeli olmaz arkadaşlar. Askerlik, tüm yurttaşlar için ne gerekiyorsa o biçimde düzenlenir ve buna göre uygulanır. Yani gerçekten elinizi vicdanınıza koyun. Asgari ücretin 2000 lira olduğu bir ülkede insanlara 15 aylık maaşını ver diyorsun, öbür tarafta –affedersiniz- bir akşam yemeği için harcadığı parayı verecek askere gitmeyecek. Bu mu adalet, bu mu eşitlik? Bunu kabul etmemiz mümkün değil.

İkincisi arkadaşlar, burada bir profesyonel orduya geçiş süreci var. Bunu da çok açıklıkla ifade ediyorum. Biz profesyonel orduya kesinlikle karşıyız. Profesyonel ordu dediğiniz şey, ordunun iktidarın bir aygıtı hâline gelmesidir, iktidarın milis gücü hâline gelmesidir. Bu, kabul edilebilir bir şey değildir. Tüm yurttaşların gerektiğinde yurt savunması için görev alması fikri, profesyonel ordunun reddidir ve biz bu çizgideyiz. Profesyonel ordu kabul edilemez, profesyonel ordu sadece iktidarın çıkarları için çalışan bir ordudur.

Değerli arkadaşlarım, tabii ki alternatif seçenekler üzerinde düşünmek gerekir. Örneğin, bakın, ben askerliğin bütün yurttaşlar için zorunlu olması gerektiğini savunuyorum fakat pekâlâ kimi yurttaşlarımız diyebilir ki: “Ben bu vatan için gerekiyorsa canımı veririm ama ben can almak istemiyorum, elime silah almak istemiyorum.” Çeşitli nedenlerle dinî düşüncesi nedeniyle, ideolojisi nedeniyle silah almak istemiyor olabilir. Mesela buna ilişkin bir uygulama getirebiliriz. Kamu hizmetinde görev yapar. Çok güzel örnekleri var, askerlik yerine bir kamu görevi olarak çocuk bakımevlerinde çalıştırabilirsiniz, yaşlı bakımevlerinde çalıştırabilirsiniz; devletin, toplumun başka ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde yapabilirsiniz ama parayı veren yatar, parayı vermeyen gitsin canını versin uygulaması kabul edilemez. Bunun tekrar altını çizmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, vatan tartışıyoruz, yurt tartışıyoruz, ülke tartışıyoruz, izin verirseniz, bu vesileyle yıllarca bu kürsüde, başka yerlerde her tür gericinin, faşistin, her tür sağcı ideolojinin “vatan haini” olarak itham ettiği komünistler adına da bu konuda bir iki çift laf söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, ben bir komünistim ve bu ülkede iktidar tarafından vatan hainliğiyle en fazla suçlanan insanların temsilcilerinden birisi olarak bu kürsüde yer alıyorum. Bunun da kayıtlara geçmesi gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN BAŞ (Devamla) – Bakın, bu ülkede yaklaşık yüz yıldır devrimciler, sosyalistler, komünistler var. Kurtuluş Savaşı’nda birileri ülkeyi emperyalizme peşkeş çekerken Kurtuluş Savaşı’na katılmak için Anadolu’ya gelen komünistler var. 1950’lerde birileri Türkiye’yi Amerika Birleşik Devletleri’nin 51’inci eyaleti yapmaya çalışırken NATO’ya karşı bu ülkeyi savunan komünistler var. 1960’larda 6’ncı Filo’yu kible yapıp namaz kılanlar varken “6’ncı Filo defol!” diye sokaklara çıkan komünistler var. 1990’larda bu ülkeyi ABD vatandaşı başbakanlar yönetirken “Bu ülkeyi sattırmayacağız.” diyen komünistler var. 2000’li yıllarda Amerika Birleşik Devletleri istediği için Irak’a asker göndermeye çalışırken siz “Biz ABD’nin askeri olmayacağız.” diyen komünistler var. O yüzden kayıtlara girsin, her dönem emperyalizme, gericiliğe ve faşizme karşı mücadele eden komünistlerin yurtseverliğini tartışmak hiç kimsenin haddi değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Son olarak değerli arkadaşlar, dedim ya hep emekçi çocukları savaşta canını kaybediyor, hep yoksul çocukları ölüyor, hep emekçi çocukları ölüyor ama Türkçe’mizin bir azizliği var, öldükten sonra onun emekçi anası, emekçi babası, yoksul insanlar diyorlar ki: “Vatan sağ olsun.” Ben de diyorum ki: Vatan artık sol olsun da emekçi çocukları ölmesin, yoksul çocukları ölmesin. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan, sisteme girmişsiniz 60’a göre, bir söz talebiniz var.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, İstanbul Milletvekili Erkan Baş’ın 69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, sayın komünist arkadaşın ithamına bir ufak cevap vermek isterim izin verirseniz. Israrla “Noter gibi çalışıyorsunuz, geleni onaylıyorsunuz.” dedi. Muhtemelen çalışmaları takip edemedi arkadaşımız, sadece kürsüde söz hakkı varken geldi ve tekrar ayrılacak. Bu, çok haksız bir yaklaşım. Biz iki günden beri tüm partilerle yoğun görüşmeler yapıyoruz. Ortak paydaşlarla, kurumlarla askerimiz başta olmak üzere, tüm ilgililerle bir araya geliyoruz. Bu akşam tekrar AK PARTİ Grubu kapalı toplantı yapacak, tüm önerileri değerlendirecek. Yarın Millî Savunma Bakanımız partileri ziyaret edecek, kanaatlerini paylaşacak, onların önerilerini alacak. Dolayısıyla askerlik gibi ortak meselede herkesin kanaatini alıp ortak bir akılla beraber, bir karşılıklı değerlendirmeye beraber yol almak istiyoruz. Dolayısıyla bu ithamı doğru bulmadığımı söylemek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Tutanaklara geçsin Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baş.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Birincisi: Arkadaşlar, birbirimizi tanıyoruz, Parlamentoyu gören herkes, Türkiye İşçi Partisi vekillerinin devam ve devamsızlığı konusunda bir fikre sahiptir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Evet, sahibiz.

ERKAN BAŞ (İstanbul) - Bir AKP'nin oranına bakın bir de diğerlerine bakın. Bu tartışmaya hiç girmeyelim, tutanaklara geçsin.

İkincisi: Değerli arkadaşlar, ben bütün çalışmalarını takip ediyorum, Komisyona gelen kanun teklifiyle Komisyonda süren tartışmalardan sonra bir virgül değişikliği var mıdır, bunu merak ediyorum?

Üçüncüsü: Bu Parlamento sadece grubu olan partilerden ibaret değildir. Grubu olan partilerin kendi arasında ittifak yapması, buradaki bütün milletvekillerinin çalışmalara katıldığı anlamına gelmez. Ben bu vesileyle teşekkür ediyorum. Parlamentoda grubu olmayan vekillerin de çalışmalara aktif biçimde katılmasının aynı zamanda grubu olan tüm partilerin sorumluluğunda olduğunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şahsı adına son söz, Burdur Milletvekilimiz Sayın Yasin Uğur'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Uğur.

YASİN UĞUR (Burdur) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; yeni Askeralma Kanunu Teklifi hakkında şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Vatani görevini henüz tamamlamamış olan çok değerli gençlerimiz ve silah altındaki er ve erbaşlar tarafından çok yakından takip edilen yeni Askeralma Kanunu Teklifi'nin millî, manevi ve mesleki değerler ön planda tutularak, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacını ve gençlerimizin gerçekçi olan beklentilerini karşılayacak şekilde hazırlandığını ifade etmek istiyorum.

Biliyorsunuz, 1927'den bu yana ülkemizde uygulanan 1111 sayılı Askerlik Kanunu'muzu yeni Askeralma Kanunu Teklifi'yle kapsamlı bir şekilde değiştiriyoruz. Amacımız, hem Türk Silahlı Kuvvetlerimizin profesyonelleşerek gücünü artırması hem de gençlerimizin gelecek planlarını daha rahat yapmalarını sağlamaktır. İnşallah en kısa sürede yeni Askeralma Kanunu'nu çıkararak, aziz milletimizin ve gençlerimizin bu beklentisini de karşılayacağız.

Yeni askerlik sistemi için hazırlanan kanunun daha iyi bir şekilde anlaşılması için özetleyecek olursak, zorunlu hizmet süresi erbaş ve erler için altı aya düşürülüyor. Bu durum yedek subay ve yedek astsubaylar için ise on iki aydır. Er ve erbaşlardan istekli olanlar, disiplin amirleri tarafından uygun görülmesi hâlinde ikinci altı aylık dönemde 2 bin lira maaş alarak altı ay daha askerlik hizmetine devam edebiliyorlar. Bedelli askerlik kalıcı hâle geliyor; her yıl, bedelli askerlik çıkacak mı çıkmayacak mı beklentisi dolayısıyla ortadan kalkmış oluyor. Bedelli askerlik için ödenecek ücret bir asteğmen maaşının 6 katı olarak belirlenmiş oluyor; dövizle askerlikte ise bedelli için hesaplanan sisteme göre belirlenecek olup uzaktan eğitimle askerlik hizmetini tamamlayabileceklerdir. Bir ay temel eğitim herkes için zorunlu hâle getiriliyor. Bedelli askerlikten faydalananlar da bu bir aylık temel eğitimi alıyorlar.

Askerlik çağı 20 yaşında başlıyor. Bedelli askerlikten faydalanmak için erteleme yaş sınırı lise mezunlarında 22, meslek liselerinde 25, meslek yüksekokullarında ve lisans mezunlarında 28, yüksek lisansta 32, doktora, tıp ve sporcularda ise erteleme yaşı 35'tir. Yine, yeni sistemde ilk defa meslek yüksekokulu mezunlarına yedek astsubay olarak vatani görevini yapma imkânı veriliyor. Mevcut yasada, meslek yüksekokulu mezunları ilkököl mezunlarıyla aynı şartlarda değerlendiriliyordu, bu yüzden gençlerimiz kısa dönem askerlikten faydalanabilmek için mesleklerinden vazgeçerek mutlaka dört yıllık bir fakülte bitirmenin derdine düşüyorlardı.

Değerli milletvekilleri, yeni hazırlanan askerlik sistemimizin bütçemize de ekonomik yönden herhangi bir yükü bulunmamaktadır. Er ve erbaşlara ödenen harçlık, yedek astsubay ve yedek subaylara ödenen maaş bedelli askerlik ve dövizle askerlikten elde edilen gelirle karşılanmaktadır yani sistem kendi döngüsünü kendi içerisinde sağlamaktadır.

Yeni yasa teklifinde, yoklama kaçağı ve bakaya durumunda olanlar bedelli askerlikten faydalanamazlar ancak yasa çıktıktan sonra bakaya ve yoklama kaçağı durumunda olan kişilerden istekli olanlar bir defaya mahsus olmak üzere, ilk başvuru döneminde bedelli askerlikten yararlanabileceklerdir.

Öğretmenler ve doktorlar, bağlı buldukları bakanlıkların ihtiyaçları göz önünde bulundurularak bir aylık temel askerlik eğitimlerinin ardından kendi görevlerini yapıp maaşlarını da kendi bakanlıklarından alarak vatani görevlerini tamamlamış olacaklardır.

Değerli milletvekilleri, görüldüğü üzere yeni askerlik sistemi çok daha büyük bir özen, ayrıntı ve hakikaten dikkatle hazırlanmış bir çalışmadır. Burada çok önemli bir değişim, dönüşüm ve gelişme içerisindeyiz. Bu yasa teklifi, inşallah, Genel Kurulumuzda Meclisimiz tarafından onaylanarak kabul edildikten sonra Sayın Cumhurbaşkanımızın onayıyla yürürlüğe girecektir. Bu yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte silah altındaki er ve erbaşlardan altı ayını tamamlayanlar terhis edileceklerdir.

Ben bu vesileyle yeni askerlik kanunumuzun vatanımıza ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu da saygıyla ve hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi on beş dakika süreyle soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Yaşar...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Aracılığımızla aşağıdaki soruları Komisyon Başkanımıza sormak istiyorum. Soruyu sormadan önce de her Türk asker doğar, asker ocağı peygamber ocağıdır, kutsaldır, hiçbir şekilde bununla ilgili bir sulandırma yapılamaz diyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın Başkanım, özellikle dövizle askerlik yapanların en büyük meselesi iş kaybı olmasın, işlerinden olmasından hareketle, yurt dışında üç yıl çalışanlara böyle bir muafiyet tanıyoruz. Aynı şekilde, yurt dışında eğitim alan arkadaşlarımız da var. Yani üç yıl süreyle, daha uzun süreyle eğitim alan arkadaşlarımız da bundan istifade edebilir mi? Burada sadece “Askerlikleri ertelenebilir.” diyorsunuz.

Üçüncüsü de yurt içinde de stratejik görevlerde çalışan arkadaşlarımız var. Kendi işlerini yapan sigortalı arkadaşlarımız var, BAĞ-KUR'lu arkadaşlarımız var. Bunlar da yaptığı işler itibarıyla vergilerini ödüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Vergi ödemek de kutsaldır. Dolayısıyla aynı çerçevede yani dövizle askerlik yapanlar ile yurt içinde de işlerini yapanlar arasında bir paralellik kurup onlar da temel askerlik süresini tamamlamadan bu kanundan istifade edebilirler mi?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir)- Sayın Başkanım, ikinci altı ay için askere harçlık olarak ödenecek miktarın asgari ücretin 1,5 veya 2 katı olma imkânı var mı? Bir de bu miktarın ekonomik olarak bütçeye herhangi bir yükü var mı onu sormak isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erim...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu yasayla tek tip askerlik modeline geçtiğimiz söylenebilir mi? Yeni getirilen bu askerlik sisteminin özü nedir?

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, biraz evvel yapmış olduğunuz konuşmada yoklama kaçağı ve bakaya durumuna düşenlere her gün için 5 lira ve 10 liralık bir ceza yaptırımını uygulanacağını söylediniz. Şimdi kanun yapıyoruz burada. Üç sene sonra, beş sene sonra bu 5 liraları, 10 liraları düşündüğünüzde, hiçbir anlam ifade etmeyecek ve üç yıl sonra veya iki yıl sonra tekrar buraya bir kanun gelecek “Bunları artıralım.” diyeceksiniz. Onun için bunu da aynı bedelli askerlikte bulduğunuz formül var ya böyle bir formülle -örneğin asgari ücretin yüzde 0,5’i olabilir, 1’i olabilir- bir sisteme bağlarsanız, bundan sonra bir daha bunun için de bir kanun yapma gereği duymayız.

Yine, bir başka şey: Askerlik hizmet süreleriyle ilgili Cumhurbaşkanına yetki veriyorsunuz. Askerlik hizmet süresini -üç ay- yarıya indirebilir ya da yarısı kadar artırabilir. Yahu askerliği üç aya indirirse ne yapacağız? Böyle bir şey olabilir mi? Bir kişiye niye yetki verilsin? Bakın, burada hep birlikte kanun yapıyoruz, altı ayla da sınırladık, belirledik. Yani askerliğin üç aya düşmesi gerekiyorsa üç sene sonra, beş sene sonra, on sene sonra yine konuşuruz.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, mevcut, yıl itibarıyla ihtiyaç olan 700 bin kişi; erkek doğum olduğunu düşünün, bunlardan 400 bini askere gidiyor yıl itibarıyla. Bunların içerisinde her yıl ortalama 145 bin kişinin, 150 bin kişinin bedelli askerlik yaptığını düşünürsek geriye kalıyor 250 binlik bir rakam. Şu andaki mevcut sistemde on iki aydaki ihtiyaç 300 bin. Biz askerlik süresini altı aya indirerek bu 300 bin rakamını 600 bine çıkartıyoruz. Demek ki mevcut rakamda 250 bin var, bir yandan ihtiyaç 600 bin var. 350 binlik bir zafiyet var. Bu, ülkenin güvenliği için, özellikle terörle mücadelede dış tehditler yaşayan bir Türkiye için güvenlik tehdidi oluşturabilir mi? Burada çünkü rakamlar arasında açık şeyler var. Genelkurmayın, Kara Kuvvetlerinin elinde de bu bilgiler var. 350 binlik bir açık gözüküyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Bu güvenlik zafiyeti olur mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ödünç? Yok.

Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sorularım şu: 145 bin bedelli kontenjanının yeterli olacağını düşünüyor musunuz? Muhtaç asker ailelerine yardım asgari ücretin yüzde 50’si olarak belirlenmiş. Bunun asgari ücrete yükseltilmesi mümkün mü?

69 sıra sayılı Askeralma Kanunu Teklifi'ni çıkarılmasını olumlu buluyoruz. Halkımızın büyük kesiminin beklentisini yerine getirmiş oluyoruz. Profesyonel askerlik, askerlik tarihi sürecimize de uygundur. Aksi takdirde kuzuyu kurdun ağızına vermiş oluruz.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, 40'ıncı maddede sağlanan haklar ve yaptırımlar var. Biliyorsunuz, orada dış kaynaklardan sağlanan yine sınavla askerliğe devam edecek olanlar için birtakım öncelikli haklar verilmiş. Bu haklar niye muvazzaflara verilmez veya askerlik görevi içerisinde profesyonel görev yapanlara verilmez? Sadece bunlara böyle bir hak tanınmış. Yani TOKİ'den öncelikli ev edinme hakkı sadece bunlara niçin verilir, niçin diğer askerî personele verilmez? Eğer böyle bir hak verilmesi gerekiyorsa tümüne de verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Saygılar.

BAŞKAN – Sayın Enginyurt...

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, Sayın Komisyon Başkanımızdan önemle öğrenmek istediğim bir konuyu arz ediyorum.

145 bin sınırlamasında ısrar nedir? Yani 630 bin kişi başvurmuş bir önceki bedelliye, şu an “145 bin” diye direktmek veya “145 bin kişi zaten başvuramaz.” demek yerine, zaten başvurmayacaksa bu rakamı 300 bin yapmanın herhangi bir sakıncası var mı? Birçok insan, binlerce insan sürekli soru yağmuruna tutuyor. Bu konuda bir esneklik gösterirseniz memnun olurum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, söz Komisyonunda.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Güvenlik zafiyeti oluşur mu? Muhterem Başkanım, değerli milletvekilleri; mevcut sistemde Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin yüzde 50'ye yakını uzman askerlik sistemine dayanmaktadır; subay, astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli er. İcra edilen teröristle mücadele, yurt dışı ve benzeri kritik harekâtlarda uzman personel, özellikle uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş, er görevlendirilmektedir. Bu nedenle, yeni askerlik sisteminin uzman personel mevcudunda herhangi bir azalmaya sebep olmayacağı gibi Türk Silahlı Kuvvetlerinin icra ettiği görevlere yönelik de olumsuz bir etki yaratmayacağı değerlendirilmektedir.

Yeni askerlik sistemiyle birlikte cezalı duruma düşen yoklama kaçağı ve bakayalarda cezayı artırdık. Sayın Akar'ın değiştirilmesi... “5 TL, 10 TL yapma, belli bir oran koyalım.” Doğrudur. “İleride kanuni düzenlemeyi ortadan da kaldırır.” diye, doğru bir teklif, ona bir şey demiyoruz.

Yoklama kaçağı ve bakaya cezasının artmış olması, bundan sonra mümkünse oraya gitmeyeceğini, bakayaların yoklamalarının azalacağı düşünülürken yükümlü sayısının... Bu sayede bir yılda silah altına alınabilecek yükümlü sayısının mevcut yükümlü personelin kadro, tercih, istek durumu da dikkate alınarak ilave altı aylık askerlik hizmetine devamlı da hâlihazırda destekleme oranlarını yakalayabileceğimizi düşünüyorum.

Bunun yanında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarına yönelik belirlenen kontenjanlar kapsamında uzman personel teminine de devam edilmektedir. Şu anda -biraz önceki rakamları vermiştim- uzman erbaş mevcudumuz 73 bin ama Ekim 2019'da planlanan 79 bin yani alım devam ediyor. Sözleşmeli er şu anda 18.693 ama Ekim 2019'da, işte birkaç ay sonra 19.505'e çıkacak. Hâlihazırda teminde eğitimi devam eden yaklaşık 20 bin uzman erbaşın da kıtaya alınarak kısa bir süre sonra katılacak olmasının da söz konusu erbaş ve er ihtiyacına olumlu katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Yeni askerlik sistemine geçiş aşamasında altı aylık hizmet süresini dolduran yükümlülerin terhis olmasıyla erbaş, er mevcutlarında ilk etapta bir azalma meydana geleceği aşıkârdır ancak bu azalmayla hâlihazırda yüzde 60-yüzde 70 olan yükümlü personel destekleme oranının ilk aşamada yüzde 35-40 olarak gerçekleşeceği, bu yılın ağustos ayında yüzde 40-45'e yükseleceği, ekim ayında ise yüzde 45-50'ye yükseleceği değerlendirilmektedir.

İlave altı ay askerlik uygulaması: Şimdi, eğer bu ilave altı aylıkta muhtemel bir rakam var yani yarıya yakını ya da üçte 1'i yaparsa Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacını karşılar ama anketlerin herkes, siz de ben de bize aktarılan bilgilerle gerçekleşeceğini düşünüyoruz, hiç kimse ikinci altı ayı seçmezse o zaman bir sıkıntı olabilir, bir varsayıma dayanıyor ama bu hakları verirsek... Dolayısıyla bu hakları verelim ki sıkıntı oluşmasın, askerde kalsın. İleride askeri, sözleşmeli erbaşı da uzman erbaşı da sözleşmeli subayı da öncelikle görev alacak kimseleri bunların arasından seçelim. Zaten komutan bunu bilecek, disiplin durumunu bilecek, olumlu nitelik hâlinde bir rapor verecek, onları da objektif kriterlere bağlamak için yine yönetmeliğe de konabilir. Dolayısıyla şuna çok inanıyoruz ki: Normal sınavlarda, işte, KPSS'den aldığın 50, 60, 70; bir imtihan, sınav komisyonunun önüne geliyorsunuz, beş on dakika bir mülakat yapıyorsunuz. Böyle eleman almaktansa altı ay komutanın görmüş olduğu, davranışıyla, biçimiyle kendisinin de olumlu bir rapor verdiği kimsenin alacağı -orada yine değerlendirilebilir- yüzde 20 veya yüzde 25 ilave puanla birlikte bu adamlar Silahlı Kuvvetlere alınırsa Silahlı Kuvvetlere, askerlik mesleğine uyumunun daha uygun olacağını düşünüyoruz.

Teröristle Mücadele Harekâtı, Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Pençe Harekâtları gibi yurt içi ve yurt dışındaki operasyonların tamamı uzman personelden müteşekkil birlikler tarafından yürütülmektedir, mevcut kanun teklifinde yer alan hususlar da bu operasyonları etkilemeyecektir.

Şimdi, yükümlü miktarını bir sayın vekilimiz söyledi, normalde çağ nüfusu diyoruz, çağ nüfusu okullarda da var; ilkokul 1'e ne gelecek, ortaokula ne gelecek, liseye ne gelecek diye. 1 milyon 300 bin-1 milyon 200 bin gibi, bazen düşüyor, artıyor ama 1 milyon 300 bin-1 milyon 400 bin gibi, bunun yarısı erkek, yarısı kız diye... Ama İçişleri Bakanlığımızdan, Nüfus ve Vatandaşlıktan gelen rakam, erkek doğum oranı 1999'da bu 792 bin iken şimdi ki 723 bine düşmüş yani 70 bine 1, toplam doğum olduğu için kadınlarda da erkeklerde de eksilme vardır ama 723 bin bir doğum oranı var. Biz 700 bin kişi bekliyoruz ama bu 700 bin kişi içerisinde -planlama da buna göre- 20 bin kişinin dövizle askerlik yapacağını düşünüyoruz, 145 bin kişinin bedelli askerlik yapacağını düşünüyoruz, askerliğe elverişli nüfusun yaklaşık yüzde 10'unun da engelli olduğu, dolayısıyla 60 bin gibi bir rakamın da askerliğe elverişli olmayacağı düşünülüyor. Doğum bu ama gelmeyecektir. Bu arada, doğdu ama askerlik yaşına kadar da bir ölüm olabilir, askerlik yaşına kadar vatandaşlıktan çıkabilir de; bunların sayısının da 20 bin olacağını öngörüyoruz. Yine diğer, firar, hastalık gibi nedenlerle de silah altına alınamayan yükümlülerin sayısının 280 bin olacağını öngörüyoruz. Silah altına yükümlü er olarak 400 bin kişiyi düşünüyoruz. Yedek subay olarak bir dönemde 15 bin kişiyi düşünüyoruz, şu anda 10 bin gibi bir rakam var. Yedek astsubay olarak da ilk defa yeni bir sistem getiriyoruz, ona da 5 bin TL olarak düşünüyoruz.

Yine bir sayın vekilimiz söyledi Muhterem Başkanım, gerçekten bu sisteme "tek tip askerlik" deniyor da tabii, tek tipin yanında işte diğerleri de var, dövizlisi var, bedellisi var. Tek tipin yanında, altı aylık esas, esas olan o fakat ikinci altı aylık uzatma da var. Dolayısıyla "Bu gelen sistemin önemli özelliği nedir?" dersiniz, bedelli askerlik yasasının çıkacağı beklentisinin sona ermesidir. Bu beklenti, okumayacağı hâlde yüksek lisansa başlamayı artırıyor. Çok üniversitelerimiz var herhangi bir şehirde, okumayacağı hâlde, devam etmeyeceği hâlde belki doktora gidiyor dolayısıyla ertelemek için bahane arıyorlar. Ondan 1 milyon 600 bin işte eğitimden dolayı, eğitim ertelemesi var. 2 milyon 200 bin kişi havuzda var ama 1 milyon 600 bin de eğitimden dolayı. Bedelli çıkacağı beklentisiyle

askerliği tecil ettirme, yoklama kaçağı ve bakaya gibi askere gitmeyi erteleyen unsurların azalacağı, ortadan kalkacağı düşünölmektedir. Yani beklentimiz bu ama hukuk da yaşıyan bir olgu, önümüze ne çıkacak göreceğiz ama şu var: Askerlik süresinin kısaltılması askere gitmeyi teşvik eder mi? Eder. Askere zamanında gittiğinde burada alacağın puanlarla askerlik mesleğini tercih edeceksen Millî Savunma Bakanlığının şemsiyesi altına personeli olarak girebilir misin? Diğerlerinden daha avantajlı yüzde 20, yüzde 25 olarak.

İki: Burada yine Sayın Akar da söyledi “Sadece bu kapsamda olanlara değil de işte toplam muvazzafların hepsine Toplu Konuttan önceliği verseniz.” dedi. E doğrudur, ona da katılırız ama tabii, bütçeyle birlikte, imkânlarla birlikte inşallah, adım adım gelir diye düşünöyoruz. Bu ilave puan verilmesinin bu sistemi teşvik ettiğini de düşünöyoruz.

Yine, bu sistemde ilk defa gelen bir husus, yedek astsubaylık sistemi. Bu ana kadar böyle bir durum yok. Biz, beklenti olarak yaklaşık 5 bin gibi bir personeli almayı düşünöyoruz ama iki yıllık, üç yıllık meslek yüksekokullarını bitirenler vardı. Bunlar daha önce, ilkokul, ortaokul veya lise gibi... Dört yıl olursa yedek subaylık hakkı veriyordun ama iki veya üç yıl olduğunda yedek subaylık hakkı vermiyordun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Başkan.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Başkanım, son cümlem, tamamlayacağım.

O zaman bunlar “Bize biraz haksızlık oluyor.” dediği için, ilk defa meslek yüksekokulu mezunlarına, iki veya üç yıllık olanlara yedek astsubaylık getiriyoruz. Dolayısıyla bunların içerisinde 5 bin kişiyi yedek astsubay alacağız, geri kalanı ise erbaş ve er yapacağız. Ancak bir husus daha var: Eskiden yedek subayların, işte... Normalde, yılda 400 bin erkek öğrenciyi yüksekokuldan mezun ediyoruz, 400 bin. Demek ki yedek subay... Bundaki rakamı vardı ama... Bunun bir kısmı iki yıllık meslek yüksekokulu mezunu, bir kısmı da 200-300 bine yakını da dört yıllık okul. Dört yıllık okul mezunu 300 bin ama yedek subay olarak alacağın 15-25 bin. Geriye kalan rakam yine erbaş olarak yapıyor. Onlara da “Yedek subay olamadın ama acaba yedek astsubay olmak ister misin?” diye onu da soruyoruz. Eğer yedek astsubay olamazsa onların arasından... Dolayısıyla yedek astsubay olmak için iki kaynağımız var; iki ve üç yıllık okullar, artı dört yıllık okullardan yedek subay olamayanlar yedek astsubaylığı tercih edebilecek.

Sistem, altı aylık sistem, esas, artı yedek astsubaylık sistemi getiriyoruz, esas. Bundan sonra artık, böyle askerliğin ertelenmeyeceğini, bir an önce askere gidileceğini, zamanında askerliğin askerlik yapanlara da avantaj sağlayacağını düşünöyoruz ve hep, bu zamana kadar şunu söylerdik: “Devlet için çalışıyorum ama emeklilikte askerlik borçlanması yaptığımda onun ücretini ben ödüyorum.” Bunu devletin ödemesi gerektiğini söylüyorduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edelim Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – İlk defa, bu dönemlerde devlet bunu ödeyecek. Bunun yaklaşık bir maliyet hesabı çıkarıldı, onu da şimdi söylemek isterim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Bakan, yıllık 600 bin ihtiyacı karşılamayı açıklayamadınız.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, onu söyledik. Eğer Silahlı Kuvvetlerin yüzde 50’si profesyonel olmuşsa 600 bini safi. Bakın 400 küsur bin askeriniz var, 200 bin jandarmada var, 600 bin. 600 bin ihtiyacı nereden çıkarıyorsunuz yani?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Altı ay, altı ay Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, yok. Hiçbir sıkıntı olmayacaktır, bunu çok net olarak söylüyorum. Genelkurmay Başkanlığımızın da görüşü bu doğrultudadır. Kritik görevleri yapanlar için de zaten bu kanunun özel bir düzenlemesi yoktur. Kritik görevler uzman personel eliyle yürütülmektedir, dolayısıyla altı aylık ve altı aydan fazla temel eğitimi yaptıktan sonraki olanlar içinde değildir.

Bir cümle daha şunu söylemek istiyorum: Buradan yaklaşık ne bekliyorsunuz, ne yapılacak?

Başkanım, bitireceğim.

İkinci altı ay yükümlü olarak bu kapsamda yaklaşık 66 bin kişiyi bekliyoruz. Eğer bunlara 2.090 lira ödersek... Bir arkadaşım “Bu miktar artırılmaz mı?” dedi. İşte, Maliye Bakanlığının da bütçe imkânlarını dikkate alarak söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım Sayın Bakan mikrofonunuzu.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Son cümlelerim olacak Muhterem Başkanım.

66 bin kişi bekliyoruz, 2.090 lira ödersek on iki ayda 1 milyar 650 milyon lira para ödeyeceğiz. Yedek astsubay ise 5 bin kişi düşünüyoruz. İki ay sınıf okulunda kalacak, kıta hizmetinde ise 4 bin lira aylık ödeyeceğiz; 4.900-5 bin kişi düşünüyoruz, 5 bin ödeyince 250 milyon lira da yedek astsubaylar için düşünüyoruz. Hizmet borçlanması için, o ikinci altı aylık dönemdeki 66 bin kişi için de yaklaşık bin lira ödeyeceğiz, bu da yaklaşık 600 milyon liraya denk geliyor. Dolayısıyla da bu askerlik sisteminin bize maliyeti 3 milyar 153 milyon lira olacak ancak bedelli askerlikten 145 bin kişiyi 31 bin TL’yle çarpınca 4,4 milyar bekliyoruz. Dövizle askerlikte 20 bin kişinin 31 bin TL ödeyeceğini düşürürsek 620 milyon da ondan geliyor. Yani giderimizi 3 milyar 150 milyon, gelirimizi de 5 milyar 115 milyon gibi bir rakam öngörüyoruz. Bu beklentilerimiz karşılanırsa bir sıkıntı olmayacağını düşünüyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, böylelikle birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok özür diliyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, öncelikle size çok teşekkür ediyorum. Bu kadar çok önemli bir konuda hem iktidar partisi komisyon başkanlarına hem de bize, muhalefete yeterince söz tanıdığınız için çok teşekkür ediyorum. Ancak Sayın Bakanken de saygıyla dinlediğim, şimdi de Komisyon Başkanırken de dinlediğimiz Sayın Başkanın gerçekten açıklamaları tatmin edici olsun istiyoruz. Bu yüzden arkadaşımızın Komisyon Başkanımıza 60’a göre bir sorusu var. Yani kafalarda herhangi bir şey kalsın istemiyoruz. Son kez buna da izin verirseniz gerçekten yararlı olacak diye düşünüyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki.

Üç arkadaşımız 60’a göre söz istedi, her birine ayrı ayrı söz vereceğim, ondan sonra da birleşime biraz ara vereceğiz.

Sayın Şimşek...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, ikinci altı ayda da askerlik yapmak isteyenlerin ne zaman müracaat etmeleri gerektiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, altı ay yaptıktan sonra ikinci altı ay da askerlik yapmak isteyenler ilk askere giderken mi belirlenecekler yoksa altı ay askerlik yaptıktan sonra mı belirlenecekler? Yani burada önemli bir nokta bu çünkü eğer birinci altı ayda, askerlik biterken bu tercihi yapacak olurlarsa bunların eğitiminde, atamalarında farklı sorunlarla karşılaşılabilir. Bence bunlar ilk askere giderken bu tercihi yapsa hem birlikler bunların ne yapacağını, altı ay sonra ne olacağını bilse, bunların tayinleri yapılırken de göreve verilirken de buna göre değerlendirilse daha doğru olur diye düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar...

42.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Askeralma Kanunu Teklifi içerisinde çelişkiler olduğuna ve düzeltilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Öncelikle sizlere teşekkür etmek istiyorum. Konu çok önemli. Bu önemli konuda da herkese söz verdiğiniz için ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, anladığım kadarıyla konu sizin grubunuzda da çok konuşulmamış. Çünkü salı günü kapalı bir grup toplantısı yaptınız, bu akşam da bu konuyu tartışacaksınız ama Komisyondan geçti. Bana göre, yöntem ve gidiş tarzınız yanlış. Onun için de keşke bunları, Komisyondan geçmeden önce, Türkiye'yi ilgilendiren, Türk Silahlı Kuvvetlerini ilgilendiren, hepimizi ilgilendiren bu konuyu siyasi parti temsilcilerini de çağırıp bir güzel tartışabilseydik, daha sonra Komisyonda da gereğini yapabilseydik, bugün bu işlerle uğraşmaz ve kafamız daha net olurdu. Gerçekten, bugün size söylemek istediğim, bu kanunun içerisinde görmüş olduğum çelişkiler. Bunların düzeltilmesi gerekiyor. Umarım, bundan sonraki süreçte de bunları düzeltiriz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Çelebi...

43.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, askerliğin altı ay olması durumunda Silahlı Kuvvetlere gereken 600 bin kadronun nasıl sağlanacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım şöyle söylediniz: “Bu 600 bin sayısı nereden geliyor?” Şimdi, yükümlü er kadro sayısı zaten 250 bin. Bu, internette de yazan bir şey. Terörle mücadele harekâtı hudut birlikleri yüzde 120'yle destekleniyor. Artı, uzman erbaşlar ile sözleşmeli erlerde eksik taraflar yükümlü erlerle destekleniyor. Bu sayı 300 bine çıkıyor. Şu an 300 binlik bir kadro gerekiyor Silahlı Kuvvetlere on iki ay askerlik yaparken. Biz bir senede 1 kişi veriyorduk, altı ay olursa bir senede 2 kişi vereceğiz. Dolayısıyla 300 bin çarpı 2; 600 bin. Elimizde var 250 bin. Bu 600 bini nasıl sağlayacağız, sorumuz bu.

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz de arkadaşlarımızın sorularına kısaca bir değerlendirmede bulunursanız...

44.- Millî Savunma Komisyonu Başkanı İsmet Yılmaz'ın, Mersin Milletvekili Baki Şimşek ile İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle Mersin Milletvekilimiz Baki Bey'in sorusu: İlk, askere giderken mi ikinci altı aya müracaat edecek, yoksa altı aylık süreyi tamamladıktan sonra mı? Kanundaki düzenlemeye göre birinci altı aydan sonra. Zira 5'inci maddenin (3)'üncü fıkrasında “sıralı disiplin amirlerinin olumlu

değerlendirmesiyle...” Yani kendisi talep eder ama komutanın, bunun kalmasının ikinci altı ayda bize ilave bir katkısı, faydası olmayacak şekilde bir düşüncesi olabilir.

Yine “Birlik Komutanlığınca hakkında olumlu nitelik belgesi doldurulmuş olmak...” Yine kanunun bu maddesinde geçiyor. Dolayısıyla ikinci altı ay olarak geçiyor.

Yine, ihtiyaç nereden çıkıyor hesabında... Şimdi, Silahlı Kuvvetlerin bir norm kadrosu var, o norm kadroyu konuşuyoruz. Fakat bu norm kadro şu ana kadar hiç dolmadı. Hiç olmayan şeyleri düşünüyoruz. Bundan önce -daha önce de ifade ettim- sözleşmeli asker sayısı bu kadar değilken, uzman erbaş sayısı bu kadar değilken bile siyasilere “Bu askerlik süresi altı aya düşsün.” diye kanun teklifleri var. O zaman biz sadece... Uzman erbaş, artı sözleşmeli erbaş 100 bin kişi. 100 bin kişilik profesyonel ordu İngiltere'nin profesyonel ordusuna denk, Fransa'nın profesyonel ordusuna denk.

Bakın, mevcut kanunlarda da her dönem bedelli askerlik var ama hiçbir zaman bedelli askerlik uygulanmadı. Niçin uygulanmadı? Çünkü bedelli askerliğin uygulanabilmesi için Genelkurmay Başkanlığının ihtiyaç fazlası olduğunu beyan etmesi lazım. İhtiyaç fazlası olduğunu beyan ettiklerinin arasından kimileri kamu kurumlarında çalışır -işte öğretmen olarak çalışanlar, onda veya başka yerlerde ama şu ana kadar uygulama öğretmende oldu- kimileri de isterse bedel ödeyenler arasından yapılır, diyor. Ama şu ana kadar Silahlı Kuvvetler bu kanun çıktığından itibaren hiç “Benim ihtiyacım fazla.” demedi. Dolayısıyla da ne yaptık biz? Hep yasaları çıkardık. Niçin? Toplumun talebi için. Mevcut yasa varken Genelkurmay “ihtiyaç fazlası” diye bir açıklamada bulunmadığından, biz her zaman özel olarak bedelli askerlik yasası çıkardık.

Bedelli askerlik yasası aslında toplumun bir ihtiyacıdır ve Osmanlı döneminde de vardır. Biraz önce de gösterdiler arkadaşlar, veririz de dolayısıyla onun için de şarkılarımıza da girdi “Zenginimiz bedel verir, askerimiz fakirdendir.” diye. Bu, bu dönemin de şarkısı türküsü değildir, ta Osmanlı döneminden gelir ama şunu da söylemek lazım yine: Profesyonel ordu... Biz, ideal olanın karma sistem olduğunu söylüyoruz. Her ne kadar bir arkadaşımız “Her Türk asker doğar. Türk ordusu, ordu millet kaynaşması vardır...” E ama bir de işin uzmanlığı vardır, ihtisası vardır. Dolayısıyla Türkiye'nin şu an yakalamış olduğu yüzde 50, yüzde 50; profesyonel ordu, artı gönüllü katkısıyla birlikte iyi bir oranı yakaladığımızı düşünüyorum. Dolayısıyla da ilk kadro oranına bakarak Silahlı Kuvvetlerin bu kadar bir ihtiyacı vardır diye söylemenin doğru olmayacağını düşünüyorum. Bu ana kadar hep bedelli yasaları çıkarıldı hem de 4-5 sefer. Bunlar çıkarıldıktan sonra, Genelkurmay veya Silahlı Kuvvetlerden “Siz bunu çıkarttınız da benim şu işim aksadı.” diye de bir şikâyet olmamıştır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, amacımız, böylesine önemli bir konuda İç Tüzük'teki süre kısıtlamalarını daha özgürlükçü, Türkiye'nin menfaatleri doğrultusunda yorumlayarak yanlış yapmadan bir yasa çıkmasına katkı sağlamaktır. Burada iktidarın da muhalefetin de söyleyeceği her sözün, her cümlemin önemli olduğunu düşünüyorum. Umuyorum ki bugün, yarın yapılacak diğer görüşmelerle de herkesin kafasındaki tereddütlerin giderileceği ortak bir zemin üzerinde bir paylaşmanın sağlanacağı bir ortama doğru gideriz. Önemli bir yasanın görüşmelerinde sürelerin kısıtlanmasını da çok da uygun görmediğimi ifade ediyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.01

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.06****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: İsmail OK (Balıkesir), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.
69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 13 Haziran 2019 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.07

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 2

88'İNCİ BİRLEŞİM
12 HAZİRAN 2019 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 69 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İhtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 30'uncu maddelerden, ikinci bölümünün 31 ila 60'ıncı maddelerden, üçüncü bölümünün 62'nci maddenin 1 ila 19'uncu fıkraları ve Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 61 ila 65'inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.05.2019 tarihli 84'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun;

12, 13, 18, 19, 20, 25, 26 ve 27 Haziran 2019 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü Birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

12 Haziran 2019 Çarşamba günkü Birleşiminde 69 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin ikinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

13 Haziran 2019 Perşembe günkü Birleşiminde 69 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 11.06.2019 tarihli 87'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Down Sendromu ve Otizmi Araştırma Komisyonu

12.06.2019 Çarşamba - Saat: 11.00

* Hayvan Haklarını Araştırma Komisyonu

12.06.2019 Çarşamba - Saat: 11.00

* Tedavisi Bilinmeyen Hastalıkları Araştırma Komisyonu

12.06.2019 Çarşamba - Saat: 11.00

* Bilişim Teknolojileri Bağımlılığını Araştırma Komisyonu

12.06.2019 Çarşamba - Saat: 14.30

* Tıbbi ve Aromatik Bitkileri Araştırma Komisyonu

12.06.2019 Çarşamba - Saat: 14.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

88'İNCİ BİRLEŞİM

12 HAZİRAN 2019 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 69) İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2019) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 33) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

3.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

4.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

5.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

6.- (S. Sayısı: 24) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)'nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1195) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

7.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

8.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

9.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

10.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

11.- (S. Sayısı: 32) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

12.- (S. Sayısı: 34) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 36) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

14.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi:08.03.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 48) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1412) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katılımcı BM Kuruluşları Adına Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (BMKP) Arasında İncek/Ankara'daki Diplomatik Yerleşkede BM Binaları İçin Arazi Tahsisi, Tasarımı ve İnşasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1414) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Filistin-Türkiye Dostluk Hastanesi'nin Gazze'de Ortak İşletilmesi ve Devri ile Filistin Vatandaşlarının Tıpta Uzmanlık Eğitimini Türkiye'de Almasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 51) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1460) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 52) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın İslam Gıda Güvenliği Teşkilatı Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1540) ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 53) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) Arasında IFAD Ülke Ofisi-Doğu Avrupa ve Orta Asya Merkezi Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1541) ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşvik ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1368) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 61) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 62) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1597) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 63) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 64) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Arasındaki Ticaretin Geliştirilmesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 65) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1601) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 66) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 71) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1598) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 77) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1800) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Bölge Ofisi Vasıtasıyla Dünya Sağlık Örgütü Arasında İnsani ve Sağlık Acil Durumlarına Hazırlıklılık DSÖ Coğrafi Ayrık Ofisi'nin İstanbul Türkiye'de Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1803) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1804) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

TBMM Basımevi/2019